Nr 282. Kraków, 8 Grudnia — Środa. Rok 1880.

CZAS

Czas wychodzi codziennie, wyjąwszy niedziele i dni świąteczne.
Oddzielne Nra Czasu, o ile zapas starczy, w Krakowie po 10 c., we Lwowie lub z przesyłką pocztową 12 c.

Prenumerata wynosi:

	na cały rok	na pół roku	na 1 miesiąc
Pocztą w państwie Austryackiem	14 złr.	7 złr.	2 złr. 50 c.
„ „ Niemieckiem	28 złr.	7 złr.	5 złr.
„ do Włoch, Francyi, Anglii, Belgii, Szwajcaryi, Turcyi i innych państw należących do związku pocztowego	32 złr.	8 złr.	3 złr.

Prenumeratę przyjmuje się tylko od 1go do ostatniego dnia w miesiącu. — Listy z pieniędzmi i przekazy pieniężne na prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać franco do Administracyi Czasu w Krakowie. — Listy reklamacyjne nieopieczętowane nie podlegają opłacie pocztowej. — Listów niefrankowanych nie przyjmuje się.
Rękopisma nadsyłane Redakcyi nie zwracają się, lecz bywają niszczone.

Prenumeratę przyjmują:
W Krakowie: Administracya „CZASU", tudzież urzędy pocztowe. Miejscową prenumeratę księgarnia S. A. Krzyżanowskiego, handel Nowakowskiej. — Ogłoszenia (inseraty) przyjmują się za opłatą od miejsca wiersza drukiem drobnym (petitowym), za pierwszy raz 10 cent., za każdy następny raz po 5 cent. Nadesłane (za 8 stronicy dziennika) od miejsca wiersza drukiem drobnym po 30 cent. za każdy raz. Ogłoszenia do „Czasu" (prospekta, cyrkularze, ogłoszenie i t. p.) przyjmują się za cenę 1 złr. od 100 egzem. dla zamiejscowych, a 50 cent. od 100 egzem. dla miejscowych prenumeratorów. — Należytość uprasza się naprzód nadesłać przekazem pocztowym. — Ogłoszenia i prenumeratę przyjmują: We Lwowie Ajencya „CZASU" w głównym składzie tytoniu Nr. 4 przy ulicy Trybunalskiej L. 4; w Paryżu wyłącznie p. Adam, Rue Clément 4; (prenumeratę p. Wincenty Raczkowski, Faubourg Poissonière 88); w Wiedniu pp. Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie nad Menem, Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu), A. Oppelik, Stubenbastei Nr. 5 (także w Pradze), R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze), G. L. Daube & Comp. (także w Frankfurcie nad Menem), Rotter & Comp. Riemergasse 12.

Ogłoszenie przedpłaty.

Z przesyłką pocztową w państwie Austryackiem na grudzień . . złr. 2·50
Od 1 grud. do końca marca 1881 „ 8·—
Z przesyłką pocztową w państwie Niemieckiem na grudzień . . . 6 marek.
Od 1 grud. do końca marca 1881 20 „

☞ Prenumerata liczy się tylko od pierwszego do ostatniego dnia w miesiącu.

Kraków 7 grudnia.

Mówiąc niedawno o Rosyi nadmieniliśmy, że trudno obecnie zdać sobie sprawę z istotnego tam stanu rzeczy. Pochodzi to ztąd głównie, że punkt ciężkości wypadków przeniósł się chwilowo do sfer dworskich, które oczywiście nie są przystępne dla ogółu, lecz o których tem snadniej rozpuszczać w świat dowolne i fantastyczne pogłoski, nie dające się sprawdzić, a mniej jeszcze zasługujące na wiarę. I tak, mało znaczący fakt usunięcia hr. Adlerberga, o którem wszystkie donosiły dzienniki, a nawet rozpisywały się obszernie o jego znaczeniu, okazał się być najzupełniej mylnym. Ważniejszy nierównie rozdział spraw publicznych między Cesarzem i Następcą tronu, na mocy którego pierwszy miał zachować sobie politykę zewnętrzną, a odstąpić synowi wewnętrzną, jest zdaniem osób obeznanych ze stosunkami tamtejszemi, co najmniej wątpliwym. Przeciwnie, zapewniają nas, że zwycięzkie przekroczenie przez cesarza Aleksandra Rubikonu carów rosyjskich, to jest dwudziestu pięciu lat panowania, nadało mu i z każdym dniem nadaje wielki majestat, a w nim samym umacnia najgłębsze przekonanie o jego wszechpotędze. „Jest on więcej niż kiedykolwiek olimpijskim," powiedział ktoś, przypatrujący się z bliska dworowi petersburskiemu. I dla tego właśnie Cesarz mniej niż kiedykolwiek przypuszcza opór lub opozycyę, a nawet sprzeczne jego zdaniu przekonanie; to zaś co on mówi lub postanowi, ma być prawem obowiązującem dla wszystkich.

Z takiem mniemaniem o swej wszechpotędze i majestacie, z takiem przekonaniem o swej nieomylności, trudno przypuścić, aby istotnie poczynił był władzca Rosyi, jak to opowiadano, jakiekolwiek ustępstwa z powodu swojego małżeństwa z księżniczką Dołgoruki. Jak nas zapewniają, małżeństwo to jest faktem dokonanym, a ogłoszenie urzędowe nastąpi prawdopodobnie teraz po powrocie Cesarza do Petersburga ukazem do rządzącego senatu. Dotąd oblubienica cesarska nie otrzymała żadnego tytułu i nazywa się tylko „żoną Cara."

Jaki jest rzeczywiście stosunek Następcy tronu do Cesarza, jakie zajął Carewicz stanowisko wobec powtórnego małżeństwa ojca, jaki jest istotny jego wpływ na sprawy państwa, trudno dokładnie wiedzieć. Mówią tylko, że rzeczywiście zajść miało między Następcą tronu a Cesarzem dosyć znaczące zajście, ale czy odnosiło się ono jedynie do związku małżeńskiego cesarza Aleksandra, czy też dotyczyło także polityki, dokładnie powiedzieć nie możemy. Zdaje się jednak, że Carewicz, który nie jest upojony jak Cesarz majestatem i wszechwładzą, zdrowiej i trzeźwiej zapatruje się na położenie i stan obecny państwa a tem samem czuje potrzebę zmian oraz zwalczenia za pomocą reform ogólnego niezadowolenia, które wcale nie ustąpiło, lecz przeciwnie, z każdym dniem się wzmaga. Nihilizm, donoszą nam, jako konspiracya wprawdzie pokonanym został, ale jego miejsce zajęło niezadowolenie wszystkich warstw społecznych, które głęboko zapuściło korzenie.

Czy powrót Cesarza do stolicy prócz ogłoszenia jego związku małżeńskiego z ks. Dołgoruki, przyniesie dla państwa coś nowego lub ważnego, trudno przewidzieć. Zdaje się, że obecnie głównie krzyżują się dwa wpływy, ministra wojny Milutyna i ministra spraw wewnętrznych hr. Loris-Melikowa, i że antagonizm pod tym względem, który łatwym był do przewidzenia, staje się coraz wyraźniejszym; od tego, kto z nich chwilowo przeważy, zależeć będzie zapewne najbliższa w Rosyi przyszłość. Polityką zewnętrzną kieruje wyłącznie sam Cesarz, zwłaszcza od chwili, jak ks. Gorczakow tylko nominalnie stoi na czele departamentu spraw zagranicznych. Zdaje nam się jednak, że przewaga wewnątrz jednego drugiego wpływu, o którym mówimy, oddziałać musi także na zewnątrz. O ile jednak wiemy, Cesarz stanowczo jest teraz za pokojem i zgodą z sąsiadami, co nie mało przyczynić się musi do uspokojenia i odwleczenia sprawy wschodniej w kierunku, który nacechowaliśmy w sobotę. Nie trzeba jednak zapominać, że przed wybuchem ostatniej wojny wschodniej, Cesarz miał być jej także przeciwnym, a jednak czy nie chciał, czy nie mógł jej zażegnać.

Umieściliśmy wczoraj wiadomość z *Przeglądu Lwowskiego* o osiedleniu się w Galicyi Ojców Zmartwychwstańców i otwarciu przez nich domu we Lwowie. Nie jest to fakt obojętny dla kraju naszego i w ogóle dla świata polskiego. Ktokolwiek bowiem przypomni sobie ilu zakon ten posiadał zawsze i posiada w swem łonie znakomitych kapłanów i niezwykłej miary ludzi a gorących patryotów, teologów, filozofów, kaznodziejów, historyków i publicystów, ten zrozumie, jak wielką może być dla Galicyi w dzisiejszych jej warunkach życia, korzyść z osiedlenia się w niej tego zakonu, odznaczającego się poświęceniem dla sprawy Kościoła i dla sprawy polskiej, oraz podniosłością poglądów.

Jeżeli się bacznie śledziło działanie Ojców Zmartwychwstańców czy to w Rzymie, czy w Paryżu, czy w Adryanopolu, niezawodnie doszło się do przekonania, że kieruje nimi jedna przewodnia myśl, nadzwyczaj doniosła, zwłaszcza odnośnie do położenia i posłannictwa naszego kraju; z tem większem też zadowoleniem przychodzi nam powitać tych zakonników-rycerzy dobrej sprawy. Ale ich osiedlenie się tutaj ma jeszcze inne znaczenie.

Ojcowie Zmartwychwstańcy powstali w Rzymie w czasach najświetniejszych emigracyi polskiej i niewątpliwie przedstawiali ją w dziedzinie religijnej, przedstawiali na tem polu wyobrażenia i i dążenia epoki emigracyjnej. Osiedlenie się ich w Galicyi jest nowym dowodem, że ta epoka zakończona i zamknięta i że nawet najważniejsze jej czynniki uznają potrzebę bezpośredniej pracy i działania nie na obczyznie, ale na polskiej ziemi, a przyznają, iż w tej chwili najważniejszym w sprawach polskich punktem jest Galicya.

Osiedlenie się u nas Ojców Zmartwychwstańców przedstawia się nam w tem jaśniejszem świetle, że przełożonym na całą Galicyę mianowany został O. Waleryan Kalinka, znający nie od dzisiaj nasz kraj i nader trudne stosunki, z któremi zetknie się tu zakon, a dosyć powiedzieć, autor *Ostatnich lat panowania Stanisława Augusta* i *Sejmu Czteroletniego*.

Jak donosi *Przegląd Lwowski*, Ojciec Święty Leon XIII uważa sprawę osiedlenia się Zmartwychwstańców w Galicyi za osobistą, a N. Pan przychylił się do tego łaskawie. Stojąc wysoko, ocenia się najlepiej duchowe potrzeby i zadania; rzeczą wykonawców odpowiedzieć praktycznie oczekiwaniu.

Ubolewać zaś nam przychodzi wielce, że metropolita Sembratowicz i biskup Stupnicki okazali się nieprzychylnymi otwarciu domu Zmartwychwstańców, zwłaszcza, iż jednocześnie znane ze swych zgubnych dążności, *Słowo* z niezwykłą namiętnością i złością uderza na osiedlenie się tego znakomitego zakonu we Lwowie. Mogliśmy oczekiwać, iż metropolita i biskup przemyski powitają serdecznie wytrwałych i dzielnych przeciw schizmie sprzymierzeńców, którzy zarazem w głębokiej znajomości dziejów ojczystych i spraw ludzkich, zaczerpnęli dosyć nauki i doświadczenia, aby unikać wszystkiego, coby zaostrzyć mogło antagonizmy i obrócić się tem samem tylko na korzyść wspólnego nieprzyjaciela i niebezpieczeństwa.

Nie wątpimy zaś, że ze strony kraju a szczególnie poważnej i myślącej jego ludności, osiedlenie się Ojców Zmartwychwstańców, należycie ocenionem zostanie, a tem samem całemi siłami popieranem będzie.

KORESPONDENCYA „CZASU"

Lwów 5 grudnia.

(§§) Najważniejszym rezultatem odbytych w Wiedniu obrad krajowego komitetu dla podniesienia galicyjskiego przemysłu naftowego jest uchwała, że deputacya osobna przedstawić ma prezesowi Koła polskiego obecny stan stosunków prawnych i prosić będzie o nakłonienie rządu do deklaracyi kategorycznej w tej mierze. Wszystkie inne uchwały, których bynajmniej lekceważyć nie myślę, są na razie tylko paliatywami. Nie mogą one same wytworzyć stałego gruntu dla rozwoju przemysłu i nie mogą zaradzić trwale i skutecznie niebezpieczeństwom zagranicznej konkurencyi, dopóki jak dziś stosunki prawne są tak nieuregulowane, że każdy przedsiębiorca podejmujący robotę na najkorzystniejszym nawet terenie naftowym, niemal z apodyktyczną pewnością rychłego dostania się do źródła nafty i pokładów wosku, drżeć musi formalnie o kapitały swoje, jak gdyby one rzucone zostały na kartę. Bliżej nie będę określać tych niebezpieczeństw, bo są one znane nietylko z fachowych broszur i artykułów, lecz także z kilku sprawozdań, które Sejm w tej mierze od Wydziału krajowego otrzymał. Nie będę także rozbierał wszystkich projektów, przedłożonych Sejmowi w tym przedmiocie, bo nie przedstawiam tutaj sprawy merytorycznie, lecz tylko w odniesieniu do uchwały komitetu, aby wykazać jej stosowność i ważność. Żaden z tych projektów nie zmienił się dotąd w ustawę, nie z winy Wydziału krajowego lub Sejmu, bo pierwszy wcześnie rzecz przedkładał, a drugi gotów był zawsze do wyświadczenia usługi tak ważnej gałęzi przemysłu krajowego. Niepewność, jakie stanowisko rząd w tej sprawie zajmuje, sprawiła, że Sejm unikał merytorycznej decyzyi i rezolucyami tylko wzywał rząd do wzięcia inicyatywy. W r. 1878 zaś Sejm nawet nie mógł wziąć pod obrady projektu ustawy, który Wydział krajowy na podstawie uchwał osobnej ankiety przedłożył, bo zaraz na wstępie obrad komisyjnych, komisarz rządowy odebrał wszelką nadzieję uzyskania sankcyi z powodu kollizyi z ustawą cywilną.

Za rządu centralistycznego wrzekoma kollizya z ustawą cywilną bywała często nadużywaną w tym celu, aby wbrew statutowi krajowemu uszczuplić kompetencyę Sejmu w pewnej kategoryi spraw, albo upozorować odmówienie sankcyi bez wyjawienia innych motywów. W r. 1878 u steru stał jeszcze gabinet centralistyczny, ale mimo to *vsło* komisarza rządowego w sprawie projektu ustawy regulującej stosunki prawne przemysłu naftowego nie można było tłómaczyć dawną tendencyą, bo każdy wyrozumiały prawnik uznać to musiał, że postanowienia projektu rzeczywiście wchodziły w obręb ustawy nietylko cywilnej lecz i górniczej a więc należą do ustawodawczej kompetencyi Rady państwa. Komisya sejmowa nawet nie próbowała ominąć tego szkopułu, bo trzebaby było rzecz z gruntu przerobić, a zresztą w żaden sposób w drodze ustawodawczej nie dadzą się uregulować stosunki naszego przemysłu naftowego tak, żeby ustawa nie zawierała wcale postanowień zmieniających lub uzupełniających niektóre paragrafy ustawy cywilnej i górniczej. Chodzi zatem przedewszystkiem o to, aby rząd kategorycznie oświadczył, do jakiej granicy Sejm posunąć się może bez obawy nieuzyskania sankcyi, na jakiej zasadzie oprzeć może ustawę z nadzieją, że także rząd zgodzi się na to w zupełności. Oświadczenie takie jest niezbędne, a skoro one złożone zostanie, niema kwestyi, że w dalszym toku sprawy wzajemna wyrozumiałość potrafi usunąć lub ominąć szkopuły, które dotąd powstawały z powodów powyżej wskazanych. Skoro rząd postąpi tak, jak sobie tego komitet krajowy życzy, niewątpliwość uregulowania prawnych stosunków przemysłu naftowego zostanie znacznie przyspieszoną. Dotąd reprezentanci przemysłu naftowego sami przyczyniali się do utrudnienia sprawy, bo w przekonaniu, że jest ona łatwą do rozwiązania i całkowicie od Sejmu zależy, stawiali wygórowane pretensye. Obecnie przekonawszy się, że tak nie jest i że jakakolwiekbądź ustawa stworzyć musi stan lepszy od dzisiejszego, jaknajgorszego, zadowolą się czemkolwiek, choćby częściową tylko reformą.

Zasada centralistycznego systemu, że Sejmowi nie wolno wydać w żadnej ustawie postanowienia, które wchodzi w zakres ustawodawstwa cywilnego, nietylko utrudniała dotąd uregulowanie stosunków przemysłu naftowego, lecz nadto zagrażała całej, statutem krajowym zastrzeżonej Sejmowi kompetencyi w sprawach kultury krajowej i innych. Jeżeliby Sejm nie mógł w żadnej ustawie wydawać przepisów natury cywilno-prawnej, to nie mógłby nigdy uchwalić dobrej ustawy drogowej, budowniczej lub polowej. Że zasada powyższa systemu centralistycznego nie opierała się na ścisłem brzmieniu ustaw konstytucyjnych, to przy niejednej sposobności wykazywano już w Sejmie. Ustawy cywilnej Sejm pewnie ani uchwalać ani zmieniać nie może, ale jeżeli w jakiej ustawie, należącej niezaprzeczenie do kompetencyi sejmowej np. w ustawie drogowej, polowej lub leśnej, wypadnie koniecznie umieścić postanowienie natury cywilno-prawnej, to żadną miarą nie można tego uważać za przekroczenie granicy kompetencyjnej, za wdzieranie się w kompetencyę ustawodawczą Rady państwa. Tak się rzecz ma także z nową ustawą leśną, której niezbędną potrzebę sam rząd uznał już przed dwoma laty, ustanawiając dla niej ankiety w Namiestnictwie. W ankiecie reprezentanci Wydziału krajowego dobitnie zaznaczyli kompetencyę Sejmu w tej sprawie wobec odmiennego zapatrywania ówczesnego ministra rolnictwa, który Sejmowi chciał tylko pozostawić wypełnienie ram, przez Radę państwa zakreślonych.

Może za nadto rozpisałem się o kwestyach kompetencyjnych, ale mniemam, że sprawa ta ma aktualne i ważne znaczenie. Skoro u steru stoi gabinet, który nie myśli ani uszczuplać autonomii, ani utrudniać Sejmom pracy ustawodawczej, zadaniem tak Koła polskiego w Radzie państwa, jak i Sejmu powinno być sfinalizowazie ustawodawcze reform, które dotąd, utknąwszy na kwestyi kompetencyjnej, nie mogły naprzód postąpić. Szczególnie ustawa o regulacyi stosunków prawnych przemysłu naftowego i ustawa leśna powinny dziś zająć uwagę naszych posłów, bo pora jest bardzo dogodną, a w polityce czasem nagłej ulegają zmianie nawet konstellacye, które zdają się być trwałemi.

Wiedeń 4 grudnia.

(*98me posiedzenie Izby poselskiéj*).

(Dokończenie).

Następują obrady w pierwszem czytaniu nad wnioskiem posła Herbsta, który żąda, aby odpowiedź (byłego) ministra sprawiedliwości (Stremayra) na interpelacyę o rozporządzeniu językowem dla Czech i Morawy przekazano osobnej komisyi.

Poseł Herbst motywuje wniosek: Muszę kilkoma słowy wypowiedzieć historyę tego wniosku. Wiadomo, że minister sprawiedliwości wspólnie z ministrem spraw wewnętrznych wydał rozporządzenie o przymusie językowym. Gdy nie było jeszcze ogłoszone, powątpiewając o jego legalności, wystosowałem do obu ministrów interpelacyę, czy rzeczywiście je wydano, na co minister odpowiedział, że tak. Wniosłem tedy o otworzenie dyskusyi nad tą odpowiedzią, ale prawica odrzuciła mój wniosek. Poczem wraz z 156 towarzyszami stawiłem wniosek o przekazanie odpowiedzi osobnej komisyi, a wniosek ten stał na porządku dziennym dnia 12 maja. Ale z prawicy pojawił się wniosek (posła Dunajewskiego) o usunięcie wniosku mojego z porządku dziennego. I tak się też stało. Szanowny wnioskodawca motywował wówczas swój wniosek odrzucający życzliwym zamiarem, aby Izba nie wracała w rozgoryczonem usposobieniu do wyborców. Ale czy zamiar ten nie wywołał raczej rozgoryczenia, o tem mówić nie będę, zwłaszcza, że usposobienie Izby jest rzeczą ubocznego znaczenia, a usposobienie ludności, to rzecz główna. (*Brawo! brawo! z lewicy*). I oto w imieniu niemieckiej ludności w Czechach mogę powiedzieć, że owo odcięcie nam wówczas głosu, mimo pobudek życzliwych (*wielka wesołość po lewicy*), rzeczywiście wywołało wielkie rozgoryczenie. Jakokolwiek tam ktoś zapatruje się na instytucye parlamentarne, mają one tę wartość, że jest to miejsce dla swobodnego głosu, choćby wszędzie indziej miejsce dlań było zamknięte; stłumiać lub tamować swobodę słowa znaczy zaczepiać parlamentaryzm. (*Huczne brawo! z lewicy*). Prawda, powiedzą nam, że lud niemiecki w Czechach inaczej myśli, że to mówią tylko przywódzcy; nawet sam pan minister (Stremayr) tutaj, a komisarz rządowy (Sacken) w Izbie wyższej powiedział, że nie chce w to wchodzić, czy objawy zaniepokojenia są dobrowolne i czy hasło do nich nie wyszło z Wiednia. Otóż świadczy to o nieznajomości ludu niemieckiego w Czechach, o czem przekonała nas także nieznajomość przemysłu niemiecko-czeskiego, gdy powiedziano (minister spraw rolniczych), że nie może wiele eksportować. (*Wielka wesołość po lewicy*). Chłop niemiecki w Czechach nie powoduje się sądem dzienników, bo ich nie czyta, ani sądem przywódzców, bo, chociaż ma do nich zaufanie, nie czyni jednak, co się nie zgadza z jego przekonaniem. Ta sama nieznajomość jest w stosunkach etnograficznych. W Polsce są one wcale inne niż w Czechach. W Galicyi są uznane ustawami dwa języki krajowe, ale nie ulega wątpliwości, że język polski jest w całym kraju, i to także w każdym okręgu sądowym językiem „używanym w kraju" (*landesüblich*). Tak samo dwa są języki krajowe w Styryi, ale i były minister sprawiedliwości nie będzie twierdził, iżby w Mariazell język słowiański był używany. (*Przeciągła wesołość po lewicy*). Tak samo w Tyrolu język niemiecki i włoski są językami krajowemi. Dla czegóż więc dla Tyrolu nie wyszło takież rozporządzenie? W Czechach atoli rzecz niema się tak, jak w Galicyi. W Czechach z pomiędzy 216 okręgów sądowych jest 77 czysto niemieckich, t. j. takich, w których niema ani jednej gminy czeskiej. Więcej niemieckim pewnie żaden okrąg być nie może. (*Wielka wesołość po lewicy*). A nadto trzeba zważyć okręgi mięszane. Te 77 okręgów niemieckich stanowią jeden obszar, a ludność jego jest liczniejsza niż w Styryi, Karyntyi, Tyrolu i Vorarlbergu razem. (*Głosy z lewicy: słuchajcie!*). A dla ludności tej miałożby coś innego mieć moc obowięzującą, niż dla tych o wiele mniejszych krajów? Może pan były minister sprawiedliwości nie wiedział tego wszystkiego, gdy powiedział, że język używany w kraju a język krajowy, to jedno i to samo. Powiedziano: niech urzędnicy uczą się języka. Czyż można żądać dziś czegoś od urzędnika, o czem, gdy go ustanawiano, nic mu nie powiedziano? A chociażby, dajmy na to, przed laty trzydziestoma, znał był język, czyż n. p. w Chebie byłby miał więcej sposobności słyszeć po czesku jak w Gradcu? Powiedziano, że przynajmniej jeden urzędnik sądowy powinien umieć po czesku. Któryż to ma być? Oczywiście sędzia, bo on za wszystko odpowiedzialny. Ale urzędnik do ksiąg gruntowych ma staranie o wszystkie zapisy hipoteczne; a więc i on powinien umieć po czesku! Ale i kancelista, boć sędzia sam nie będzie przepisywał swoich konceptów! (*Wielka wesołość po lewicy*). Ale i woźny, bo egzekucye muszą być przeprowadzone w tym języku, w którym są wygotowane! Któż więc ma być zdyspensowany od języka czeskiego? (*Przeciągła wesołość po lewicy*).

Tu mowca daje przykłady z zastósowania rozporządzenia językowego i jako sens moralny z nich wydobywa twierdzenie: Takie wypadki skutkują więcej od stu artykułów wstępnych, bo wypadków takich skonfiskować nie można. (*Przeciągłe i powtarzane oklaski z lewicy i z galeryi*). Nie można oddawać się złudzeniu, iżby rozporządzenie językowe nie było wywołało wielkiego wzburzenia umysłów, gdyby wiadomości o niem nie była pojawiła się w dziennikach liberalnych. (*Wielka wesołość po lewicy*).

Mówca zbija jeszcze obszerniej twierdzenie byłego ministra sprawiedliwość, jakoby „język w kraju używany" i „język krajowy" znaczyły to samo, i powołuje się na §. 13 powszechnej procedury sądowej, który mówi o „języku sądowym"; dalej na dekret dworski z r. 1787, który mówi o „języku używanym w sądzie"; na zachodnio-galicyjską procedurę sądową, która jest tylko rewizyą powszechnej i tak samo mówi o „języku używanym w sądach." A skoro już powołuję się na powagi — tak ciągnie mówca rzecz swą dalej — więc i to przytoczę, że samo rozporządzenie językowe pod koniec §. 6go powiada: . . . „w języku, który jest używany" (*wielka wesołość po lewicy*); to mimo woli wypłynęło ministrowi z pióra, bo to tak rozumie się samo przez się.

My Niemcy w Czechach nie żądamy wyjątkowego stanowiska na naszą korzyść, żądamy tylko, aby nie obchodzono się z nami gorzej, niż w Tyrolu i Styryi. Poczem mowca krytykuje ankietę w ministerstwie, która wyprzedziła rozporządzenie; nazywa twierdzenie, jakoby rozporządzenie było tylko kompilacyą przepisów dawniejszych fałszywem i motywuje stawienie wniosku swego szykanami, na które są narażone strony procesowe. Dowodzi dalej, że rząd przekroczył prawo wydawania rozporządzeń. „Spodziewam się — kończy mówca — że są jeszcze sędziowie w Austryi. Tu gdzie chodzi o legalność, nie jest rzeczą moją podszczuwać, lecz owszem uśmierzyć ludność tem, że sprawa będzie poważnie rozpatrzona". (*Rzęsiste, przeciągłe oklaski po lewicy i na galeryi*.

Pos. Lienbacher nie chce rozwodzić się o merytorycznej stronie wniosku, stwierdza tylko fałsz słów Wurmbranda, jakoby prawica była ubiła w maju jego wniosek, bo tylko go odroczyła; ubić wniosek znaczy odrzucić go w krótki sposób. Co do mowy Herbsta zapytuje: Gdzież jest oburzenie i zaniepokojenie, o którem mówił? Czyż nie słyszeliśmy ustawicznych tylko salw śmiechu po lewicy? (*Śmiechy szydercze po lewicy*). To nie świadczy o rozgoryczonych sercach. (*Głośniejsze śmiechy szydercze po lewicy; z prawicy wołają: cicho! cicho!*). Mówca dalej wywodzi, że właściwie należałoby odrzucić wniosek Herbsta zaraz w pierwszem czytaniu, albowiem do obrad właściwych kwalifikuje się wedle regulaminu tylko wniosek z pewną treścią materyalną, wniosek Herbsta zaś, żądający przekazania odpowiedzi rządowej komisyi „dla narad wstępnych", jest tylko formalny. Cóż komisya ma z nim począć? „Narady wstępne" odbyły się przecież w łonie rządu przed samą odpowiedzią. (*Brawo z prawicy*). Regulamin nadto powiada, że w dyskusyi nad odpowiedziami na interpelacye wnioski są niedozwolone. Nad odpowiedzią, na interpelacyę Herbsta Izba nie chciała nawet dyskusyi; że zaś pos. Herbst stawił po odmówieniu dyskusyi ten wniosek samoistny, świadczy to że chciał po prostu obejść regulamin (*huczne brawo! z prawicy; głosy oburzenia z lewicy*), co tem więcej zadziwia, ile że pos. Herbst jest tak dawnym parlamentaryuszem. Że mimo to wszystko głosować będziemy za przekazaniem wniosku komisyi, czynimy to, jedynie dla tego, iż dobrze będzie rozebrać sprawę wywleczoną przed tłumy spokojnie przy zielonym stole komisyjnym i omówić z rozwagą rekryminacye punkt punt punkcie. (*Rzęsiste oklaski z prawicy; sykanie z lewicy*).

Prezes oświadcza, że z mowy Lienhabera przebija zarzut dla prezydyum, jakoby wniosku Herbsta wcale nie powinno było stawiać na porządek dzienny, dla braku treści materyalnej; na na co odpowiada, że § 18 regulaminu daje posłom prawo nieograniczonego stawiania wniosków, a co do przyjęcia wniosku Herbsta na porządek dzienny, przemawiają za tem precedensy co do odpowiedzi rządowych na inne interpelacye. (*Huczne brawo z lewicy*).

Pos. Herbst odpiera kilku słowy zarzuty Lienbachera i oświadcza, że przemawiać w sposób podobny jak preopinant jest mu rzeczą zupełnie obcą. (*Przeciągłe oklaski z lewicy.*)

W głosowaniu przekazano wniosek tej samej komisyi, którą ma się wybrać do wniosku Wurmbranda.

Następuje dokończenie dyskusyi szczegółowej nad ustawą o opodatkowaniu wyszynku gorących napojów.

Paragrafy 14 — 17 przyjęto bez zmiany po niejakiej dyskusyi, w której poseł Neumayr usiłował napróżno uczynić postanowienia karne niemal ułudnemi.

Paragraf 18-ty mówi: „Podatek ten uważać należy pod względem dodatków za podatek bezpośredni."

Pos. Wolski wywodzi, że jako podatek bezpośredni można uważać tylko ten, którego przedmiotem jest indywidualnie obliczony lub oszacowany dochód i który jest pobierany stosunkowo do wysokości tego dochodu. Podatek od wyszynku wódki nie da się pociągnąć do tej kategoryi, bo braknie mu warunków zindywidualizowania. Jest to tylko opłata od procederu. Paragraf ten sprzeciwia się statutom krajowym i dla legalności swej wymagałby zmiany ustaw gminnych. Zmiana ta, o ile już się mieści *implicite* w tym paragrafie, dzieje się bez uchwały jedynie kompetentnych sejmów krajowych. Mówca oświadcza, że Koło polskie głosować będzie przeciw paragrafowi.

Pos. Beer w polemice z Wolskim usiłuje dowieść, że wedle całego tenoru ustawy opłata ta kwalifikuje się jako podatek bezpośredni, lubo przemawiają przeciw temu postanowienia karne. Dla tego też komisya ograniczyła się na tem, że powiedziała, iż podatek ten należy traktować na sposób podatków bezpośrednich. Mowca zaleca paragraf. (*Huczne brawo! z lewicy*).

Pos. Krzeczunowicz oświadcza się przeciw paragrafowi już dla samej nazwy, która mogłaby stworzyć precedens, że w przyszłości Rada państwa postanowiłaby może nazwać podatek, któryby posiadał wszelkie cechy podatku bezpośredniego, podatkiem pośrednim lub prostą osobną opłatą, przez co sejmy byłyby pokrzywdzone w swych prawach. Projekt tej ustawy jest wniesiony jeszcze przez dawną administracyę finansową, reprezentującą panowanie lewicy; a ponieważ pierwotny ten projekt nie zawierał tego paragrafu, który dodano dopiero w komisyi, przeto spodziewa się mówca, że lewica powinna właśnie głosować przeciw niemu. (*Huczne brawo! z ław polskich*).

Sprawozdawca komisyi pos. Żak także oświadcza, że nie może bronić § 18-go.

W głosowaniu przy nieobecności wielu posłów z prawicy i ponieważ nadto kilku z nich głosuje za paragrafem, większość wydaje się wątpliwą. Prezes powstaje dla zliczenia głosów, niezadługo jednak siada znów. Głosujący za paragrafem wciąż jeszcze stoją. W Izbie powstaje szmer, na który prezes odpowiada, iż już stwierdził, że paragraf uchwalono. Posłowie Kowalski i Kułaczkowski głosowali za paragrafami.

Resztę paragrafów uchwalono bez dyskusyi. Tylko pos. Roser oświadczył jeszcze, iż ponieważ ustawa nie zgadza się z jego wnioskiem i jest karykaturą jego intencyj i ponieważ Galicya znów tu ma otrzymać i chce otrzymać prawo wyjątkowe, przeto w trzeciem czytaniu głosować będzie przeciw całej ustawie.

Na tem dyskusya szczegółowa ukończona.

Odczytano jeszcze interpelacyę posła Hohenwarta do całego rządu, czy ten wziął pod rozwagę

ekonomiczne położenie stanu włościańskiego, czemu nie wniósł dotychczas właściwych projektów i czy je wnieść myśli jeszcze podczas tej sesyi.

Odczytano także interpelacyę Russa w sprawie konfiskat dzienników.

Koniec posiedzenia o godz. 3 min. 10 — następne w piątek dnia 10 b. m.

Wiedeń 4 grudnia.

☐ Demonstracya morska przed Dulcigno należy już do historyi, ale długo jeszcze nie przestanie zajmować umysłów i stanowić przedmiot różnorodnych komentarzy, a nawet anegdot. Bezwątpienia produkt to nowy, niezwyczajny tegoczesnej dyplomacyi i śmiaćby się można, gdyby nie stwarzał precedensu na przyszłość. Wyprawa ta tak dalece przypadała wielom do smaku, że widzieliśmy, z jaką trudnością, a nawet boleścią rozstały się okręty. Anglia, Rosya i Włochy mniemały, że niewinna flota jest żywym wyrazem zgody europejskiej i że należy utrzymać na przyszłość ten symbol zgody. Mówiono o moralnej, a nakoniec o idealnej demonstracyi. I chociaż pod wielu względami można się zgodzić z p. Barthélemy de St. Hilaire, że interwencya nieczynna na Wschodzie, jej dobroczynne następstwa dla ludów półwyspu Bałkańskiego, cała jednem słowem działalność tego międzynarodowego trybunału, który działa w imię wolności, cywilizacyi i ludzkości, jest najwyższym zaszczytem 19-go — wieku, to znowu przyznać należy, że i p. Hübner słusznie twierdził, że trybunał ten europejski, nie wiążąc się niczem, ucieka się do środków rewolucyjnych, gwałtownych i dotąd w historyi nieznanych, a strasznych w następstwa. Jednym z takich środków była demonstracya morska. Różnie o tem dzisiaj mówią, pod jakiemi warunkami flota została rozwiązaną.

Jedni powiadają, że w celu bliskiego zebrania się na nowo, drudzy utrzymują, że zakosztowawszy rozkoszy tej groźnej wyprawy, mocarstwa nigdy już nie powrócą do jej użycia. Pewnem jest dotąd, że Anglia zasiągnąwszy zdań innych gabinetów, zaniechała jak na teraz, dalszego działania i pospieszyła pierwsza z rozkazem admirałowi swemu, aby złożył dowództwo. Na dzisiaj więc, demonstracya morska przestała istnieć i niema wcale mowy o jej dalszem trwaniu moralnem, czy idealnem, ale w kołach świadomych rzeczy panuje zdanie, że nie wyklucza to bynajmniej możności nowej demonstracyi, jeśli się potrzeba wykaże, ale to już w zupełnie innych granicach. Sprawa grecka, która wkrótce stanie na porządku dziennym, będzie musiała być uregulowaną, bo jest daleko groźniejszą od czarnogórskiej, i może wznieć pożar na całym Wschodzie. Ks. Bismark, jak mówią, oddał się jej całą duszą a niedawny pobyt hr. Vallier w Friedrichsruhe, jest w związku z akcyą hr. Hatzfelda w Stambule. W Atenach i w Konstantynopolu gotują się do wojny; akcya dyplomatyczna lat ostatnich okazała się bezsilną, i jeśli do wiosny nie uda się dyplomacyi złagodzić umysły i przywieść obie strony do polubownej umowy, trybunał ten międzynarodowy będzie się musiał zebrać na nowo i wystąpić, w jaki sposób? Łatwo się domyśleć. Flota mieszana odpłynie do brzegów Grecyi, atrybucye jej będą o milę szersze I to zapewne wdanie się Europy nie będzie miało charakteru antitureckiego, ale raczej skierowanem będzie przeciw Albańczykom.

Już dzisiaj mówią cichaczem, że może przyjść nawet do wylądowania i do bombardowania, ale przypomnijmy sobie, że właśnie pod temi dwoma warunkami utrzymano dotychczas zgodę europejską. Czy demonstracya taka stanie się podobną w chwili, gdy trzeba będzie działać na prawdę, kwestya to bodaj czy nie główna. Czują to dyplomaci i gorliwie pracują nad tem, aby kwestyę grecką usunąć. Od nich zależeć będzie utrzymanie pokoju jeszcze czas jakiś.

Komisya dunajska rozpoczęła nareszcie dzisiaj swe prace. Widoki Austryi są pomyślne, większość głosów zdaje się być jej zapewnioną i głos przewodniczący zostanie jej przyznany. Inne punkta *avant-projet* ulegną zmianie, ale rewizya ta nie napotka trudności, bo gabinet wiedeński nie będzie się trzymał litery projektu i pójdzie drogą wzajemnych układów.

Wiedeń 6 grudnia.

(*A*) Artykuł wasz, w którym wypowiedzieliście zdanie, że gabinet obecny nie powinien zboczyć z dotychczasowej drogi ani na prawo, ani na lewo, nie zyskał wielkiego uznania ani w dziennikach czeskich, ani też w dziennikach głoszących opinię tak zwanego klubu pewnego środka. Artykuł wasz skreślił nie tylko chwilową sytuacyę, ale także sytuacyę na teraz jedynie możliwą. To też w samem Kole polskiem mało znajdzie się deputowanych, coby się nie zgodzili na zapatrywania wasze bezwarunkowo. Koło polskie wskutek nieprzerwanego prawie dwudziestoletniego udziału w życiu parlamentarnem i we władzy rządowej, nabrało niezwykłej rutyny i siły, zgoła stało się tem, co tu nazywają *regierungsfähig*. Zapomnieć także nie należy, że Galicya wiele już uzyskała zdobyczy na polu swobód narodowych, a zdobycze te były łatwiej dla Polaków do osiągnięcia, aniżeli dla Czechów; raz Polacy znacznie dłużej walczą o uzyskanie swobód, powtóre sytuacya w Galicyi jest stokroć lepszą, aniżeli w Czechach, gdzie żywiołowi słowiańskiemu opiera się równej prawie siły żywioł niemiecki, posiadający potężnych sprzymierzeńców wewnątrz i zewnątrz państwa. Uwagi te bynajmniej nie mają w tej chwili znaczenia czysto teoretycznego. Łudzić się bowiem nie potrzeba, że prawica zaczyna gabinetowi robić trudności, a gdyby słowa i zamiary były już czynami, nie brakłoby pozorów i oznak niepokojących. Czechom i stronnictwu hr. Hohenwarta zdaje się, że hr. Taaffe za mało dotąd dla nich uczynił. Być może, że mają racyę, ale w tem: „za mało“ tkwi siła gabinetu wobec natarczywej opozycyi stronnictwa liberalno-niemieckiego, które nieprzebiera w środkach. Wprawdzie uwzględnić trzeba, że deputowani z prawicy dopiero tydzień bawią w Wiedniu, że przybywszy tu z wyobrażeniami swojskiemi i żądaniami radykalnemi, dopiero oswoić się muszą z powietrzem wiedeńskiem, aby przekonać się, iż ten jest najlepszym ich przyjacielem, kto im radzi umiarkowanie i wstrzemięźliwość. Wśród nieustannych starć zakulisowych między gabinetem a prawicą szczęśliwie upłynęła sesya pierwsza Rady państwa. Chwila obecna jest już o wiele mniej groźną, aniżeli wiele chwil podobnych w ubiegłej sesyi. Im dłużej pobędą przywódcy prawicy w Wiedniu, im dłużej dadzą się trzymać w karbach karności, im dłużej słuchać będą rad doświadczonych przyjaciół z Koła polskiego, tem bardziej wzmocni się stanowisko gabinetu. Od stopnia umiarkowania i taktu politycznego zawisło pytanie, czy Czesi staną się tem, czem już są Polacy, tj. *regierungsfähig*. Umiarkowanie Czechów jest założeniem i punktem wyjścia dla idei koalicyjnej gabinetu hr. Taaffego. Ze skrajnym, jednostronnym gabinetem z prawicy opozycya bardzo prędko da sobie radę. Tylko taki gabinet umiarkowany, jak hr. Taaffego, stanowi prawdziwą epokę, o którą rozbijają się najzaciętsze usiłowania opozycyi. Spodziewać się należy, że prawica pomna tego pewnika, nie tylko nie osłabi stanowiska hr. Taaffego, ale nawet nie dostarczy opozycyi pożądanego widoku chwiejności lub rozdwojenia.

Poznań 2 grudnia.

Rocznica listopadowa obchodzoną była w mieście z należytą a odpowiednią powagą i żałobą, zawodząc przewidywania władz miejscowych, które koniecznie chciały przywiązać polityczne znaczenie i obawy do cichéj za poległych braci modlitwy, podwojono bowiem straże, a policya zalegała rynek i pobliże kościoła. Po nabożeństwie u fary, gdzie przeszło dwustu weteranów zgromadziło się w około katafalku zdobnego w palmy i wieńce, a niezliczone tłumy zalegały starożytną świątynię, odbyła się w Bazarze uczta wspólna na cześć szacownych szczątków dawnych wojsk polskich. I tutaj, mimo protestacyi gospodarzy, dwóch komisarzy policyjnych naruszało prywatne zebranie Toasta uprzednio rozebrane i ułożone, brzmiały wszystkie w jednym duchu uznania dla bohaterskich dawnych poświęceń, oraz nowych haseł pracy organicznéj i codziennego trudu na ojczystéj niwie, w miejsce daremnych a szkodliwych zrywań się do oręża.

Obok modlitwy, najrzetelniejszym owocem minionego obchodu jest składka na rzecz weteranów, która już przechodzi 10,000 marek. Inne dzielnice Polski różnemi dary i dziełami mogą nas przyćmić, ale pod względem szlachetnéj ofiarności Poznańskie nikomu wyprzedzić się nie daje. Nigdzie składki tak szybko i znacznie nie rosną. Dość wspomnieć wyż pomienioną, a tak bardzo przydatną dla niesienia pomocy nietylko zostającym w kraju weteranom, ale stokroć nędzniejszym rozbitkom polskiéj niedoli zagranicą, mianowicie w Anglii, gdzie położenie ich bywa najtrudniejszem. Daléj świętopietrze wynoszące rokroczne około 30,000 lirów, składki na głodny Szlązk lub na dotkniętych klęskami w Galicyi, na wszystkie dzieła i przedsiębiorstwa obchodzące kraj. Obecnie gromadzą się tu datki na misyę bułgarską, któréj chrześciańska i polityczna doniosłość dobrze tu jest zrozumianą, oraz na podniesienie czci księżnéj Wielkopolskiéj, bł. Jolenty, z krwi królów naszych, spoczywającéj w Gnieźnie, nieodpowiednio ani jéj sławie ani wysokiemu urodzeniu, ani zwłaszcza tradycyi pobożności przodków.

Sprawa żydowska będąca dziś w całem państwie pruskiem na porządku dziennym, mniéj stosunkowo jest u nas głośną, choć żyd poznański Kantorowicz stał się bohaterem ostatnich dni i zapasów w Berlinie. Kiedy już przewaga żydowska zamienia stolicę pruską w prawdziwą Jerozolimę, za kilka lat, jak to już statystycznie udowodniono, nie będzie niemal w Prusach prawnika ani lekarza innego prócz Izraelity, a już dzisiaj jeden z mowców sejmowych przytoczył fakt niezadki zresztą, iż przy pewnéj komisyi sądowo lekarskiéj i obdukcyi sądowéj, sędzia, lekarz, komisarz i chirurg byli żydzi, a tylko trup był chrześciański. Zbyt jednak późno zadzwoniono na alarm, a silne zorganizowanie Izraela udaremni paraliżujące jego rozwój usiłowania. Dość przypomnieć np. postanowienie, aby nie dawać żadnych inseratów żydowskich do wrogich im gazet, i tym podobne środki, świadczące o spólności i jedności, działanie prawdziwie zawstydzające nas Polaków, którzy nie umiemy utrzymać między sobą podobnéj solidarności wobec cięższego nierównie prześladowania.

Najwymowniejszym tego prześladowania a świeżym dowodem było wyłączenie Polaków z komisyi mającéj obradować nad sprawą ordynacyi powiatowéj dla W. Ks. Poznańskiego. Konwent seniorów Izby, nazaczając członków rzeczonéj komisyi, pominął tych właśnie, których najbliżéj obchodziła sprawa do opracowania oddana, i gdyby nie uczynność dwóch posłów z centrum, którzy ustąpili miejsc swoich najbardziéj interesowanym w téj rzeczy Polakom, rozprawy toczyłyby się pod naszą nieobecność. Żywa dyskusya powstała z téj przyczyny w łonie Koła polskiego. Mniejszość sprzeciwiała się korzystaniu z ustępstwa centrum; spokojniejsza zaś i rozważniejsza większość poczytała sobie za obowiązek zajęcia bądź co bądź miejsca, gdzie znaleść można sposobność walczenia z projektem ordynacyi powiatowéj, ułożonym w wyraźnym celu ułatwienia germanizacyi, za pomocą najpewniejszego w téj mierze systematu majoryzowania głosów, skutkiem nominacyi ze strony rządu. To ostatnie, korzystniejsze zdanie przemogło w Kole tak, iż oświadczyło się ono za udziałem w komisyi ofiarowanym przez centrum. Ubolewać przychodzi, iż dyskusye toczące się w Kole, przechodzą w łamy prasy poznańskiéj, uchybiającéj zaufaniu przynależnemu reprezentacyi naszéj, rozbieraniem zdań pojedynczych posłów, oświadczaniem się za mniejszością itp.

Uroczyste odsłonięcie pomnika X. Jana Kożmiana w archikatedrze poznańskiéj, oraz wymowne streszczenie jego zasad i nauki przez X. Dra Wartenburga, dało pochop jednemu z najczynniejszych naszych przedsiębiorców, p. Jarosławowi Leitgebrowi, do wydania w trzech tomach wyboru pism zmarłego prałata

Jak się dowiadujemy z pewnego źródła, wybór ten, obejmować będzie celniejsze i dłuższe prace niegdyś w *Przeglądzie Poznańskim* ogłaszane (jak Sprawy włoskie, wspaniałe studyum O dwóch ideałach i dwóch bałwochwalstwach w Polsce itp.) oraz niektóre mowy przygodne i pogrzebowe, a może i historyczne prelekcye wygłoszone w pałacu Działyńskich na cele dobroczynne, które w wielkich zarysach obejmowały szerokie poglądy dziejowe głębokiego znawcy naszéj przeszłości.

Konstantynopol 3 grudnia.

Niespodziewano się tu, że Czarnogórcy z takim pospiechem zajmą w posiadanie Dulcigno. Według tego, co wiadomem było tutejszym sferom urzędowym o ich usposobieniu przeciągania sporu, mniemano, że na wezwanie Derwisza baszy odpowiedzą nową jaką trudnością. Dla tego po naradzie prywatnej w pałacu w piątek wieczorem, przesłał Assym basza do interesowanych reprezentantów notę zawiadamiającą ich, że Derwisz basza doniósł księciu Mikołajowi, iż czekać będzie na czarnogórskie wojsko okupacyjne do niedzieli, a najpóźniej do wieczora w poniedziałek, i że po upływie ostatniego terminu opuści Dulcigno z całym swym korpusem, pozostawiając Czarnogórcom odpowiedzialność za wszystko. Otrzymawszy tę notę Assyma baszy, zwołał p. Hatzfeld kolegów swoich ambasadorów nazajutrz zrana o godzinie 10tej. Termin wydał się wszystkim za krótki i chodziło o to, czy Derwisz basza niedziałał zbyt arbitralnie. Lecz w chwili gdy posiedzenie w ambasadzie niemieckiej miało się rozpocząć, p. Göschen otrzymał telegram od komisarza angielskiego w Cetynii, kapitana Sale, donoszący, że Czarnogórcy weszli do Dulcigna bez żadnego oporu i że towarzyszyli im członkowie odgraniczającej komisyi europejskiej. Chociaż wiedziano na kilka godzin wprzód, że Czarnogórcy są już w Mezzowie, podziw jednak był ogólny. W ciągu dnia potwierdził tę wiadomość szereg depesz nadesłanych do kilku ambasad; Porta jednak wczoraj dopiero otrzymała telegram do Sułtana z podziękowaniem od samego księcia Mikołaja, który zarazem donosił, że kazał ogłosić amnestyę dla wszystkich Mahometanów ustąpionego terytoryum. Czarnogórcy pospieszyli zająć Dulcigno; prawdopodobnie nowe i ważne trudności powstaną między Czarnogórcami i Albaczykami z powodu południowo-wschodniej granicy, która ma być wytkniętą, lecz najważniejszą rzeczą dla Porty i mocarstw było oddanie Dulcigna; resztę przyszłość pokaże. W tej chwili najwięcej zajmuje Portę niepewność, czy flota zbiorowa mocarstw będzie odwołaną z Adryatyku i czy weźmie koniec słynna demonstracya morska. Sułtan był obowiązany oddać Dulcigno i jeżeli skłonił się do dopuszczenia rozlewu krwi albańskiej w Mezzowie, to nie dla tego aby demonstracya morska miała trwać dłużej. Eskadry skombinowane muszą w każdym razie opuścić obecne swe stanowisko, gdzie niemogą pozostać w porze zimowej, lecz według wiadomości obiegającej od wczoraj wieczora w tutejszych sferach dyplomatycznych, p. Gladstone proponuje mocarstwom, aby floty swe zatrzymały na morzu Śródziemnem, w celu użycia ich w danym razie do nowej manifestacyi i przeciw Turcyi. Spodziewają się tu, że propozycya ta p. Gladstona nie znajdzie nigdzie echa. Wogóle mocarstwa są znużone i niepragną więcej, jak pozostawić biednych Turków w pokoju.

Teraz gdy Dulcigno jest oddane, mocarstwa dość są skłonne uważać Turków poniekąd za uwolnionych w tej chwili od reszty i działać przeciw nim tylko na drodze dyplomatycznej z wykluczeniem wielkiej akcyi przymusowej. Inna propozycya p. Gladstona mająca na celu przysąpienie wspólne do ogólnej i stanowczej delimitacyi wszystkich nowych granic państwa ottomańskiego, nie więcej znajdzie uwzględnienia u innych gabinetów. Druga ta propozycya zdąża pośrednio do kwestyi greckiej. Lecz p. Gladstone nie wie może, że w tej chwili wielkie łożą usiłowania niektóre mocarstwa interesowane w doprowadzeniu do skutku zgody między Grecyą i Turcyą na podstawie, któraby mniej więcej zadowolić mogła Grecyę i dać Sułtanowi sposobność okazania się pojednawczym. Pierwsze kroki czynione w tej mierze tu i w Atenach niezostały odrzucone ani przez jednych, ani przez drugich. Wiele to już znaczy, że Turcy pragną gorąco wejść w bezpośrednią styczność z Grecyą, byleby Grecy przeniknęli się własnym interesem i zrzekli się wojny, w któréj opuści ich cała Europa. Są tu ludzie dobrze świadomi prądu, jaki obecnie przebiega Grecyę i którzy mają ufność w ten rezultat. Wogóle Europa smutną odegrała rolę w kwestyi wschodniej. Dyplomacya turecka dobrą swą grą wygrała partyę. Upokorzyła ona mocarstwa i odebrała odwagę Grekom. Nowe kroki na Wschodzie nie lepiejby się udały. Europa pracująca i produkująca mało się troszczy i nie wyda zapewne wojny dla tego, aby Czarnogóra i Grecya zaokrągliły się kosztem Turcyi i aby garstka Armeńczyków rozprószonych w Azyi otrzymała reformy.

Jeżeli wojna wybuchnie, inny będzie jej cel, cel wznioślejszy i ogólniejszego interesu, to jest, aby oprzeć na nowych, silniejszych podstawach równowagę europejską, którą tak słabo ustalił kongres berliński. Lecz na wojnie podobnej nic nie zyskają ani Grecy ani Czarnogórcy, i pierwsi strzedz się powinni dostarczyć do niej powodu.

Nawiasem wspomnę wam, że według tego jak tu mówią, p. Hatzfeld dlatego tylko zwleka swój odjazd, aby się przekonać, jaki obrót wezmą rokowania rozpoczęte w celu bezpośredniego porozumienia się Grecyi z Turcyą. Mówią, że niebył on osobiście obcym projektowi uśmierzenia sporu, i w Ildiz-Kiosku forytował on sam tam tę sprawę, podczas gdy p. Radowitz w tym samym duchu działał w Atenach.

P. Göschen otrzymał wreszcie upoważnienie opuszenia swojej posady, którą nierozsądna polityka p. Gladstona czyniła mu niemożliwą. Wyjeżdża on w przyszłym tygodniu do Londynu z całą swoją rodziną, a postanowienie jego pochwalają powszechnie wszyscy jego koledzy, którzy z przykrością widzieli, że się na ciągłe naraża zawody. Następca jego, ktokolwiek nim będzie, będzie miał wiele do czynienia, aby podnieść upadły wpływ Anglii. Będzie to dlań twarde zadanie, trudne i cierniste, które wymagać będzie wielkiej zręczności.

Persya jest w najgorszym humorze. Wymaga ona aby Turcya stłumiła na swojem terytoryum powstanie Kurdów, które wymierzone jest przeciw Persyi. Powstanie trzyma się ciągle pomimo klęsk jakie mu zadała armia Szaha. Mówią, że ambasador perski Mohsen chan grozi zerwaniem stósunków z Portą i opuszczeniem Konstantynopola. Sułtan pisał sam list do Weika Berda Ullah, szefa powstałych Kurdów, wzywając go, aby złożył broń, lecz że tenże niechce o tem słyszeć. Kwestya ta może przybrać bardzo wielkie rozmiary i zasługuje więcej, niż tu sądzą, na to, aby zwrócić na siebie uwagę. Po za Persyą stoi Rosya, która chce sobie przez Azyę zapewnić drogę do Konstantynopola. Czy p. Gladstone, który widzi tyle rzeczy, pozostanio ślepym na to, co się dzieje w tych stronach. Tu właśnie powinnaby się objawić czynna baczność pierwszego ministra W. Brytanii.

P. Nowikow wrócił w niedzielę z podróży swej do Rosyi. Niebył on w Liwadyi, jak donoszono. Miał on być bardzo zdziwionym, niezastawszy za swym powrotem odpowiedzi na notę zbiorową w sprawie Vely Mahmuda.

W d. 6 b. m ukonstytuowała się Rada powiatowa w Chrzanowie i wybrała jednogłośnie prezesem hr. Artura Potockiego, zastępcą prezesa większością głosów Apolinarego Horwartha, notaryusza w Chrzanowie. Co Wydziału powiatowego wybrani z *większych posiadłości*: hr. Zygmunt Szembek z Prręby Żegoty, jego zastępcą hr. Antoni Wodzicki z Kościelca. Z grupy *handlu i przemysłu*: Dr Stefan Grudziński adwokat w Chrzanowie, zastępcą Karol Rudolfi, notaryusz w Krzeszowicach. Z *gmin wiejskich*: ks. Andrzej Gołda, pleban w Porębie, zastępcą Noworyta z Zagórza. Z *pełnej Rady*: Ludwik Snopski, rachmistrz z Krzeszowic zaś zastępcą jego Karol Gretschel, nadleśniczy z Tenczynka. W końcu wybrano zastępcą Apolinarego Horwatha, Józefa Filipka z Kwaczały.

Kronika miejscowa i zagraniczna

Kraków 7 grudnia.

Dnia 6-go b. m. odbyło się posiedzenie Komisyi archeologicznej Akademii Umiejętności, na którem przewodniczący prof. Łepkowski przedstawił sprawozdanie p. A. Zalewskiego z poszukiwań archeologicznych w Gostyńskiem. P. Dr J. Kopernicki czytał swój referat tyczący się rozprawy p. Andrzeja Podbereskiego: „O kimeryjskich dolmenach w Krymie.“ Pan G. Ossowski z powodu zabytków kamiennych znalezionych w Rożnowie (w powiecie obornickim) oraz w Mazanie, miał rzecz o narzędziach kamiennych spotykanych w Prusach królewskich i w Wielkopolsce, w grobach tak zwanych skrzynkowych. Wreszcie p. A. H. Kirkor podał rezultaty swoich tegorocznych wycieczek archeologicznych, czytając obszerne sprawozdanie, objaśniane wykopaliskami uzyskanemi przez niego dla Muzeum Akademii. W Nizinach pod Mielcem (przy ujściu Wisłoki do Wisły) przedsiębrał p. Kirkor poszukiwania wspólnie z p. Romanem Rydlem, także w Krzemienicy, gdzie zbadał 28 grobów. Dalej z pod Bochni, z Miklusowic (nad Rabą) przedstawił p. Kirkor popielnicę największą ze znanych (63 cent. wysoką), którą zawdzięcza zabiegliwości i staraniom p. Włodzimierza Proskurnickiego starszego nauczyciela szkoły wydziałowej. Badał grodziska w okolicy Bochni pod Łapczycami i w Holmie. Zdawał też relacyę z wycieczki do Węgrzec (pod Michałowicami) z kąd uzyskał dla Akademii zabytki ceramiczne i kamienne. Po wysłuchaniu sprawozdania p. Kirkora, zabierali głos oprócz przewodniczącego w komisyi, także pp. P. Umiński, G. Ossowski, J. N. Sadowski, Dr. Sciborowski.

— We czwartek o godzinie 3ej po południu odbędzie się w sali Arcybractwa Miłosierdzia i Banku pobożnego ogólne zgromadzenie członków tutejszego Towarzystwa Dobroczynności. Na porządku dziennym jest sprawozdanie z trzechletniej czynności Rady Ogólnej i wybór nowej Rady t. j. prezesa czterech wiceprezesów i 25 radców na następne trzechlecie. Członkowie zechcą się zapewne licznie zgromadzić, zwłaszcza, gdy na posiedzeniach Rady Ogólnej nie bywają, chociaż im statut wolność bywania i brania udziału w dyskusyi wyraźnie zastrzega. Wybór zaś reprezentantów tej ważnej w mieście naszem instytucyi powinien im leżeć na sercu.

— W szeregu toastów na uczcie instalacyjnej u X. prałata infułata Bobra, oprócz wymienionych wczoraj, nadmienić winniśmy, że prezydent Dr Zyblikiewicz wzniósł zdrowie p. Pawła Popiela, jako prezesa Komitetu parafialnego; p. Popiel odpowiadając, wspominał o zasługach swego poprzednika ś. p. Lasockiego, który w czasie długoletniego swego przewodnictwa w Komitecie, przyczynił się przeważnie do wielkiego dzieła restauracyi wielkiego ołtarza, otoczył kościół cokołem kamiennym i wzorowo gospodarował funduszem kościelnym.

— Koncert p. Michałowskiego odbędzie się w piątek d. 10 b. m., a wezmą w nim współudział pp. F. Bylicki i Singer. PP. Michałowski i Bylicki wykonają na dwa fortepiany utwór Saint-Saensa i Szumana. P. Barcewicz zaś zmuszony był wyjechać, wezwany nagle na koncert do Wilna i udziału w koncercie nie weźmie.

— Pan Eugeniusz Hubaczek rodem z Wadowic w dniu 7ym b. m. otrzymał stopień doktora praw na Uniwersytecie Jagiellońskim.

— Bajeczka Jowialskiego w komedyi Fredry „Wolność Tomku w twoim domku“, powtórzyła się w tych dniach w mieście naszem, choć w inny nieco sposób, niemal literalnie. W pewnym domu mieszkał oficer, mając w sąsiedztwie najbliższem amatorów muzyki, którzy zwykli byli urządzać koncerta od godz. 11½ do 1½. Muzyka ta, choć przypuszczamy, że była arcykoncertową, nie mogła jednak przypaść do smaku oficerowi, który w tak późnej dobie potrzebował po trudach dziennych we śnie znaleść odpoczynek. Przypomniał on sobie zapewne zwyż wspomnioną bajeczkę i sprowadził z orkiestry kilku flecistów i trębaczów, którzy rozpoczęli koncert w tej właśnie chwili, gdy się w sąsiedztwie zakończył i grali aż do godziny 3½ zrana. Jedna taka próba wystarczyła, aby przywrócić harmonię sąsiedzką i obopólną względność dla siebie.

— **Z pod Tarnowa** 5 grudnia.

P. M. Pokazuje się, że człowiek nigdy dość przezornym być nie może. Jeżdżę kolejami, odkąd zaprowadzone zostały, a czyż mogło mi kiedy przyjść na myśl oglądać szyby w wagonie, a jednak jak mnie doświadczenie nauczyło, jest to rzecz bardzo ważna. Przybywszy wczoraj do Tarnowa, zaledwo wszedłem do sali pasażerskiej, przybiegł do mnie konduktor żądając zapłaty za pękniętą szybę w *coupé* pod liczbą 474. Na szczęście jechałem w *coupé* pod liczbą 472. Tłomaczenie moje jednak nie przydało się na nic i p. naczelnik do którego się odniosłem zagroził mi niewydaniem rzeczy jeżeli natychmiast nie zapłacę 1 złr. 75 cnt., pozwalając zarazem zapisać moją reklamacyę w księdzie zażaleń, dla rozstrzygnięcia rzeczy tej we Lwowie. Zapłaciłem naturalnie spiesząc się w dalszą drogę na wieś, a jeżeli donoszę o tem, to dla tego, aby na przyszłość inni podróżni nie bywali narażani na podobną nieprzyjemność.

— **Jarosław** 6 grudnia.

W dniu 5go grudnia otrzymał X. Marcin Wacław Góralik, dominikanin, w roku 1830 w Warszawie święcenie kapłańskie. A że przypadała rocznica jubileuszowa w dniu niedzielnym, przeto duchowieństwo grecko katolickie postanowiło uczcić dzień ten na intencyę jubilata w sobotę d. 4 grudnia w kościele N. P. Maryi i uprosiło sobie u przełożonego klasztoru ów dzień na odprawienie solennego nabożeństwa, co rzeczywiście z całą wspaniałością przy współudziale miejscowej ludności i większej części nauczycieli szkoły realnej odbyło się. Oby posłużył ten przykład duchowieństwu obrządku greckiego za wzór jedności i zgody chrześciańskiej, iż między obrzędami żadna nie zachodzi różnica, gdyż tylko zgodą i wzajemnym szacunkiem dochodzi się do pożądanego skutku. W dniu 5 grudnia X. arcybiskup Wierzchlejski nadesłał czcigodnemu Jubilatowi telegramem swoje błogosławieństwo.

— Od p. Namiestnika otrzymujemy następujące pismo:

Ogłoszenie.

Krajowego Stowarzyszenia patryotycznej pomocy czerwonego krzyża.

W wykonaniu postanowień zasadniczych organizacyj patryotycznego Stowarzyszenia czerwonego krzyża dla pielęgnowania i wspierania rannych i chorych żołnierzy, zamierza tutejszo-krajowe Stowarzyszenie urządzić w razie wojny szpital dla 600 rannych lub ozdrowieńców w koszarach Cesarza Ferdynanda, które na ten cel administracya wojskowa Stowarzyszeniu odstąpić gotowa.

W celu zapewnienia w razie potrzeby odpowiednich urzędników administracyjnych, dozorców i posługaczów dla chorych, wzywa się byłych pp. urzędników obznajmionych w ogólności z administracyą, pp. oficerów na pensyi, jakoteż i osoby, które wskutek swego zawodu obznajmiły się lub chcą się obznajmić z obowiązkami posługaczy i posługaczek szpitalnych, w celu osiągnięcia takiej posady, by na piśmie przesłali do biura naszego (w budynku Namiestnictwa od ulicy Karmelickiej) deklaracyę z udowodnieniem kwalifikacyi, czy i pod jakiemi warunkami i jaką pensyę zechcieliby w danym razie przy tymże szpitalu otrzymać. Deklaracye te obowiązywałyby na przeciąg roku 1881, i mają być wniesione do 15go bieżącego miesiąca.

We Lwowie dnia 5go Grudnia 1880 r.

Potocki.

— We Lwowie zastrzelił się wczoraj Tyłysz, liczący lat 30, z rozpaczy po stracie żony.

— Około 20 ludzi konno, zbrojnych w dzidy, noże i rewolwery nasłało w nocy d. 4 b. m. dwór w Liściyńcach w powiecie Zbaraskim na granicy rosyjskiej. Rabusie pochodzący z za kordonu, powiązali sługi dworskie, pobili i poranili właścicieli pp. Michała i Wandę Czerniakowskich, złupili dwór i wynieśli się za granicę. Zdaje się, że miejscowi mieszkańcy niebyli obcy tej zbrodni. P. Kazimierz Czerniakowski doniósł telegrafem o tym napadzie do Wiednia, żądając załogi wojskowej na granicy.

— Z pomiędzy płaskorzeźb, mających ozdobić nowy parlament w Wiedniu, p. Lipiński, rzeźbiarz w Krakowie, otrzymał zamówienie na rzeźbę wyobrażającą Galicyę.

— Lwowskie *Dźwo* donosi, że Ojciec Ś. Leon XIII w skutek przedstawienia X. Biskupa lwowskiego, nadał wysoki order Kasi in Romanowi Czaikowskiemu za zachowanie od ostatecznego upadku ruin starożytnego klasztoru Bazylianów w Zadarowie; księżnę zaś Czartoryską (małżonkę ks. Roman, urodz. Dzieduszycką) za zbudowanie w tejże wsi nowej cerkwi ruskiej, obdarzył kosztownym naszyjnikiem z portretem papieskim w medalionie.

— Pożar w Krzywczycach pod Lwowem, był jak się zdaje, podłożony. W pożarze tym, którego ofiarą padły budynki dworskie z całym zapasem zboża i 29 zagród włościańskich z dobytkiem, poniosło kilka osób ciężkie poparzenia, a jedna z nich już umarła. Spaliła się także kancelarya gminy z aktami, obligacyami i gotówką, zebraną z podatków, oraz 700 złr. w gotówce, własność wójta.

— Zarząd warszawsko-wiedeńskiej kolei otrzymał nakaz z Petersburga, aby się bezzwłocznie zajął rozszerzeniem istniejącego toru na tej kolei pomiędzy Warszawą a Granicą. W skutku tego rosyjski jenerał Feuchten był z komisyą w Granicy dla wydania rozporządzeń, dotyczących przekształcenia wzmiankowanego toru.

— N. Pan przeznaczył 100 złr. na budowę cerkwi w Izbach w powiecie Grybowskim.

— Syn kupca Perlego w Kaliszu, liczący lat 18, przebywszy kilkotygodniową chorobę, popadł, jak donosi *Kaliszanin*, w sen trwający już od sześciu tygodni i zaledwie parę razy na dobę budzi się i jest przytomnym, a podniósszy się, zasypia nanowo. Dr Bürmer z Wrocławia, profesor uniwersytetu, badał chorego, i zapewnił, że stan jego nie jest z grażającym, i że w długiej praktyce wypadki takie już mu się zdarzało widzieć. Przed kilkoma laty pewien ułan pruski z Poznańskiego spał w szpitalu wojskowym w Berlinie przez kilka miesięcy.

— Znany tłumacz czeski dzieł polskich p. Hovorka, który temi czasy bawił w Krakowie i Warszawie, donosi do czasopisma *Divadelne Listy*, że p. Ludwik Grabowski, który podczas jubileuszu Kraszewskiego przeznaczył 20,000 rubli na „Macierz polską“ przeznaczył teraz 1000 złp. na Zagrzeb i 2000 złp. za najlepszy dramat czeski.

— *Ruskij Kuryer* doniósł o wybuchu pod Moskwą jakiejś nieznanej dotąd choroby zaraźliwej. Inne dzienniki rosyjskie zamilczają o tem, ale tem dziwniejsza, że pogłosce tej niezaprzeczyły dotąd. Zapytania jednak robione z tego powodu z Wiednia, otrzymały odpowiedź, że w Moskwie nie słyszano wcale o wybuchu w okolicy jakiejkolwiek choroby zaraźliwej.

— W roku zeszłym *Köln. Ztg* podała wiadomość o zastosowaniu z jak najlepszym skutkiem w straszliwej chorobie, zwanej wodowstrętem, trucizny roślinnej „kurary“, którą Indyanie amerykańscy napuszczają swoje strzały. Drugi przykład skuteczności „kurary“ w tej chorobie podaje właśnie czasopismo fachowe *D. Med. Wochenschrift*. Dr Hacke z Wittenbergi mianowicie opowiada: U 52-letniego mężczyzny objawił się w siódmym tygodniu po ukąszeniu przez psa wściekłego wodowstręt w najokropniejszym stopniu. Przy najlżejszym zwłaszcza przeciągu powietrza lub przy zbliżeniu jakiegokolwiek płynu do ust chorego, następowały gwałtowne paroksyzmy. Dnia 17 sierpnia po południu rozpoczął lekarz choremu wstrzykiwać „kurarę“ pod skórę i powtarzał to co godzina, aż do popołudnia następnego dnia. W ogóle użył do wstrzykiwań 38 centigramów tej trucizny. Już rano w drugim dniu kuracyi objawiło się istotne polepszenie; chory uspokoił się i pozostał w łóżku w postawie siedzącej, stał się rozmowny i cieszył się, że czuje znaczną ulgę. Oddech stał się prawidłowy i najsilniejszy już przeciąg nie sprawiał choremu przykrości. Po południu polepszenie zrobiło jeszcze znaczny postęp i chory mógł już stojąc wypić szklankę kawy, pozwoliwszy sobie już po dwakroć przedtem wypić po kieliszku wódki. Niestety jednak w czasie, kiedy się znajdował bez nadzoru, otrzymał takie przykre odwiedziny, iż z rozdrażnienia popadł znowu w szał i wszelka pomoc lekarska była już daremna. Następnego dnia nieszczęśliwy zakończył życie. — Sprawozdawca dodaje, iż dotąd chemia nie zdobyła się na sposób czystego przyrządzania kurarinuszu, t. j. owej charakterystycznej substancyi, która stanowi główną niejako treść indyjskiej „kurary“, medycyna zaś nie może się spuścić na fabrykat sprzedawany w handlu pod powyższą nazwą.

— Wynalazek budowania domów z bawełny, oddawna już patentowany w Stanach Zjednoczonych, znajduje z najlepszemi rezultatami coraz rozleglejsze zastosowanie w Ameryce. Do budowy domów używają zwykle najpośledniejszego gatunku bawełny ziemniej wszelkiego rodzaju skrawków i szmat, które przydać się nie mogą w fabrykach papieru. Po obrobieniu taki go materyału w stępie, robią zeń masę płynną, która tężejąc, następnie staje się twardą jak kamień. Uzyskany w ten sposób budulec, pociągają zewnątrz substancyą, która czyni go nieprzemakalnym. Domy wzniesione z masy bawełnianej, pominiąwszy, iż budowa ich wymaga mniej nierówne czasu od gnia i przeszło o połowę tańsze niż wszelkie inne.

— Telegram z Nowego Jorku donosi, że na kanale Erie okręty wiozące przeszło dwa miliony orcy zboża, zostały lodami zamknięte.

Wiadomości policyjne. Straż policyjna przytrzymała: Jana Grzegorczyka, za kradzież łososia; Aleksandra Zarębę, poszukiwanego za kradzież; Kunegundę Janikównę, za posiadanie cudzej legitymacyi; Jana Kowalskiego i Franciszka Mola, za kradzież pieniędzy; za pijaństwo 5 osób

TEATR. We środę d. 8 grudnia: Obraz dramatyczny w 5 aktach, na tle biblijnem, przez Juliana Łęgowskiego, z muzyką p. W. Deca Zaleconą do grania na konkursie krakowskim w r. 1879: *Izrael na puszczy.* — Początek o g. 7ej.

— Wystawa nieustająca Towarzystwa Przyjaciół Sztuk pięknych w Sukiennicach otwarta codziennie o godzinie 9ej do 4ej prócz poniedziałku. — Wstęp w niedzielę 15 centów, w dnie powszednie 30 centów.

— Gabinet archeologiczny uniwersytetu Jagiellońskiego (w *Collegium majus*) zwiedzać można codziennie od 12ej do 1ej prócz niedziel, świąt i feryj uniwersyteckich.

— Muzeum Techniczno-przemysłowe w gmachu Franciszkańskiem otwarte codzień od 10ej do 6ej. — Wstęp 20 cent. od osoby. W niedziele od 10ej do 2ej bezpłatnie.

We środę d. 8go grudnia: Niepokalanego Poczęcia N. P. Maryi; we czwartek 9go: ŚŚ. Leokadyi i Walcryi pp.

Wiadomości bibliograficzne.

Nr. 49 *Przeglądu Lekarskiego* zawiera: Z oddziału położniczo ginekologicznego prof. Madurowicza w szpitalu Ś. Łazarza. Kohn. O zastosowaniu nowego sposobu rozszerzania szyi macicznej; Sprawozdanie z kliniki lekarskiej prof. Dra Korczyńskiego z lat czterech (t. j. od roku szkolnego 1874/5 do roku szkolnego 1878/9. Bossowski III. Choroby narządu trawienia; Sprawozdanie z prywatnej klinik chirurgicznej Dra Rydygiera od 7 października 1878 r. do 1 stycznia 1880 r. Rydygier. V. Trzy przypadki wypiłowania kości. IV. Oceny dzieł: Prof. Hofmanna: O medycynie sądowej. Falcka: O toksykologii praktycznej. Alta: O histologii oka. (Dok.); Katalogu biblioteki urzędu lekarskiego wojsk Ameryki półn.; Wyciągi z prac obcych; Wiadomości pomniejsze; Sprawy Towarzystwa lekarskiego krakowskiego; Stowarzyszenia do wydawnictwa dzieł lekarskich polskich w Krakowie. (dok.); Wiadomości statystyczne i ogólnolekarskie; Wiadomości bieżące.

— *Nowa era* przez Alfreda Szczepańskiego. Lwów 1880 8° str. 27. Jest to odbitka z *Ekonomisty*. Tegoż autora wyszła z druku (ale jako manuskrypt), rozprawa w języku niemieckim p. n. *Neue Aera*, eine Stimme aus Galizien. Wien 1880 8° str. 28. Rozprawa ta jest odmiennem obrobieniem poprzedniej, a właściwie powstała z dwóch rozpraw ogłoszonych pierwotnie w dziennikach polskich. Cel jej ogłoszenia jest ten, aby szerszej publiczności, a mianowicie rozumnej większości ludności niemieckiej, wykazać, że djabeł — t. j. Polacy i Galicya — nie jest przecież taki czarny, jak go malują. Owszem, iż wkrótce uznanem zostanie, że stanowisko, jakie Polacy zaczynają w monarchii Austryackiej zajmować, może doprowadzić do wszechstronnie korzystnego zwrotu.

— *Zaufanie* concert rêverie na cytrę, skomponował Rajmund Baczyński i poświęcił pannie Eugenii Graff. Nuty te wyszły w Krakowie w litografii A. Pruszyńskiego.

Gospodarstwo handel i przemysł

Wiadomości

z biura Izby handlowo-przemysłowej krakowskiej

o targu zbożowym na Baranie i Kleparzu dnia 6 i 7go grudnia.

Dowóz zboża na wczorajszy targ na Baranie był dosyć dobry, ceny przecież przy niewielkiej chęci kupna cokolwiek osłabły, na które producenci, nie mogąc osiągnąć cen wyższych, w końcu zgodzili się.

Płacono za pszenicę na 237 funtów od 53·— do 58·— złp., żyto na 227 funt. od 49·— do 54·— złp., jęczmień na 202 f. od 29·— do 34·— złp., owies na 138 f. od 18·— do 20·— złp., proso na 250 f. od 28 do 33 złp., groch na 250 f. od 42 do 52 złp.

Lubo popyt i ruch na dzisiejszym targu kleparskim były więcej ożywione, przecież ceny pszenicy, żyta, jęczmienia i owsa zaledwo zdołały się utrzymać, jęczmień spadł w cenie. Obrót był znaczniejszy, zakupywano bowiem nietylko na wywóz do Prus, lecz także do Morawy i na miejscowe potrzeby. Zwykle targi przednioworoczne bywają więcej ożywione.

Płacono za pszenicę żółtą na 100 kilogramów od 10·50 do 11·20 złr., czerwoną od 10·75 do 11·40 złr., pszenicę białą od 11·— do 11·75 złr., żyto piękne od 10·40 do 10·75 złr.,— pośledne od 10·25 do 10·40 złr., jęczmień piękny od 8·25 do 8·50 złr., pośledni od 7·50 do 8·15 złr., owies od 7·— do 7·50 złr., groch od 8·— do 10·50 złr., tatarkę od 7·— do 7·50 złr., proso od 7·— do 7·25 złr., fasolę od 10·— do 13·— złr., jagły od 11·— do 12·25 złr., rzepak od 12·— do 12·70 złr., kukurudzę od —·— do —. złr., koniczynę czerwoną od 35·— do 45·— złr., białą od 50 — do 83·— złr.

Kasa Oszczędności w Tarnowie.

Stan wkładek z d. 31 p ździernika 1880 roku wynosił . . złr. 1,636,667 c. 32
W miesiącu listopadzie wpłynęło wkładek . . . . . złr. 69,593 c. 50
Razem złr. 1,706,260 c. 82
W listopadzie 1880 r. wycofano wkładek za . . . . . złr. 45,744 c. 97½
Stan wkładek z końcem listopada 1880 roku . . . . . złr. 1,660,515 c. 84½

Telegramy zbożowe *Gazety Lwowskiej* z d. 4 grudnia. — **Wiedeń**: pszenica 12·— do 12·50 złr.; żyto od 10·50 do 11·30 złr.; okowita pr. 10·000 liter procent od 33·75 do 34·40 złr. — **Buda-Peszt**: pszenica 75 kilogr. (na jesień) od 12·— do 12·03 złr.; rzepak (sierp.-wrześ.) od —·— do —·— złr. — **Berlin**: pszenica żółta (lipiec-sierpień) 214·50 żyto —·—; spirytus loco 56·40; olej rzepakowy 55·60 — — **Szczecin**: pszenica —·— —·— złr.; rzepik (jesień) —·— złr. — **Paryż**: mąki 159 kilogr. 66·75 złr.; olej rzepakowy 75·50 złr.; spirytus —·— złr. — **Wrocław**: pszenica —·— złr.; żyto —·— złr.; owies —·— złr.; spirytus —·— złr.; kukurudza —·— złr.; **Kolonia** pszenica —·— złr.

Koszta transportu za 100 kilo zboża wynoszą: z Krakowa do Wiednia 1 złr. 3 cent., z Krakowa do Wrocławia 1 markę 48 fenigów, ze Lwowa do Krakowa 96 cent.

Wrocław 4 grudnia.

Płacono za pszenicę starą po 21·90 marek, żyto po 84 funt. po 20·20 m., owies nowy po 15·— m., rzepak na 100 fnt. netto po 24·25 m., olej po 56·— m., spirytus w miejscu po 54·60 m., kukurudza po 15·—.

NADESŁANE. (2955-9-10)

Juliusz Walewski Dr praw

b. obrońca przy Senacie, Adwokat przysięgły
w Warszawie
mieszka obecnie
przy ul. Włodzimierskiej pod Nr. 11.

Nadesłane. (3311)

Kwizdy wyroby weterynarskie.

Fabrykantowi tych doskonałych wyrobów przyznali *sędziowie rzeczoznawcy* dolnoaustryackiej wystawy przemysłowej *srebrny medal.* Jestto obecnie siódme takie odznaczenie, jakie otrzymał pan *Kwizda*, gdy mu już przed kilku laty przypadło w udziale odznaczenie zamianowania go c. k. nadwornym dostawcą wyrobów weterynarskich. Przy tej sposobności nadmieniamy, że wyroby te cieszą się wielkiem uznaniem nietylko w *Austryi* ale także u lubowników koni w *Anglii, Francyi, Włoszech i t. d.* a w ostatnich czasach, jak już donieśliśmy, znalazły pokup także w trudno dostępnej Rosyi.

PRZEGLĄD POLITYCZNY.

W obradach Izby deputowanych wiedeńskiéj Rady państwa nastąpiła mała przerwa, gdyż następne posiedzenie odbędzie się dopiero w piątek; przez ten czas wydziały załatwiać mają najpilniejsze prace. Do tych należy w pierwszym rzędzie budżet, a jakkolwiek sporaych kwestyj dotychczas żadne stronnictwo Izby z preliminarza nie podnosiło, wszystkie oznaki za tem mówią, iż wpierw uchwaloną zostanie prowizoryczna ustawa finansowa. A szkoda czasu, bo lewica już teraz myśli wszcząć dyskusyę budżetową, organa jéj bowiem z radością w świat roznoszą wiadomość, że lewica postanowiła z powodów politycznych nietylko odmówić żądanéj przez ministra skarbu emisyi rent, ale nadto głosować ma większa część stronnictwa t. z. wiernokonstytucyjnego przeciw całéj ustawie prowizorycznéj w ogóle. Takim ustawicznym agitacyom, podjuzaniom i takiéj opozycyi jedynie dla opozycyi, rychłe uchwalenie budżetu położyłoby koniec. Wczoraj miało się odbyć pod przewodnictwem hr. Hohenwarta posiedzenie wybitnych członków stronnictwa prawa, być może, iż wzięto także pod rozwagę kwestyę rychłego uchwalenia budżetu, że zaś Koło polskie myśl tę w każdéj chwiliby poparło, o tem wątpić nie można.

W wydziale budżetowym rozdano już referaty. Z Polaków otrzymali: Dr Edz. Czerkawski o wydatkach centralnych i dochodach ministerstwa wyznań i oświaty; p. Smarzewski o lasach i domenach fund su religijnego edukacyjnego i erarycznych oraz o loteryi; p. Hausner o tytoniu; p. Gniewosz o stemplach, taksach i opłatach prawniczych; p. Bartmański o etacie emerytur; p. Fedorowicz o administracyi długu państwowego i o przychodzie ze sprzedaży majątku państwowego. Zarazem oddano Dr Weiglowi do sprawozdania ustawę o emeryturach profesorów na wydziale teologicznym w Krakowie.

Wychodzące w Wiedniu tygodniki polityczne dopiero teraz mogły wypowiedzieć zdanie swoje o *exposé* ministra skarbu Dra Dunajewskiego. *Montagsrevue* podnosi, że niedobór na r. 1881 jest nieuniknionem następstwem politycznéj i finansowéj administracyi, jaką prowadziło stronnictwo wiernokonstytucyjne. Wszelkie przeto usiłowanie, aby z wysokości niepokrytego niedoboru kuć broń przeciw rządowi, jest daremnem. Polityka gospodarska gabinetu hr. Taaffego tem się różnić będzie od polityki opozycyi, że nie dyktuje jéj ani duch stronnictwa, ani duch interesu, lecz służyć będzie państwu, a tem samem każdemu. Również *Sonn- u. Feiertags-Courier* nie może Dr Dunajewskiemu zrobić z tego zarzutu, że w jednym kwartale nie mógł usunąć niedoboru, który stronnictwo wiernokonstytucyjne nadaremnie przez 10 lat usiłowało usunąć. Jego programowi finansowemu nie można odmówić świadectwa, że to co się da osiągnąć, zamierza osiągnąć na podstawie racyonalnéj, najodpowiedniejszemi środkami. *Sonn u. Montags Ztg* uważa *exposé* za pracę na seryo, która położenie państwa szczerze kreśli i trzeźwo wskazuje drogę do powolnego usunięcia niedoboru. Wystąpienie p. Dunajewskiego było spokojne, przedmiotowe i ufność wzbudzające.

Dzienniki wiedeńskie opowiadają dziś o jakiemś naprężeniu stosunków między prawicą a Polakami, objawem zaś jej na zewnątrz miała być interpelacya hr. Hohenwarta na ostatniem posiedzeniu Izby. Nam nic o tem nie wiadomo i nie wiele też na tem prawdy być musi, skoro same dzienniki „liberalne“ piszą, iż „to naprężenie nie jest tak wielkie jak piszą dzienniki liberalne“. Z tego wnosić można, że go wcale nie ma, zwłaszcza, że wywoływać niesnaski w łonie prawicy, kłócić kluby prawicy między sobą, jest zawsze zadaniem organów z lewicy podczas każdej sesyi Rady państwa; na szczęście zawsze bez powodzenia. Wiadomość o naprężeniu teraz stosunków między prawicą a Polakami należy jak się zdaje do zakresu tych samych usiłowań.

Szef sekcyjny Benjamin Kallay posunięty został na szefa pierwszej sekcyi w ministerstwie spraw zagranicznych. Posada ta od czasu zamianowania bar. Calice ambasadorem w Konstantynopolu była opróżnioną; p. Kallay wskutek tego posunięcia został pierwszym urzędnikiem ministerstwa spraw zagranicznych w Austryi.

Berliński *Montagsblatt* twierdzi, że tym razem żaden z książąt domu pruskiego nie pojedzie do Petersburga na obchód święta orderu Ś. Jerzego, lecz tylko poseł niemiecki hr. Schweinitz wręczy przy tej sposobności Carowi własnoręczny list cesarza Wilhelma.

Najwyższy sędzia Irlandyi odrzucił prośbę Parnella o odroczenie procesu jego do d. 25 stycznia, iżby oskarżony mógł uczynić zadosyć obowiązkom swym jako deputowany. Odmowa lorda-sędziego tak jest motywowaną: Sąd postanowił jednogłośnie odrzucić podanie w tej mierze, gdyż Irlandya znajduje się od kilku miesięcy w stanie anarchii. Od kilku miesięcy stawiany jest w Irlandyi otwarcie opór prawu i ustawy są tam deptane; od kilku miesięcy znaczna część mieszkańców podżegana przez członków Ligi postępuje według systemu zwodniczego i nieuczciwego. Ustawy nie mogą być wykonywane, wyroki trybunałów królewskich nie mogą być doręczane, gdyż żaden woźny sądowy nie odważy się zbliżyć się do dzierżawcy gruntu. Irlandya od wielu miesięcy zostaje pod panowaniem terroryzmu, tyranizowana przez bezprawny spisek. Lud lęka się dopominać się o swoje prawa, życie jest zagrożone, a prawa własności nie mogą wchodzić w użycie. Wśród takich okoliczności nie można najmniejszego mieć względu na wygodę oskarżonych, albo na ważność ich obowiązków parlamentarnych. Daleko wyższy obowiązek przypada temu sądowi, a mianowicie jak najspieszniej proces ten prowadzić i raz na zawsze orzec, czy niewinnym jest albo zbrodniczym czyn podburzania dzierżawców w Irlandyi, kontrakta ich zrywać, tamować wykonywanie ustaw i lekceważyć ustawy. Jeśli Parnell skarży się, że musi zaniedbywać obowiązki swoje parlamentarne, niechaj przypisze to sam sobie i swoim wspólnikom, gdyż nie uznaje za rzecz właściwą zwrócić się z polityką swoją do parlamentu, którego jest członkiem, ale usiłował zaprowadzić zmiany ustaw za pomocą mów natarczywych i na drodze przemocy. Tak przynajmniej opiewa oskarżenie i trzeba pod tym względem jak najspieszniej wydać wyrok.

Komisya Dunajowa nie wzięła austryackiego *Avant-projet* za punkt wyjścia swych obrad, tylko postanowiła wypracować własny projekt. Wobec przychylności, jakiej doznawał dotąd *Avant-projet* w przeważnej części mocarstw, zdaje się jednak, że z jednomyślnego uchylenia go wynika tylko chęć odjęcia projektowi *odium*, jakie wzbudza w Rumunii a w gruncie rzeczy projekt komisyi zgadzać się będzie z projektem austryackim.

W sprawie Dulcigna ma być spisany akt końcowy, poświadczający ukończenie jej i zawierający przyrzeczenie dane Turcyi co do praw mahometańskiej ludności.

Na sobotniem posiedzeniu Izby deputowanych w Atenach podczas obrad nad kredytem 44 milionów drachm na nadzwyczajne wydatki wojskowe, Trikupis poruszył kwestyę polityczną; twierdził on, że Izba musi poznać program polityczny rządu, albo cel, dla którego kredyt jest żądany. Prezes gabinetu Komunduros odpowiedział, że w obecnej chwili trzeba czynów a nie słów. Przywódzcy opozycyi niesłusznie starają się wywołać dyskusyę polityczną, a Trikupis nie ma powodu żądać wyświecenia programu rządowego, który od dawna jest znany i polega na polityce akcyi. „Czynimy przygotowania, rzekł Komunduros, do wykonania postanowień Europy i staramy się uzyskać jej współdziałanie. Nic nie wskazuje, aby mocarstwa nie miały użyczyć swej pomocy w wykonaniu postanowień berlińskich. Mimo tego Grecya musi sobie zastrzedz swoje własne zdanie, a choćby nawet nie obudzało w niej wielkiego interesu wykonanie pomienionych postanowień, sam honor nakazywałby jej ponieść wszelką ofiarę dla dopięcia tego celu.“ W końcu odwołuje się prezes ministrów do patryotyzmu Izby, osobliwie zaś do patryotyzmu opozycyi i uprasza, aby go bezwzględnie wspierała. Rząd w obecnej chwili potrzebuje poparcia całego narodu, aby mieć potrzebną powagę dla działania. Minister skarbu Sotiropulos przedłożył następnie budżet na rok 1881, który naznacza dochody na 51½ milionów, a wydatki na 114 milionów drachm. Nadmienił przytem, że rząd zatrzyma 80,000 regularnego żołnierza pod chorągwiami, a prawdopodobnie powoła także gwardyę narodową.

Jak donoszą do *Pol. Corr.* z Aten d. 6 b. m. mowa Komundurosa nie sprawiła dobrego wrażenia. Zachodzi wątpliwość, czy Izba uchwali pożyczkę na cele wojenne. Kolosalny deficyt, jaki się okazał, wzbudził zwątpienie w siły greckie do samoistnego działania.

Donoszą pod dniem wczorajszym z Konstantynopola, że Porta zajmuje się zamiarem podwyższenia dochodów, a przedewszystkiem chce podwyższyć cła i zaprowadzić nowe cło od wywozu tytoniu.

Mieszkańcy Kabulu wezwali Ejuba Chana, aby przybył do ich miasta, obiecując mu na samą wieść o jego marszu, zgładzić narzuconego im emira. Ejub chan niema jednak jeszcze być gotowym do wymarszu.

Bióro Rentera donosi z Teheranu pod d. 4 bm. że szeik kurdów Obejdulla uderzył na Persów pod Urumią i pobił ich, zabrawszy im trzy działa. Kurdowie cofnęli się potem w góry, ale zagrażają zawsze Urumii. Porta radzi rządowi perskiemu, aby dał amnestyę rodzinom perskim, które wyniosły się niegdyś do Kurdistanu.

Wczoraj miało nastąpić otwarcie kongresu Stanów Zjednoczonych. Orędzie pochodzi jeszcze od prezydenta Hayesa. Ma ono głównie wykazać możność redukcyi procentu od obligacyj skarbowych z 6 na 3½ a z 5 na 3% w ilości 672 milionów dolarów.

Dnia 1 grudnia zebrali się w myśl regulaminu przepisanego wyborcy prezydenta w stolicach krajów swoich dla głosowania na prezydenta i wiceprezydenta. Wota ich opieczętowane mają być przesłane do Washingtonu, gdzie na zebraniu kongresu, to jest obu Izb zostaną obliczone. Głoszą już, że Garfield otrzymał 214 głosów, a kandydat demokratyczny Hancock 155 głosów. Demokraci domagają się śledztwa, jak przed czterema laty, posądzając, a jak się zdaje, że wtedy słusznie przeciwników swoich, o sfałszowanie wotów.

Nowy prezydent Stanów Zjednoczonych Garfield znajdzie w Izbie reprezentantów około 20 głosów większości republikańskiej, a w senacie oba stronnictwa, republikańskie i demokratyczne równą liczbę głosów posiadają. Jeśli przeto senat będzie w zupełnym komplecie, wtedy przeważy głos rozstrzygający wiceprezydenta Mac Arthura, jako prezesa senatu, który należy do republikanów.

Nowy prezydent rzpltej Meksykańskiej jenerał Manuel Gonzalez objął urzędowanie swoje d. 1-go grudnia. Odznaczył on się w wojnie z Francyą. Poprzednik jego, ostatni prezydent jenerał Porfirio Diaz, zawdzięczał swój urząd rokoszowi wojskowemu przeciw Juarezowi. Gonzalez był zaś Juareza stronnikiem. Diaz starał się przywrócić stosunki dyplomatyczne z Europą, zerwane z powodu tragicznej śmierci Cesarza Maksymiliana, mianował też jenerała Franciszka Menę posłem w Berlinie i Emila Velasio posłem w Paryżu; posłem zaś francuskim w Meksyku mianowany jest Boissy d'Anglas. Ministrem spraw zagranicznych naznaczają Mariscala.

Rewolucya w republice Ecuador stłumiona.

Ostatnie telegramy „Czasu.“

Paryż 7 grudnia. W Izbie deputowanych wczoraj na zapytanie Soubeyrana, co rząd zamierza uczynić wobec projektowanego zniesienia we Włoszech przymusowego obiegu monety papierowej, odpowiedział minister skarbu, że będzie starał się zabezpieczyć zapas gotówki w banku przez podwyższenie eskonta i wypuszczenie biletów bankowych niższej wartości niż 100 franków. Minister stwierdził wzrost przemysłu i wskazuje obfitość będącej w obiegu we Francyi złotej monety, którą oblicza na 5 miliardów.

Rzym 7 grudnia. Kapitan Fracassa donosi, że Anglia, Francya i Włochy poczyniły kroki u rządu bułgarskiego, przypominając mu konieczność przestrzegania traktatu berlińskiego i niedopuszczania, aby agitacya szerzyła się w Rumunii. Kroki te mocarstw nie miały cechy zbiorowej.

Washington 6 grudnia. Dziś nastąpiło otwarcie kongresu. Orędzie prezydenta Hayesa zaleca reformę pragmatyki służbowej i zapowiada surowe ustawy przeciw Mormonom. Stosunki zagraniczne są nieprzerwanie pokojowe; położenie finansowe bardzo korzystne a nadwyżka z r. 1879—1880 wynosi 156 milionów dolarów, które użyte będą na zniżenie 5 i 6 procentowych obligacyj; w końcu proponuje orędzie, aby jenerała Granta za jego wielkie zasługi wojskowe mianować jenerał-kapitanem.

Kursa. — Wiedeń 7-go grudnia 2 godzina 30 minut po poł. Renta papierowa 72·70. — Renta srebrna 73·70.— Renta złota 87·05. — 6% Renta złota węgierska 109·40. — Losy z roku 1860 131·75. — Akcye Banku Narodowego 825·—. — Akcye kredytowe 287·80. — Londyn 117·65.— Srebro —·—.— Napoleony 9·37½.—. — Lombardy 95·50. — Losy 1864 roku 172·50.—. Akcye kolei Karola Ludwika 278·25·—. Akcye kolei Lwowsko-Czerniowieckiej 172·—. — Akcye kolei węg. półn.-wschodn. 148·50. — Anglo-Bank 123·75. Obligacye indemn. galicyjs. 98·40. — Losy prem. węgierskie 110·50. — Akcye kolei Koszycko-Bog. 132·— — Akcye kolei półn.-zach. austr.— 192·50 6% Listy zast. hipoteczne 102·30. Marki 58·05 Ruble 120·62 — 6% Listy zasta. galic. Zakładu kredyt. Ziem. 100·—.

Usposobienie giełdy: stałe.

Z powodu święta uroczystego następny Nr. „Czasu“ wyjdzie we czwartek dnia 9go b. m. wieczór.

REDAKTOR ODPOWIEDZIALNY I WYDAWCA
Antoni Kłobukowski.

Kurs pieniędzy i papierów publ.

Kraków 7 Grudnia.

	płacą	żądają
Ruble papierowe rosyjskie za 100 rs.	119 50	121 —
Rubel srebrny obrączkowy	1 65	1 76
Marki niemieckie za 100 marek	57 50	58 50
Dukat ważny	5 50	5 65
20) frankówka	9 32	9 40
Imperyał ważny	9 60	9 70
Srebro austryackie za 100 złr.	100 —	100 —
Kupony srebrne płatne	99 50	— —
Listy zastawne i obligi.		
5% pożyczka krajowa galicyjska	99 —	102 —
Obligacye indemnizacyjne galicyjskie	97 50	99 50
4% listy zast. Tow. kredyt. ziemsk.	91 —	93 —
5% listy zast. Tow. kredyt. ziemsk.	97 50	99 —
6% listy zastawne Banku hipot.	102 —	103 25
6% listy dłużne galic. zakł. włość.	102 —	104 —
5½% listy zast. g. z. kr. z. w Krakowie, zwrot za 36 lat, srebrem za 100 złr. w. a.	94 —	96 —
6% listy zast. g. z. kr. z. w Krakowie, zwrot za 36 lat, banknot. za 100 złr. w. a.	98 —	101 —
6% listy zast. g. z. kr. c. w Krakowie, zwrot za 18 lat, banknot. za 100 złr. w. a.	98 —	102 —
7% listy zast. g. z. kr. z. w Krakowie, zwrot za 20 lat, banknot. za 100 złr. w. a.	103 —	106 —
4% listy zastawne Król. Pol. ser. I (za 100 rubli)	97 —	99 —
4% listy zastawne Król. Pol. ser. II (za 100 rubli)	97 —	99 —
5% listy zastaw. Król Pol. z r. 1869 (za 100 rubli)	98 —	99 25
4% listy likwidacyjne Królestwa Pol. (za 100 rubli)	85 —	87 —
Akcye kolejowe i bankowe.		
Akcye kolei Karola Ludwika . . . po złr 210	278 —	280 —
Akcye kolei Lwowsko-Czerniowieckiej . 200	170 —	172 —
Akcye Banku hipotecz. we Lwowie . 200	294 —	304 —
Akcye Banku. gal. dla Hand. i Prz. w Krak. 200	— —	— —
Losy krajowe.		
Losy miasta Krakowa	20 —	21 50
Losy miasta Stanisławowa	23 —	25 —

Oprócz bież. kuponu obligacyjnego za każdoden. w miesz. terminu płatn.

Wiedeń 5 Grudnia.

	płacą	żądają
Obligi długu państwa.		
4⅛% Renta papierowa	72 55	72 70
4½% Renta srebrna	73 50	73 65
4% Renta złota	87 05	87 20
3½% Losy z roku 1854 po 250 złr.	122 75	123 25
4% „ „ 1860 „ 500 „	131 25	131 75
4% „ „ 1860 „ 100 „	133 25	133 75
„ „ 1864 „ 100 „	172 25	172 75
„ „ 1864 „ 50 „	170 —	170 50
Losy Como-Renten	29 —	31 —
Obligi indemnizacyjne.		
Czeskie 10% podat.	104 50	— —
Bukowińskie	96 75	97 50
Galicyjskie	98 30	98 90
Morawskie	101 —	102 —
Niższo-Austryackie	105 —	105 50
Wyższo-Austryackie	103 —	— —
Szlązkie	102 —	— —
Styryjskie	104 —	105 —
Siedmiogrodzkie	95 50	96 25
Węgierskie	97 50	98 —
Węgier. z klauz. 1867	96 —	96 50
5% Obligi poż. kolei węgierskiej	126 —	126 50
6% Renta węgierska złota	109 40	109 55
4½% „ „ (za Ostbahn.)	85 75	86 25
Akcye bankowe.		
Anglo-austryackiego Banku . 120 złr.	123 50	123 75
Boden-Credit węgierskie . . 140 „	— —	— —
„ austryackie . . 80 „	29 —	30 —
Credit-Anstalt dla Han. i Prze. 160 „	287 1	287 3
„ węgierskie . 200 „	260 75	261 —
Depositen-Bank . . . . 200 „	802 —	810 —
Escompt-Gesell. niż.-austr. . 500 „	— —	— —
Gal. Banku dla Hand. i Przem. 200 „	— —	— —
Austro-węg. Banku (Nat.-Ban.) 600 „	828 —	830 —
Unionbank . . . . . 100 „	112 50	112 75
Verkehrsbank ogólny . . . 140 „	135 75	136 50
Wied. Bankverein . . . 100 „	141 50	141 75
Akcye kolei.		
Albrechta . . . . 200 złr. bez %	77 —	77 50
Alföld-Fiume . . . 200 „ „	159 50	160 —
Donau-Dampfsch.-Ges. 525 złr. 5%	555 —	556 —
Elżbiety . . . . . 210 „ „	205 50	206 —
Linz-Budweis . . . . 200 „ „	180 —	181 —
Salzburg-Tyrol. . . . 200 „ „	172 25	172 75
Ferdynanda Nordbahn . 1050 „ „	2510	2520
Franciszka Józefa . . 200 „ „	180 —	180 50
Gal. Karola Ludwika . 210 „ „	277 75	278 25
Koszycko-Oderberg. . 200 „ „	131 50	132 —
Lwowsko-Cern.-Jassy . 200 „ „	170 50	171 —
Nordwest austr. . . 200 „ „	189 —	189 25
„ „ Lit. B. 200 „ „	227 25	227 75
Rudolfa . . . . . 200 „ „	165 75	166 25
Siedmiogrodzka I . . 200 „ „	141 75	142 25
Staats-Eisenb.Gesell. . 200 „ „	281 25	281 75
Südbahn (Lombardy) . 200 „ „	94 50	95 —
Theissbahn (Cisańska) . 200 „ „	245 —	245 50
Węg. gal. Łupkowska . 200 „ „	146 50	147 25
„ Nord-Ost . . 200 „ „	148 25	148 75
„ Westb. Stuhlw. . 200 „ „	154 50	155 —
Listy zastawne.		
6% Agr. Zakł. Kr. dla Gal. i Buk. 15 lat	— —	— —
5% Boden Kredit allgem. złotem płatne	115 75	117 —
5% „ „ „ papier. 33 lat	100 —	100 50
6% Towarz. kred. krakowskiego 18 lat	— —	102 —
7% Listy dłużne Włość. „ 20 lat	105 —	106 —
6% Towarzystwa kred. „ 36 lat	100 —	100 50
5½% „ „ „ złote 36 lat	95 50	— —
4% Galicyj. Towarz. kredyt. ziemsk.	92 25	— —
5% Galicyj. Towarz. kredyt. ziemsk.	97 50	98 50
5% „ „ „ nowe 37 lat	97 50	98 50
6% „ Banku Hipot. lwow.	102 25	103 —
6% „ Banku Włość. lwow.	98 —	98 50
5% Bank. austr. węg. (Nationalb.) w. a.	102 10	102 20
5% Szlązko-a str Boden-Kredit-Anstalt	100 —	100 75
5½% Węg. ogól. Boden-Kredit . 34 lat	97 90	98 70
5½% „ Boden-Kredit-Institut . .	101 —	101 25
Priorytety kolei.		
Albrechta . . . . 300 złr. 5%	89 25	89 75
Alföld-Fiume . . . . 200 „	90 75	91 —
„ Em. 1874 . 200 „	87 50	88 —
Donau-Dampfsch. 100 i 200 złr. 6%	— —	— —
Elżbiety . . . . 100 złr. 4½%	99 50	100 —
„ Em. 1862 . 300 „	98 75	99 25
Elżbiety Linz-Budweis . 200 złr. 5%	100 40	100 80
„ Em. 1870 . . 200 „	99 75	100 —
„ Em. 1872 . . 200 „	— —	— —
„ Salzb.Tyr. 1873 200 „	99 25	99 75
Eperies-Tarn. węg. część 300 „	— —	— —
Ferdyn.-Nordb. mon. k. złr. 4½%	105 —	105 50
„ „ wal. a. „	102 —	102 50
„ Mor.-Szląz. linia 1871/72 „ 5%	105 —	105 50
„ poż. 14 milion, 1872 „	107 25	107 75
„ poż. 1876 r. . . 100 „	107 —	108 —
Franc. Józefa Em. 1867 200 „	100 50	100 80
„ Em. 1873 200 „	99 50	— —
Gal.-Kar.-Lud. I Em. . 300 „	103 75	104 —
„ „ II „ 1867 300 „	102 —	102 50
„ „ III „ 1871 300 „	102 —	102 50
Koszycko-Oderb. . . . 200 „	89 —	89 50
Lwow.-Czer. I Em. 1865 300 złr. 4½%	91 —	91 50
„ „ II „ 1867 300 złr. 5%	96 —	96 25
„ „ III „ 1868 300 „	91 25	91 50
„ „ IV „ 1872 300 „	89 75	90 —
Nordwestb. austr. . . 200 „	100 90	101 20
„ „ „ Lit. B. 200 „	100 10	100 40
„ „ „ Em. 1874 200 „	119 —	— —
Rudolfa . . . . . 300 „	95 50	95 75
„ Em. 1869 . . 300 „	94 —	94 50
„ Em. 1872 . . 300 „	94 —	94 50
„ Salzka. gut. zł. 200 „	112 —	112 25
Siedmiogrodzkiej I . . 200 „	83 30	83 60
Staatseisenbahn fr. 500 złr. 3%	174 75	175 50
Südbahn (Lombardy) . 500 fr. „	126 —	— —
„ „ . . 200 złr. 5%	110 —	110 50
Theissb.-Gesell. . . . „	99 75	— —
Węg. gal. Łupkow. . . 200 „	85 80	86 30
„ „ II Em. 200 „	83 —	— —
„ Nordost . . . 300 „	84 —	84 50
„ złotem 200 „	103 —	104 50
„ Westbahn . . . 200 „	88 75	90 25
„ „ Em. 1874 200 „	87 75	88 25
Losy.		
5% Donau Regul. . . . . 100 złr.	113 25	113 75
Premiowe Wiedeńskie . . . 100 „	117 50	117 80
„ Węgierskie . . . 100 „	110 50	111 —
3% „ Tureckie . . . 400 fr.	19 40	19 80
Kredytowe . . . . . 100 złr.	182 —	182 75
Clary . . . . . 42 „	39 50	40 5
4% Donau-Dampfsch. . . . 105 „	105 —	105 50
Insp

(3363-1-2)

W sobotę dnia 11 grudnia b. r.
o godz. 10 rano
odbędzie się
Nabożeństwo żałobne
w kościele OO. Kapucynów
za dusze ś. p.
Józ. z Romanowskich Boguszowej
i
Eufroz. z Boguszów Marfiewiczowej
na które się Krewnych, Przyjaciół, Znajomych i pobożną Publiczność zaprasza.

Sprawozdanie

z czynności Komitetu Towarzystwa Wzajemnéj Pomocy Artystów w Krakowie za czas od dnia 1 Października 1879 r. do dnia 1 Października 1880 r.

Dochód:

	Złr.	c.
Pozostałość z mca Września 1879 r.	930	98
Zwrócone pożyczki	275	—
Wkładki i wpisowe Członków Towarzystwa	142	38
Komisowe od sprzedanych obrazów	25	—
1/3 część dochodu z wejścia na wystawę	669	37
Wniesione procenta od zaliczek	176	55
Procent z Kasy Oszczędności	2	85
Razem	2022	13

Rozchód:

Udzielone pożyczki	205	—
Prezesowi do dyspozycyi na doraźne wsparcia za lat 2	50	—
Na inseraty, materyały piśmienne, porto kancelaryjne, lokal, opał, światło i koszta administracyi	440	48
Razem	695	48

Zestawienie;

Dochód	2022 13		
Rozchód	695 48		
Pozostaje gotówką	1326 65	=	1326 65
Zaliczki niezwrócone wraz z dawniejszemi z lat poprzednich	5318 75		
57 rysunków uczniów szkoły sztuk pięknych	285	—	
Całe więc mienie Towarzystwa wynosi	6930	40	

Za Prezesa
Walery Gadomski.
Sekretarz Towarzystwa
Ludomir Benedyktowicz.
Kancelarya przy ulicy Mikołajskiej pod L. 442 na pierwszem piętrze.
(3366)

OGŁOSZENIE.

Jako zarządca upadłości Izaaka Ringera podaję do publicznej wiadomości, iż na mocy uchwały ogólnego zgromadzenia wierzycieli **towary galanteryjne i norymbergskie** do tej masy konkursowej należące na 18000 złr. wal. austr. oszacowane, zostaną ryczałtowo sprzedane temu, kto za takowe najwyższą cenę ofiaruje.

W tym celu wzywam chęć kupna mających, aby dotyczące oferty na ręce moje **do dnia 28 grudnia 1880 r. do godziny 10 przed południem** złożyli, **w którymto dniu o godzinie wpół do 11 przed południem** zaraz po otwarciu ofert w obec referentów nastąpi ustna licytacya pomiędzy nimi i temu z nich, który najwyższą cenę zaofiaruje, za gotową zapłatę cały pozostały zapas towarów oddanym będzie. Nadmienia się atoli, iż wniesienie ofert nie ma obowięzywać bezwarunkowo do sprzedaży, lecz podpisany zarządca wraz z wydziałem wierzycieli zastrzegają sobie wolność po przyjęciu ofert do wiadomości a nawet po przedsięwzięciu ustnej licytacyi niezatwierdzenia takowej w razie, gdyby wynik tej licytacyi nie przedstawiał się korzystnie dla masy.

Bliższa wiadomość w biórze podpisanego pod l 488 przy ulicy Dominikańskiéj w Krakowie.

Kraków dnia 6 grudnia 1880.

(3399-1-3) **Dr Leon Horowitz**
adwokat krajowy.

Owoce stołowe,
jabłka, orzechy i t. d. rozsyła w koszykach pocztowych 5 kilo po 2 złr. włącznie z opakowaniem opłatnie do każdej stacyi pocztowej. (3346-2-3)
Edward Rittinger
w Werschetz (Południowe Węgry).

SYRUP
sosnowo-balsamiczno-ziołowy
Aleks. Mańkowskiego

przez pp. lekarzy wypróbowany środek we wszelkich aporeyjowych katarach, długotrwałych kaszlach i chrypkach przy zapaleniu kanału oddechowego (Bronchitis) w rozedmie płucowéj i w kokluszu. Skuteczność potwierdzają liczne świadectwa i podziękowania, które do każdéj flaszki są dołączone.

Główne składy utrzymują pp. aptekarze: **w Krakowie W. Redyk, pod Barankiem;** we Lwowie K. Mikolasch; w Czerniowcach W. Beldowicz; w Warszawie H. Kucharzewski; w Wilnie P. Gruszewski; w Wiedniu J. Weis, Tuchlauben Nr. 27; w Bernie Fr. Eder; oraz do nabycia w Galicyi prawie w każdéj aptece na prowincyi. (2607-6)

NA GWIAZDKĘ
Wiara i Miłość

Całe nabożeństwo potrzebne Chrześcianinowi dla wszystkich stanów, płci i wieku przez *kapitułę Arcybiskupstwa warszawskiego* i *Biskupa krakowskiego* polecone. *Wydanie prześliczne* dotąd *sobie równego nie ma* tak pod względem *treści* jak i ozdoby. *Format malutki* in 32o str. 358 bez oprawy 80 c., opraw. w skór. 1 złr. 60 cnt., w płót. ang. 1 złr. 30 cnt. *Format większy* in 16o str. 540 znacznie pomnożony bez oprawy 1 złr. 80 cnt., opraw. w skór. 3 złr., w płót. ang. 2 złr. 50 cnt., w kość słoniową z rzeźbą od 6—20 złr.

O NAŚLADOWANIU JEZUSA CHRYSTUSA Tomasza a Kempis ksiąg. IV. wraz z Rekolekcyami *zastosowane li tylko dla osób świeckich.* Wydanie ozdobne, cena bez oprawy 1 złr., oprawne od 1 złr. 60 cnt. i wyżej.

PRAWDA I BŁĄD *) Podarek dla uczącej się młodzieży. Wydanie drugie nader ozdobne, cena 1 złr. 20 cnt., oprawne od 2 złr. i wyżej. Do nabycia w księgarni Krzyżanowskiego.

*) Dziełko to poleciły liczne recenzye pism warszawskich. (3217-3-6)

Księgarnia, skład i wypożyczalnia nut muzycznych
S. A. Krzyżanowskiego
w Krakowie, Rynek Nr. 30
otrzymała
Pallavicini. Markgräfin Crescence. Abschiedsgrüsse. Walce na fortepian. Cena 1 złr. (3258-2-3)

Obwieszczenie.

L. 52165 (3260-2-3)

W celu podniesienia przemysłu górniczego w kraju, Wydział krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zamierza popierać poszukiwania za minerałami górniczemi, lub woskiem ziemnym w kraju, skoro przedsiębiorca przedłoży racyonalny plan takich poszukiwań i wykaże rozpoczęte roboty.

Warunki udzielenia subwencyi lub pożyczki będą w każdym pojedynczym wypadku przedmiotem umowy z Wydziałem krajowym zawrzeć się mającej.

Z Wydziału krajowego
Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

We Lwowie d. 19 listop. 1880 r.

Słuchacz farmacyi
poszukuje na czas feryj umieszczenia. Łaskawe oferty pod adresem: **Z. J. G. Collegium physicum** w Krakowie. (3344-2-2)

Podpisany ma zaszczyt zawiadomić Szan. Publiczność, że udziela **nauki kaligrafii** polskiej i niemieckiej w przeciągu 12 lekcyj **we własnem mieszkaniu na Stradomiu pod l. 24, drzwi 8, 9, lub w domu uczniów.** (3385-1-3)

PP. subjekci mogą pobierać lekcye w godzinach wolnych wieczornych.
L. Apel, kaligraf.

Kapitały
na 5 i 5½%
daje się tytułem pożyczek na dobra **fideikomisowe, dobra tabularne i gminy.**

Łaskawe zapytania pod **„V. 5429“** przyjmuje ekspedycya ogłoszeń **Rudolfa Mosse w Wiedniu,** I., Seilerstätte Nr. 2. (3320-1-3)

Dom bankowy
A. Eibenschütz & Sohn
w Wiedniu IX. Liechtensteinstrasse 35.
Harmoniegasse 9.
wykonywa za miernem pokryciem
zlecenia giełdowe
po przystępnéj cenie jak najlepiéj.
Nie potrzeba pokrycia gotówką!!
Ważne! dla kapitalistów, oszczędnych i posiadaczy losów. Korzystny
Kalendarz wylosowań na r. 1881
i prospekta darmo i opłatnie.
Wyjaśnień udziela jak najchętniej.
(3317-1-3)

Ryby morskie, homary, kawior
franco (opłatnie) do każdej stacyi pocztowej:

holenderskie śledzie tłuste	25	w bar.	złr.	1·75
śledzie tłuste świeże wielkie	30	„ „	„	1·75
śledzie tłuste świeże średnie	45	„ „	„	1·60
śledzie tłuste świeże małe	90	„ „	„	1·50
śledzie delikat. solone małe	200	„ „	„	1·50
śledzie tłuste maryn. wielkie	35	„ „	„	2·—
śledzie tłuste maryn. średnie	45	„ „	„	1·75
ros. sardynki świeże b. dobre	120	„ „	„	1·75
rulada z ryb b. dobra smacz.	40	„ „	„	2·—
małe rybki z Chrystyanii praw.	3½	kilo „	„	2·25
małe rybki w ziołach smacz.	3½	kilo „	„	1·50
węgorz gruby b. dobry maryn.	5	„ „	„	4·—
sardele bez ości ½ lub ½ pusz.		„ „	„	3·—
śledzie łososiowe b. dobre wędzone	32	na kilo	„	2·—
kielskie szproty 200 na kilo			„	1·15
kawior eloiań. świeży łaged. sol.		„ „	„	2·—
kawior uralski b. dobry	„	„ „	„	3·—
homary żywe lub świeżo gotow	6—10	szt. „	„	4·—
świeże łupacze wypaproszone	5	kilo „		1·75
„ miętusy	„	„ „		1·60
„ zole (podeszwice)	„	„ „		1·50

Kupującym stale i w większej ilości zniżka.
E. H. Schulz w Altonie pod Hamburgiem, **firma istniejąca od r. 1861.**
(3292-2)

Album Wojska Polskiego.

wychodzi staraniem i nakładem
Redakcyi „Dziennika dla wszystkich“ czasop. illustr., wychodzącego we Lwowie,

Pierwszy zeszyt obejmuje: Ozdobny tytuł, naczelny wódz na koniu w pełnéj zbroi z przed 1815 r., dyktator z 1830 roku w całéj postawie i umundurowaniu, naczelny wódz z 1830 r., sztab (grupa konna z jenerałem sztabowym na czele) ułani i konni strzelcy, grupy konne, wojsko polskie w boju, epizod z bitwy pod Grochowem, rycina w podwójnym formacie. **Album Wojska Polskiego** jest **w wielkim** formacie **in folio,** dwa razy większym, jak początkowo zamierzono. Ryciny kolorowane **są ręcznie,** na wzór albumu Matejki, posiadają zatem prawdziwą wartość artystyczną. „Album Wojska Polskiego“ stanowi żywe wspomnienie bohaterskiej armii naszej i znajdować się powinien w każdej rodzinie polskiej. Pierwszy zeszyt rozesłany zostanie prenumeratorom 27 grudnia 1880 roku ręczne bowiem kolorowanie wymaga więcej czasu. Drugi zeszyt wyjdzie w styczniu 1881 r. następne zeszyty wychodzić będą w krótkich przerwach. Natychmiast po skończeniu się pierwszej seryi cena „Albumu“ **znacznie podwyższoną** zostanie. „Album“ wychodzi **w trzech seryach,** każda serya zaś obejmuje cztery zeszyty.

Prenumerata na **pierwszą seryę** „Albumu Wojska Polskiego“ wynosi z przesyłką pocztową: w Galicyi i Austryi 4 złr. w Poznańskiem, Prusach i Niemczech 8 marek; we Francyi, w innych krajach i Ameryce 10 franków.

Całkowite **Album** to jest wszystkie 3 serye tak w miejscu jak w całéj Galicyi i Austryi (z przesyłką pocztową) wynosi **12 złr. w. a.** w Poznańskiem, Prusach i Niemczech **24 marek,** we Francyi, innych krajach i w Ameryce **30 franków.**

Prenumeratę można przesłać na wszystkie **trzy,** na **dwie,** lub na jedną serye.

Pieniądze prenumeracyjne należy przesyłać w listach rekomendowanych, lub najdogodniej przekazami pocztowemi, adresując: (3392-1-)
Do Administracyi „Dziennika dla Wszystkich“ we Lwowie przy ul. Rzeźbiarskiej Nr 1. a.
Redakcya „Dziennika dla Wszystkich“ we Lwowie.

Kompletna
dekoracya drzewka
5 złr. w. a.

zawierająca 307 różnych dekoracyj, a mianowicie:
1 skrzydlaty **aniołek na drzewko** z trąbą, skrzydła pozłacane a włosy z pasty kamiennej, 20 wspan. świeczników ślicznie się odbijających, najpiękniejsza ozdoba drzewka, 20 silnych świec Hesperusowych, żartobliwa figurka ruchoma, 10 bardzo piękn. lichtarzyków mechanicznych z kolorowemi motylami, różami, pajacami i t. p. 10 świeczek czarodziejskich naraz się zapalających, 20 gramów platynowego mchu na drzewko do rozsypania na gałązki, 6 b. piękn. bonbonierek żelatynowych, słomkowych i mozajkowych. 8 lampeczek i bonbonierek ze złocistych baloników. 50 wspan. haczyków, 5 lampek t. z. „wieczne światło“ w różnych kolorach, 100 haczyków do szybkiego zawieszenia drzewka, 25 reflektorów kolorowych, ruchomy mikołajek pięknie przystrojony. Następnie nowość: 130 metrów wspaniałych włosów do obwijania drzewka bardzo efektownie, razem 307 różnych dekoracys tylko za 5 złr. w. a.

Podobny piękny sortyment na mniejsze drzewka razem 188 różnych dekoracyj z oświetleniem, aniołkiem i t. d. (3413-1-4)

tylko złr. 3.

Kompletna
loteryjka na gwiazdkę
z głównemi wygranemi złr. 5, 7·50, 10.
Grupę bawidełek
z 12—15 przedmiotami.

Dla chłopców: złr. 2, 4, 6. Dla dziewcząt: złr. 2, 4, 6.

Kompletne illustrowane cenniki darmo i opłatnie. Adres;
Ed. Witte, Wien, Ecke der Giselastrasse.
Handel założony 1862 r.
Punktualna wysyłka za zaliczką.

Całe promesy węgierskie . . złr. 3.—
Połówki „ „ . . złr. 1.75
} i stempel
Ciągnienie już **dnia 15 grudnia!**
Główna wygrana **120,000 złr. w. a.**

Papiery państwowe i losy — kle tylko od 50 złr. w. a. wzwyż, przyjmujemy w zastaw.
KUPONY, do maja 1881 r. płatne, eskontujemy jak najtaniej. (3416-1-4)
Nyitrai & Co. w Wiedniu, Kärntnerstrasse 14.

SZYBKĄ I PEWNĄ POMOC ZNAJDĄ
cierpiący na płuca
w gruźlicy płuc (suchotach płuc) w pierwszych początkach, *groźnym i przewlekłym niżycie płuc, każdym kaszlu, kokluszu, chrypce, krótkim oddechu, zaflegmieniu,* następnie
w zołzach, blednicy, niedokrewności, przychodzeniu do zdrowia przez
syrup wapienno-żelazisty z podfosforanu wapna
aptekarza Jul. Herbabnego w Wiedniu.

Skutek tego uznanego środka leczniczego zasdza się na szybkiem sprowadzeniu **dobrego apetytu, zdrowego snu i ogólnego wzmocnienia** z powodu pomnożonego tworzenia krwi, przyczem ustaje **osłabienie, noone poty, drażnienie do kaszlu** z powodu lekszego rozwalniania się śluzu i **leczą przez zwapnienie dotknięte części płuc. Liczne lekarskie świadectwa i podziękowania,** tudzież **dokładne objaśnienia** zawarte są **w broszurze Dra Schweizera dołączonej do każdej flaszki.**

Uznania.

Cierpiałam przez dłuższy czas na wielkie ogólne osłabienie ciała, które często pociągało za sobą głębokie omdlenia. Przeciw temu użyłam Pańskiego **syropu wapienno-żelazistego** z podfosforanu wapna i spostrzegłam na mnie wkrótce **bardzo korzystny wynik.** Słabość moja i brak apetytu ustąpiły niezadługo ogólnemu wyzdrowieniu. Lecz po mnie zachorowała moja 17-letnia córka a wedle orzeczenia słynnych lekarzy wiedeńskich dotknięte były lewe płuca. Wkrótce potem zapadła niestety na silne zapalenie płuc, które wprawdzie dzięki Bogu pomyślnie minęło, ale cała siła żywotna mojej córki zdawała się być złamaną i miałam być przygotowaną na przykre następstwa. Przekonawszy się o **dobrym skutku Pańskiego syropu wapienno-żelazistego** na sobie samej, zdecydowałam się dać go mojej córce, i z czystem sumieniem mogę powiedzieć, że on utrzymał dziecko moje przy życiu i podniósł niknącą siłę żywotną. Te widoczne skutki Pańskiego doskonałego wynalazku skłaniają mnie zatem do wynurzonia najserdeczniejszego podziękowania tak w mojem jak córki imieniu. Nam przyniósł **Pański syrop pożądaną pomoc,** oby ją także znaleźli inni podobnie cierpiący.

Franciszka Reiner,
Hietzing pod Wiedniem. wdowa po komisarzu skarbowym.

Flaszeczka kosztuje 1 złr. 25 ct., pocztą 20 ct. więcej za opakowanie.

Upraszamy wyraźnie zażądać syrup wapienno-żelazisty Juliusza Herbabnego i zwrócić uwagę na powyższy znak protokołowany.

Centralny skład rozsyłkowy dla prowincyi: WIEN, APOTHEKE „ZUR BARMHERZIGKEIT“ J. Herbabny, Neubau, Kaiserstrasse 90.

Skład w Krakowie ma p. E. Stockmar aptek.; we **Lwowie** pp. Zyg. Rucker i P. Mikolasch; w **Biały** Er. Keler; w **Brzeżanach** p. B. Dembiński; w **Czerniowcach** p. Golichowski; w **Drohobyczu** p. L. Dobrzyniecki aptek.; w **Jarosławiu** p. J. Rohm; w **Stanisławowie** p. A. Beil apt.; w **Suczawie** p. N. Karczewski; w **Żółkwi** c. k. apteka obwodowa. (3205-1-7)

I. wystawa bydła opasowego
W WIEDNIU
8, 9 i 10 Kwietnia 1881 roku
w nowo-wystawionych zabudowaniach dla bydła wiedeńskiego targu na bydło opasowe w St. Marx.

Rozdzielone będą premie pieniężne, medale i premie honorowe w ogólnej wartości **około 10,000 złr.** — Programów i deklaracyj dostać można we wszystkich Towarzystwach gospodarczo-rolniczych i od podpisanego komitetu.

Ostatni termin zgłoszenia **1 Marca 1881 r.** (3296-2-3)

Komitet I. wystawy bydła opasowego w Wiedniu
I. Herrengasse 13.

Nakładem **M. Zenczykowskiego,** introligatora w Krakowie,
wyszedł z druku i jest do nabycia we wszystkich księgarniach i u nakładcy przy ulicy Sławkowskiej pod L. 283
Kalendarz ścienny kartkowy
do zrywania
(BLOCK-KALENDER)
Cena egzemplarza 60 centów.
Wydanie ozdobne. (3039 8-12)

Ogłoszenie.

Na podstawie uchwały Rady nadzorczej dnia 10 listopada b. r. zapadłej, wzywa Dyrekcya Towarzystwa zaliczkowego wszystkich tych dłużników, którzy w Towarzystwie zaciągnąwszy zobowiązania między r. 1872 a 1878, mimo kroków sądowych, niepoczuwają się do obowiązku spłacenia należytości dłużnych kasie Towarzystwa i uregulowania ostatecznego swoich rachunków, aby długi te do końca grudnia 1880 r. spłacili.

W przeciwnym bowiem razie Dyrekcya nietylko zmuszoną będzie umieścić imiona i nazwiska tych osób wraz z kwotami dłużnemi w sprawozdaniu drukowanem rocznem Towarzystwa, ale też poda takowe w gazetach do powszechnej wiadomości w celu przestrzeżenia innych Instytucyj pieniężnych, aby kredytu tym osobom nieudzielały. (3352-3-3)

Kraków d. 29 listopada 1880 r.
DYREKCYA
Towarzystwa zaliczkowego w Krakowie
Władysław Rozwadowski.
Adolf Czasch. Stanisław Golemberski.

Powróciwszy z Wiednia, zawiadamiam, że jak przedtem, tak i nadal udzielać będę nauki (3341-1-2)
gry na cytrze.
Wiadomość przy ulicy Szlak pod L. 183 na dole (Kleparz) od godz. 9—11 rano.
Jan Braun,
nauczyciel gry na cytrze.

W handlu J lii Nowakowskiej
Rynek Nr. 14 — są
trzy kasy
ogniotrwałe tj. Nr. 0, 1, 2, wszystkie z pultami, po zadziwiająco niskiej cenie do sprzedania. (3354-3-6)

DO SPEKULACYI NA GIEŁDZIE WIEDEŃSKIEJ
poleca się ajent Polak pod bardzo przystępnemi warunkami, bo tylko za pokryciem 400 złr. można spekulować 25 sztukami papierów. Prowizyę i przechowanie papierów do zrealizowania z zyskiem obliczam jaknajtaniej. — Bliższe objaśnienia listownie pod adresem: **K. Bolesta & Comp. Wien, Börse.** (3041-15-15)

R. Maiti w Tryeście
rozsyła pocztą z **ocleniem i opłatnie** za zaliczką tylko-**2 złr. 10 c. koszyk 5 kilo** z **35** do **45** sztuk, najlepszych wyborowych
pomarańcz lub cytryn
z Mesyny. (3329 3-12)

Wydzierżawienia mléka
poszukuje fabrykant sérów za kaucyą na założenie fabryki wyrobów sérów szwajcarskich, z jednego lub dwóch dworów w małej odległości. Bliższa wiadomość pod adresem **J. Habermann** poste restante **Jarosław.** (3332-3-3)

Dla Myśliwych!
100 naboi Lefaucheux niezawodnych, kal. 16, **złr. 1·50,** paczka przybitek ulepszonych 35 c., odpowiednio **zniżone ceny** przy Lankaster, iglicowych Teschner i Dreyse; za nadesłaniem złr. 2 posyła się *franco* 10 funtów szrutu z Magazynu Broni **F. J. Demmer,** w Krakowie.
Najpraktyczniejsze paski na 20 naboi 1 złr. 60 cnt. (2098-23-)
Race do puszczania ze strzelb po 15 cnt.

Koncertowe okaryny
polecenia godne dla każdego lubownika muzyki, chrrmatycznie nastrojone na wszystkie głosy, na solo, do fortepianu i wszelkich innych instrumentów **po c. 50, 75, 90, złr. 1, 1·50, 2, 3, 4, „najnowsza poprawka“ z głosowaniem do uregulowania. F. Fahrbacha wskazówka** do samonauki po **80 c.** Nuty do wyboru. Rozsyła za zaliczką. (3181-6-6)
Pierwsza austr. fabryka okarin
w Wiedniu H. Fiehn, V, Spengergasse 23.

NAKŁADEM KSIĘGARNI, ANTYKW. I SKŁADU NUT
Leona Frommera w Krakowie
przy ulicy Szewskiej
wyszedł:
Sieber Maurycy.
„Pierwszy Wieniec Polski“
poświęcony Polkom.
Potpouri z pieśni narodowych, z orkiestry ułożony na fortepian przez kompozytora.
Cena 1 złr.
Zamówienia z prowincyi uskuteczniają się odwrotną pocztą. (3340-3-4)

ŚWIEŻO WYSZŁY:
Mazury „Na Dożynku“
układu
Tadeusza Boczkowskiego.
Cena 50 cent. (3335-3-3)
Nabyć można w księgarniach pp. ***Krzyżanowskiego*** i ***Gebethnera*** w Krakowie.

Ogłoszenie licytacyi.

L. 28418. (3361-2-3)

Magistrat stoł. król. m. Krakowa podaje do publicznej wiadomości, iż celem oddania w przedsiębiorstwo wykonania robót stolarskich, ślusarskich, szklarskich, kaflarskich i pokostniczych w nowo wybudowanej szkole na Smoleńsku odbędzie się **w dniu 15 grudnia 1880 r.** w gmachu Magistratu w biórze budownictwa miejskiego o godzinie 12ej w południe publiczna licytacya.

Wadyum wynosi:

na roboty stolarskie	100	złr.	
„ „ ślusarskie	80	„	
„ „ szklarskie	30	„	
„ „ kaflarskie	70	„	
„ „ pokostnicze	20	„	

Deklaracye pisemne przyjmowane będą w biórze budownictwa miejskiego gdzie i warunki licytacyi mogą być przejrzane codziennie od godziny 9ej do 1ej z południa.

Kraków 30 listopada 1880 r.

Mieszkanie
przy ulicy Krupniczej na dole, składające się z 2 pokoi, nyży, kuchni, spiżarki i t. d., jest do wynajęcia zaraz lub od Nowego roku. Bliższa wiadomość w handlu żelaznym w Sukiennicach pod Nr. 21.
(3350-2-3)

Powien **dom handlowy win w Bordeaux,** znany od dawna w Polsce, **ofiaruje**
polskiemu szlachcicowi
posiadającemu jeszcze tamtejszą szlachtą rozległą znajomość, **jeneralną ajencyę na Polskę.** Korzystna pozycya. Oferty pod litt. **C. G. 936 Otto Mass qu. Haasenstein & Vogler w Wiedniu.**
(3.91-4-6)

Folwark w Uniszowy
obejmujący przeszło 56 morgów pola ornego, przeważnie pszenicznego, w jednym kawałku i łąk około 8 morgów, w powiecie Tarnowskim, ¾ mili od stacyi kolei Tuchów, jest każdego czasu z wolnej ręki wraz z budynkami w dobrym stanie do sprzedania. Wiadomość u właściciela PŁOCKIEGO w Uniszowy, poczta Ryglice. (3345-2-3)

NAJLEPSZE ŚWIEŻE
drożdże
wyrobu sławnej fabryki pp. **Ad. Ign. Mautnera i Syna w Wiedniu,** tak na użytek kuchenny jako i gorzelniany niezrównanej jakości, utrzymuje i poleca handel (2736-8-11)
J. Schaitter i Spół. w Rzeszowie.

Cukru kanaru, w dobr. gat., w głowach 1 kilo 42 c.
Cukru kanaru lep. w głow. 1 „ 43 „
Cukru „ najlep. „ 1 „ 44 „
Cukru w kostkach . . . 1 47 i 48 „
Cukru w mączce . . . 1 46 i 48 „
Kawy Ceylon Nr 1 ½ kilo 75 c.
„ „ 2 ½ „ 80 „
Kawy Ceylon Nr. 3 . . ½ „ 85 „
Kawy „ 4 najgr. ½ „ 90 „
Kawy Jawa białej . . ½ „ 80 „
Kawy „ złotej . . ½ „ 85 „
Kawy Mokki najlepszej . ½ „ 85 „
Kawy perłowej najlepszej ½ 95 i 85 „
Kawy perłowej białej . ½ kilo 75 „
Kawy Santos białej . . ½ 65 i 60 „
Kawy palonej ½ kilo złr. 1·10, złr. 1·—, 90 cnt., 85 cnt. i 80 cnt.
Herbaty czarnej rosyjskiej w dobrym gatunku . . . ½ kilo złr. 1·20 i 1·50
Herbaty fam. najlep. „ „ 2·— i 2·50
Herbaty wysiew. „ „ „ 1·20
Świec stearynowych ½ kilo I gat. 52 cnt., II gat. 45 cnt.

Za dobroć towarów ręczy moja od lat 26 istniejąca firma. — Zamówiania zamiejscowe uskuteczniа jak najpunktualniej i *na każdą stacyę franco.* (3282 3-3)
W. Goldwasser
Skład towarów korzennych i herbaty
w Krakowie, Rynek główny L. 44.

Wyłączną sprzedaż
moich środków leczniczych elektro-homeopatycznych
powierzyłem
na Galicyę i Kraków upoważnionej Filii Dyrekcyi źródeł mineralnych galicyjskich i czeskich, w DOMU HANDLOWYM **J. WENTZLA** w Rynku, „pod Matką Boską".
Hrabia Cezar Mattei
(2957-14-) w Bolonii.

PRACOWNIA SUKIEN DAMSKICH
St. Sikorskiej
przyjmuje wszelkie zamówienia i uskutecznia je według najświeższej mody. Dom Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń od ognia Nr. 124 w podworcu. (3287-3-3)

Cylinder parowy
do wierceń górniczych,
premiowany na wystawie w Cieszynie r. b.
kompletny, dokładnie zrobiony, którego używać można i do pompowania, mało pary zużywający, jest w składzie moim u p. **Walerego Rogaskiego** w **Gorlicach** do sprzedania. Życzący go nabyć, mogą u niego otrzymać listownie lub ustnie wszelkich bliższych objaśnień.
Tamże są zawsze na składzie wszystkie przyrządy do górniczych wierceń, jakoteż i pompy, po cenach najumiarkowańszych. (3328-3-6)
Jan Schenk,
właściciel fabryki maszyn w Messendorf, poczta Freudenthal, w Szlązku austr.

J. CHYLEWSKI
fabryka maszyn i odlewarnia
w TARNOWIE
poleca na sezon obecny
- sieczkarnie ręczne i kieratowe, system Sahnona;
- buraczarki, system francuski;
- sikawki do gnojówki.

Jednocześnie podaje do wiadomości Szan. Odbiorców, że ma na składzie wszelkie maszyny i narzędzia rolnicze, wykonane podług najnowszych modeli. (3257-3-3)
Wyrabia całe urządzenia dla zakładów przemysłowych, jakoto: tartaków, młynów parowych i wodnych, łażni parowych, gorzelni, browarów itp.; również przyrządy wiertnicze i wentylacyjne do kopalń naftowych, oraz urządzenia destylacyjne.
Wszystkie powyżej wymienione przedmioty wyrabia fabryka w własnych warsztatach, lub też na żądanie Szan. Odbiorców sprowadza od innych firm, ręcząc za dobroć tak własnego jak i obcego wyrobu.

Niniejszem zawiadamiam Szan. Publiczność, że mój zawsze starannie utrzymywany
skład towarów galanteryjnych, maszyn do szycia, perfumeryj, zabawek dziecinnych i drobiazgów
świeżo zaopatrzyłem w kilka nowych gatunków
BAWEŁNY
mianowicie są na składzie:
potrójna Królewska z Gumpoldskirchen, na wystawie wiedeńskiej odznaczona medalem,
„ Pernambuco,
poczwórna Louisiana,
poszóstna Tetzner,
„ Max Hauschild, ze znanych najlepsza,
wszystkie we wyborowej jakości i pełnej wagi,
a zadawalniając się niskim procentem
po niskiej cenie
polecam także: Fil d'Alsace, bawełny **kordonkowe**, na kołdry i do haftu białe, szare i kolorowe, Mohair (Haras) czarny jedwabisty, Trou-trou i siatkę do poszywania, fil moulinet, koronki kościelne, nici maszynowe od 4 do 28 ct. za szpulkę, igły do maszyn wszystkich systemów angielskie prawdziwe „Perkinsa", nici irlandzkie, nareszcie
WEŁNY
do robót drutowych, w rozmaitych gatunkach i kolorach, także dwubarwne, po cenie od złr. 2 za pół kilo wzwyż.
Zamówienia zamiejscowe wysyłam odwrotną pocztą. (3083-8-)
Wilhelm Fenz w Krakowie.

Ignacy Matusiński
w Krakowie, w Rynku Nr. 18,
otrzymał świeży transport
KALOSZY i PARASOLI
Rękawiczki prazkie
na 2 guziki po 80 c., na 3 guziki po 1 złr.
oraz (3147 5 5)
Sznurówki paryskie z rogami
po złr. 2·60, 2·80, 3, 3·50 i 5 złr. w. a.

Najlepsza
woda kolońska
jest
Nr. 4711.
Prawdziwa jedynie u **Wilhelma Fenza** w Krakowie, vis-à-vis kościołka św. Wojciecha. (2778-63-)
FRANZ MARIA FARINA
w Kolonii Nr. 4711.

Pracownia sukien damskich
E. Jadomskiej
w Krakowie przy ulicy Grodzkiej pod Nr. 67 na dole w podworcu.
(3278 3-3)

Powozy
są do wynajęcia każdego czasu we fabryce cukierków **Wł. Lipińskiego** w **Krakowie** przy ulicy Brackiej. (2597-10)

Bardzo ważne
dla Szan. PP. właścicieli gorzelń, piekarń, cukierń i t. d.
Drożdże prasowane
z fabryki PP. Ad. Ig. Mautnera i Syna w Wiedniu, które, jak powszechnie wiadomo, są najlepsze w Europie, bo jedynie pewne i najsilniejsze w rozczynie piekarskim i gorzelnianym, gdyż wszelkie inne najmniej o 30% w dobroci i skuteczności przewyższają; **przychodzą świeże codzień do Krakowa, wyłącznie do handlu Jana Nagla przy głównym Rynku,** jako do składu głównego dla zachodniej Galicyi. — Zamiejscowe zamówienia uskuteczniają się natychmiast. (2584-13)

HANDEL
Edwarda Fuchsa
W KRAKOWIE
poleca swój znaczny zapas
win węgierskich zacząwszy od stołowych do starych, **win** Bordeaux, burgundzkich, szampańskich, styryjskich, reńskich i austryackich; **likierów** holenderskich Fockinga z Amsterdamu, likierów francuskich i Benedyktynki, **wódki** gdańskie, **araki, rumy,** koniak stare, Absinth i Kirschwasser szwajcarskie stare, owocówkę, „nalewka na różne owoce", śliwowice, starkę i inne; główny skład **wódek łańcuckich** hr. Potockiego; **portery** i **piwo** angielskie; **octy** winny i estragonowy;
oraz świeżo otrzymane: **oliwę** najprzedniejszą z Nicei, **marynaty** wszelkie, **kawior** astrachański, **konserwy** angielskie i francuskie, **sardynki, maquereaux** w puszkach w oliwie, **pasztety** strasburskie, **sosy** angielskie, **groszek** zielony, **szamplony, trufle, oliwki,** kaparki, **bulion** i **ekstrakt** mięsny Liebiga, **owoce** włoskie i **bakalie** wszelkie, wszystkie świeże; **jabłka** tyrolskie oraz zwyczajne szlachetne gatunki na wagę; **musztardy** angielską, francuską i kremską itd. itd. itd.; **sery** wszelkiego gatunku, **czokoladę** i **kakao** w proszku; **herbatę** przednią po po złr. 2, 3, 4 za pół kilo; **kawy** różnego gatunku; **cukier** najprzedniejszy w głowach po 45 c., w kostkach krajany i mączka cukrowa po 48 cent. za kilo; **ryż** różnego gatunku, **Sago, Tapiokę,** perłowe **krupki, grysik, polentę** włoską, **makarony** włoskie, **mak** francuski, **mąki** pszteńskie, **krochmal, śliwki** i **powidła** tureckie całkiem słodkie, **ogórki** znaimskie „korniszony", wszystko po cenach umiarkowanych.
(3357-2-3)

Licytacya.
Wina węgierskie (stare) francuskie, obrazy olejne i srebra
w spadku po ś. p. Annie Helclowej pozostałe,
w Krakowie dnia 13 grudnia b. r. o godzinie 10ej przed południem, w Sukiennicach (sklep Nr. 17 (od strony ulicy Szewskiej — w drodze publicznej licytacyi sprzedawane będą. (3355-3 4)

Krynicki Wyciąg z Igliwia świerkowego na kąpiele
(Extractum Turionum Pini pro balneo)
W zakładach kąpielowych przez znakomitych lekarzy od lat kilkunastu używanym bywa; w postaciach zołzów (Scrophulosis), reumatyzmie-artrytyzmie (kościec) i wielu innych nerwowych cierpieniach, które z osłabienia powstały.
Wyrób uskuteczniа według zasad **Komisyi balneologicznej byłego Towarzystwa naukowego krakowskiego H. Nitribitt aptekarz w Krynicy.** — Cena jednej flaszki 80 cent. — **Składy znajdują się w niżej namienionych aptekach.**
O działaniu tego leku mnóstwo świadectw leży do przeglądu **w aptece H. Nitribitta w Krynicy.**

Z treści stałych składników wody Krynickiej wyrabiam według skazówek przez Komisyę balneologiczną byłego **Towarzystwa naukowego krakowskiego podanych**
Kołaczyki Krynickie (Pastilles de Krynica)
Działanie tychże kołaczyków udowodniło, że one w licznych cierpieniach są ważnym nieocenionym środkiem lekarskim. Zastosowanie krynickich kołaczyków wskazanem jest w następujących cierpieniach, jakoto:
1) w blednicy, w powolnej rekonwalescencyi po febrach, po krwotokach;
2) w długotrwałym nieżycie żołądka lub jelit;
3) w dolegliwościach trawienia, pochodzących z nadmiaru kwasów żołądkowych, jakoto: w zgadze, paleniu w dołku podsercowym;
4) w zaflegmieniu żołądka;
5) w długotrwałym katarze pęcherza lub nerek;
6) dla skrofulicznych dzieci, a szczególnie chorobą angielską dotkniętych.

Kołaczyki Krynickie jak i Wyciąg z Igliwia świerkowego znajdują się na składzie:
w KRAKOWIE w aptece pana Wiktora Redyka,
we LWOWIE „ „ P. Mikolascha,
w WARSZAWIE „ „ Dra T. Heinricha,
w KIJOWIE „ „ G. Seidla,
w ODESSIE „ „ M. Kestnera,
i w wielu innych miastach tu niewyszczególnionych. (3220-2 3)

Dra Anjela Zakład leczenia zimną wodą w Zuckmantel
(na Szląsku austryackim).
Najbliższa stacya kolejowa **Ziegenhals** oddalona o jedną milę. Elektroterapia, gniecenie ciała, kąpiele igliwiowe. Otwarty przez cały rok. (2552-19-)

LIST GWIAZDKOWY
z Wiednia.
Dla naszych Szan. kupujących na prowincyi!
Z powodu olbrzymiego zapasu zmuszeni jesteśmy urządzić **wyprzedaż bawidełek,** postanowiliśmy więc celem szybkiego uprzątnięcia składu, sprzedawać następne grupy po zadziwiających **nigdy nieistniejących cenach.**

DLA CHŁOPCÓW I DZIEWCZĄT!
Tylko za 2 złr.
Ruchomy pajac b. komiczny wywołuj. serdeczny uśmiech dla młodych i starych, szwajcarski folwark, wedle natury, z owcami, bydłem rogatem i służbą, mocna lalka paryska, chińskie panorama, wspaniałe widowisko, nader komiczna figura naśladująca skrzypka lub szewca, wspaniała książka obrazkowa, piecyk blaszany z narzędziem, urządzenie kuchenne piękne blaszane, zegarek remontoir z łańcusz. do nakręcania bez kluczyka, mechan. samopędzący welocyped, cygaro czarodziejs. grające, balonik, gra towarzyska, angiel. okręt wojenny z majtkami, 20 dekoracyj i świeczek na drzewko.

Tylko za złr. 3·20
Teczka do pisania z zamkiem, kompl. urządz., kompletne gospodarstwo domowe, kompania wojska tureck., straż pałacowa sułtana, książka obrazkowa do zabawy i nauki, gra rapchunkowa wynaleziona w Nowym Jorku, uznana jako najzwykl. gra cierpliwości dla dzieci i starszych, turecka szabla, salon wspan. mebli lalkowych, samopędzący welocyped metalowy do nakręcania, czarodziej. szklanka zwykła, zadziwiający żart. instrument muzyczny do wygrywania różnych melodyj, strzelba, pulares, ładna gra architektoń., w stylu szwajcar., z wzorami, kuchenka z kominem i piecykiem, kompl. loteryjka z wygran., mocna b. ładnie ubrana lalka wiedeńska, balonik, paleta malarska, 20 dekoracyj i świeczek na drzewko.

Tylko za złr. 4·50
Kompletny zwierzyniec z dzikiemi i swojsk. zwierzętami, śliczny zegarek remontoir z pozłac. łańcuszk. do nakręc. bez kluczyka, fortepianik bardzo zgrabny podobny do wielkiego fortep., kompl. przybory wojskowe: piękna szabla z rzemykiem, karabin, ładownica, trąbka, tańczący niedźwiedź komiczny, gra pouczająca dla dzieci, wspaniała teczka do pisania z zamk. z wszelk. przyborami, bąk Boccaccio, gra geometr. b. pouczająca, mocna lalka paryska z włosami, talia kart pasyansowych, książka obrazkowa, wspaniale emaliow. kuchenka z piecykiem i kompl. urządz. kuch., pulares z czarodz. zamknięciem, koszyczek do robótek haft., gustow. opraw. atlas kolor. do szkoły i domu, praktyczne b. ładne notatki, pudełko blaszane na przybory piśmienne i rysunk., djabełek komiczny, piękna modna krawatka, śliczne album z widokami Wiednia, 30 ozdób i świeczek na drzewko.

Rozsyłka za zaliczką lub za gotówkę. Trzeba się spieszyć, bo na święta nawał zazwyczaj wielki, **a te bajecznie tanie towary odchodzą nader szybko.** Na składzie są: lalki ubrane i nieubrane aż do natural. wielkości od 20, 50, 80 c. do 10 i 25 złr., konie hustaj. od złr. 2·50 do 10 złr., przybory wojskowe: czako, karabin, pałasz, ładownica, trąbka, bęben tylko za złr. 1·30, 2·30, 3 do 5 złr., także przybory straży ogniowej. Bardzo wielka ilość różnych ciekawych **przedmiotów żartobliwych i rozśmieszaj.** począwszy od 20 c. wzwyż.

Od zbankrutowanego towarzystwa wywozowego zakupiliśmy połowę zapasu tylko w tym celu, aby urządzić tanie zakupno dla kupujących na gwiazdkę na prowincyi. Na dowód następne zestawienie:

DLA MĘŻCZYZN I KOBIET!
Tylko za złr. 5·60
Wspaniałe album, maszynka do kawy i herbaty z białego metalu, zegar wiszący z 5-letn. poręką, para lichtarzy z chińsk. srebra, para profitek, b. piękny wachlarz gustowny, koszyczek, komplet. urządz. kasetka toaletowa, fajka piankowa z prawdz. badeńs. wiśniówką, cygarniczka do cygar i papierosów, tytonierka metalowa cyzel., maszynka do robienia papierosów, 2500 ćwiart. najlepszej bibułki na papierosy, krawatka, pudełko na zapałki, pudełko na cygara i papierosy, b. piękna gustowna brosza damska, modny grzebień damski, b. zmyślna gra towarzyska zagadkowa, zwana „rozpacz" nader śmieszna.
Każdy niechaj te przedmioty zakupuje za bezcen, jak długo zapas starczy, gdyż skoro zabraknie, nie będzie ich więcej na składzie. (3229-3-4)
Konieczne ostrzeżenie! *Pod nasz adres podszywają się oszuści, nasz handel jest pierwszym, największym i najdawniejszym w Wiedniu. Towary nieodpowiednie przyjmujemy napowrót bez trudności jako dowód ścisłej rzetelności.*
Dokładny adres:
Erste Spielwaaren-Niederlage, Wien, Praterstr. 18,
Ecke der Asperngasse (Hotel Europe).

PRZEWYBORNE
przez „Suez" sprowadzane
HERBATY
chińskie

		a mianowicie:	Cena za pół kilo
Nr. 1	**Taszu** żółto kwiatowa aromatycz.	złr.	4 40
„ 2	**Jantojczan** biało kwiat.	„	3 60
„ 3	**Nandżyn** czarna	„	3·—
„ 4	**Souchong** „ mało narkot.	„	2·50
„ 5	**Congo** „ familijna	„	1 80
„ 6	**Wyselwki herbaciane**	„	1·20
„ 7	„ z najlepszych herbat	„	1·50

poleca handel (3040-6-20)
St. Markiewicza
we Lwowie, Rynek L. 42.

Newralgie.
Wszelkie cierpienia nerwowe
w jednej chwili ustępują po użyciu pigułek antineuralgijnych Dra *Cronier.* Skład w Paryżu w aptece p. Levasseur, rue de la Monnaie, 23, — w Krakowie w aptek. pp. Trauczyńskiego i Redyka. [1902-100-]

Cukier kostkowy,
już w **małe** równe **kostki** pokrajany **najlepszy cukier,** który z powodów **oszczędności i wygody** używany już bywa w bardzo wielu okolicach prawie wyłącznie w gospodarstwach domowych i kawiarniach, dostarcza w **skrzyniach po 50 kilo** (100 funt.) po **23 złr. 75 c.** za skrzynię na miejscu w Opawie.
(3289-2-) **Alfred Rassl**
w Opawie (Troppau) w Szląz. austr.

CURAÇAO P. BARDINET
Z LIMOGES we FRANCYI
WYŻSZEGO GATUNKU
Garnuszeczki porcelanowe zwane
„ BÉBÉ "
MODEL ZABREWETOWANY
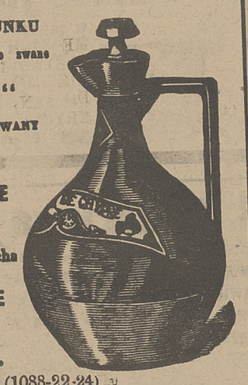
W KRAKOWIE
W CUKIERNI
PP. Rehmana i Heinricha
WE LWOWIE
W CUKIERNI
P. Rotlendera.
(1088-22-24)

ZNAKOMITE POWODZENIE.
VELOUTINE
jestto MĄCZKA RYŻOWA specyalnie przygotowana z Bizmutem, dlatego to działa szczęśliwie na skórę,
niedostrzeżona przystaje do ciała
nadaje cerze
ŚWIEŻOŚĆ NATURALNĄ.
CH. FAY
Magazyn Perfum w Paryżu,
9, NA ULICY DE LA PAIX, 9.
W Krakowie u pp. J. Trauczyńskiego, W. Redyka, Leona Feintucha i W. Fenza, — w Czerniowcach w aptece p. Golichowskiego, — i w pierwszych Składach perfum i wytworów toaletowych. We Lwowie w apt. Krzyżanowskiego. (2293-29-)

Fabryka rękawiczek skórzanych
L. Ringelmanna w Wiedniu,
VII., Neubaugasse Nr. 43,
poleca **hurtownie** kupującym najlepsze **rękawiczki glansowne i do prania, glansowne rękawiczki dla kobiet i mężczyzn z 2 guzikami, tuzin złr. 7·50 do 9·50.** Rękawiczki do prania dla kobiet i mężczyzn tuzin złr. 7·50 i 10·50.
(2849-8-10)

Prawie darowane!
Objęty od zarządu masy olbrzymi skład zbankrutowanej **„wielkiej fabryki Britannia srebra"** sprzedanym będzie wskutek zrobionych znacznych zobowiązań wykaty i zupełnego opuszczenia lokalu **za 25 procent niżej oszacowania,** co się równa **prawie darowiźnie. Tylko za 6 złr. 70 cnt.** jako zaledwie połowę wartości samego wynagrodzenia robotników, otrzymać można następny bardzo trwały serwis stołowy z Britannia metalu, **który dawniej kosztował 30 złr. a za białość metalu poręcza się 25 lat.**
6 **noży stołowych** z dosk. ostrz. stalow.
6 **widelców** z praw. angiel. Britannia srebra
6 **łyżek** „ „ „ „ „
6 **łyżeczek** „ „ „ „ „
1 **chochla** „ „ „ „ „
1 **chochelka** „ „ „ „ „
6 **podstawek** b. pięknie cyzelow.
6 **sztućców** gustownych
3 piękne **puharki do jaj**
3 „ **talerzyki**
1 naczynie na **cukier** lub **pieprz**
1 **sitko do herbaty**
2 wspan. **lichtarze pokojowe**
2 alabastr **profitki** (2568-12-12)
50 sztuk. Wszystkie te przedmioty kosztują razem
6 złr. 70 c.
Zamówienia za zaliczką lub poprzedniem nadesłaniem pieniędzy, wykonywają o ile zapas starczy
Blau & Kann,
główny skład fabryk Britannia srebra
w Wiedniu, I., Elisabethstrasse N. 6.
Mnóstwo podziękowań i uznań leży do przejrzenia w naszem biurze. Przy zamówieniach wystarcza adres: **Blau & Kann w Wiedniu.**

Zawiadamiam Szanowną Publiczność, że tak zwane krople
TOOTH-ACHE-DROPS,
leczące w jednej chwili najgwałtowniejszy ból zębów, umieściłem na składzie w **aptece W. Redyka „pod Baranklem"** na Małym Rynku w Krakowie. 1 flaszeczka tych kropli kosztuje 50 cent., za opakowanie do przesyłki doliczа się 10 cent. (2608-5-6)
Bückeburg dnia 3 października 1880 r.
Prof. *Ludwik Wundram.*

Kawę surową
czystą w smaku, rozsyłam począwszy od 9 funtów, po 5, 5·50, 6 złr. **opłatnie** za otrzymaniem pieniędzy lub zaliczką. (3185-4-4)
Henryk Andressen
w **Hamburgu,** Wilhelminenstrasse 10.

Wagi na bydło
odznaczone na wszystkich wystawach gospodarczo-rolniczych, uznane za najlepsze
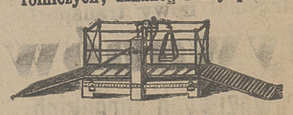
dostarczą **c. k. fabryka wag pomostowych i machin**
C. SCHEMBER & SOHNE
w Wiedniu I., Kärntnerring 1.
Fabryki poleca także swe **dziesiętne wagi pomostowe balansowe** do odważania wozów, wagonów i lokomotyw, dźwigni i t. d.
Cenniki darmo i opłatnie. (2062-18-22)

OTWARCIE handlu.
Niniejszem mam zaszczyt donieść, że otworzyłem tutaj filię
w Sukiennicach pod Nr. 19 od strony ulicy Szewskiej.
Towary moje składają się z wszelkich przedmiotów gospodarczych i zbytkowych z **chińskiego srebra,** florentyńskiego **alabastru** i **marmuru, rzeźb z drzewa, towarów skórzanych** z muzyką lub bez niej, **szklannych towarów,** bronzowych **lamp stołowych, pokojowych** i **wiszących, zabawek** dla dzieci, wogóle z wszelkich w tę dziedzinę wchodzących artykułów.
Przyjęta przezemnie zasada od założenia mego handlu i ściśle przestrzegana, aby mieć na składzie tylko dobre towary alfenidowe, uznaną została przez coraz bardziej wzrastający popyt w domach prywatnych i restauracyach wszelkiego rodzaju.
Wszelkie towary nadają się także na podarunki gwiazdkowe. (3382-2-3)
J. TIMENDORFER
Z WIEDNIA.

Na Boże Narodzenie!
Stare węgierskie wino naturalne
wyborny i smaczny napój domowy, rozsyła się za zaliczką w beczkach po 25, 50, 100 litrów opłatnie do stacyi kolejowej St. Georgen, mianowicie:

stare białe wino stołowe	. . . .	litr po	20 c.
„ „ „ „	I. . . .	„ „	26 „
„ czerwone „	„	„ „	24 „
„ „ „ „	I. . . .	„ „	30 „
stary biały dobry Rieśling	. . . .	„ „	32 „

Zamówienia pod adresem: **„K. Goirinser,** Weinberg- und Kellereibesitzer in **St. Georgen** bei Pressburg in Ungarn". (3297-2-8)

Papiery listowe
1 pudełko z 50 białemi bardzo mocnemi listami i kopertami, z kolorowym monogramem 1 złr. 25 cnt.
1 pudełko z 50 kolorowemi bardzo mocnemi listami i kopertami, z kolorowym monogramem 1 złr. 75 cnt.
1 pudełko z 50 prawdz. angielsk. bardzo mocnemi listami i kopertami, z kolorowym monogramem 2 złr. 50 cnt.
1 pudełko z 50 białemi bardzo mocnemi listami i kopertami, z poied. literą 1 złr.
Nowość!
Papiery listowe ze staroniemieckim haftem płóciennym pudełko 1 złr. 50 cnt.
Papiery list. z karczkami pudełko złr. 2 20.
Papiery listowe z bardzo odpowiedniemi napisami pudełko 1 złr. 50 cnt.
Prócz tego wielki wybór papierów listowych i kart korespondencyjnych z kwiatami, kociemi łapkami, jaskółkami, główkami, nutami muzycznemi, sylwetkami, figurami myśliwskiemi, emblematami strzeleckiemi i podróżniczemi i t. d. it. d. pudełko od 1 złr. 50 cnt. wzwyż.
Bilety wizytowe
à la minute od złr. —·60 za 100 wzwyż
b. piękne litograf. „ „ 1·20 „ „ „
Bilety wizytowe dla dzieci z dowolnem imieniem pudełko 20 cnt.
Umbrelki na lampy
bardzo praktyczne, stosowne do każdej lampy, szczególniej piękne od c. 60, 80, złr. 1, złr. 1·20, 1·50 i 1·80 za sztukę.
Kalendarz do zrywania (Block) na r. 1881
bardzo pięknie wykonany sztuka złr. —·50
z bardzo gustow. obrazkami „ „ 1·20
Prócz tego wszelkie istniejące kalendarze biurowe, handlowe i domowe po cenach oryginalnych.
Wielki skład ozdób i dekoracyj na drzewko,
kopert listowych, papierów do pisania i wszelkich przyborów w tę gałąź wchodzących.
Eduard Boschan's Papierhandlung,
WIEN, Bauernmarkt, Jasomirgottgasse Nr. 6.
Za rzetelne i najstaranniejsze wykonanie ręczę.
Przy zamówieniach najmniej na 3 złr. dodaję **darmo** bardzo gustowny kieszonkowy kalendarzyk bronzowy. (3315-2-7)

HANDEL PAPIERU POD FIRMĄ

Jan Fischer

w Krakowie, pałac Spiski L. 28, Rynek gł.
(Szczegółowe ogłoszenie w Czasie Nr. 269 i 274)
poleca swoją od kilku lat istniejącą a teraz świeżo powiększoną i nowemi przyrządami opatrzoną
pracownię BILETÓW wizytowych, monogramów,
nagłówków na listach i kopertach, których *ceny znacznie zniżone zostały*
właśnie z powodu udoskonalenia i powiększenia tej pracowni.
Handel zaopatrzony również został w świeże i wyborowe przedmioty

NA GWIAZDKĘ

jakoto: wszelkie przybory szkolne papiery listowe w pudełkach w wielkim wyborze ozdobne i białe z literami lub bez tychże; wyroby skórzane i z płótna ang. jak albumy na fotografie, do rysunków i wpisywania poezyj, tak zwane imiouniki, teczki ozdob., portfele, portmonetki, tytonierki, notesy itp.
Zamówienia zamiejscowe uskuteczniam odwrotną pocztą, prosząc o **dokładne** wypisanie powrotnego adresu. (3333-3-5)

Dominium Niedźwiada

pod Ropczycami, **ma na sprzedaż siano przedniego gatunku,** kilka tysięcy cetnarów po cenie złr. 1·50. (3266-4-5)

Polecam nadzwyczajnej dobroci

śliwki tureckie i powidła.

Sprowadziwszy wprost od właściciela sądów, który najlepsze śliwki tureckie i powidła produkuje, prawie cały jego tegoroczny zapas, sprzedaję na miejscu 100 kilo **śliwek** po złr 30, nad 10 kilo po 32 c., niżej 10 kilo po 34 cnt. za kilo. **Powidła** o 6 cnt. wyżej.

Polecam także po cenie za **pół kilo** a hurtownie stosunkowo taniej, **kawę Ceylon** grubą cnt. 80, 85, 90 i 95; najgrubszą złr. 1, perłową grubą 1 zr.; różne inne **kawy zielone naturalne grube** 70 do 80 cnt. **Mokkę i złotą Jawę** 90 cnt; różne dobre średnie gatunki od 60 do 70 centów; biorącym 5 kilo lub więcej naraz odstępuję 8 centów na kilo; zaś zamiejscowym w całem państwie austryackiem, odsyłam w tej lub większéj ilości opłatnie.

Herbata czarna złr. 1·30, 1·50, 2, 2·50 i 3; **kwiatowa** złr. 4; **wysiewki** złr. 1 cent. 40. Ponieważ herbata w moim handlu nie jest rozstawioną w otwartym lokalu między różnemi towarami, na czemby naturalnie ucierpieć musiała — choćby w oryginalnem pakowaniu — lecz zachowaną jest w umyślnie urządzonem hermetycznie zamkniętem suchem miejscu (przy pocztowej wysyłce herbatę staniolem obwijam) przeto mogę ręczyć za naturalny silny zapach i przedni smak.

Migdały największe 68 cent. **Rodzynki** sułt. 35 c., **duże i drobne** po 32 c. **Cykata** 80 c. **Pomarańczki** 50 c. **Gruszki** c. 12, 24 i 35. **Orzechy** różne, **Marmulada** 45 c. **Gelée** z jabłek tyrolskich, faska 3 kilo 4 złr. 80 c. **Miód** prasny krajowy 45 c. **Kasztany (Marony)** włoskie 16 c. **Prunelki** 50 cnt. **Daktyle** 50 cnt. **Brzoskwinie** 50 cnt. **Owoce cukrowane** włoskie 70 c. **Mak** 24 c. (może być na maszynie na poczekaniu utarty).

Sér ementalski 75 c., **cleszyński** wyborowy 40 c., **parmezański** 1 złr., cegiełkowy **limburski** 50 cnt. **Bryndza** 40 c. **Kawior** astrachański 2 złr. 60 cnt., **drugi gatunek** 1 złr. 80 cnt. **Oliwa** (surfine d'Aix mère goutte) we flaszkach po c. 15, 25, 32, 50 i 1 złr.; na wagę c. 75, 60 i 50. **Ocet estragonowy** stary litr 1 złr., **winny** 25 c., stary 50 c., **spirytusowy** litr c. 6, 10 i 20 c.

Rum but. c. 55, 75, złr. 1, 1·25 i 1·50. **Koniak** but. złr. 2, stary złr. 3. **Wina czyste naturalne** węgierskie, austryackie, reńskie, francuskie i hiszpańskie na beczki, butelki i litry. Rozmaite **wódki** ze słynnych fabryk i własnego nalewu. **Bullon** najwyborniejszy 3 złr. 50 c. **Ogórki i kornisony. Śledzie** holenderskie beczka złr. 30, kopa złr. 2 c. 75, sztuka 5 c., wędzone lub marynowane po 7 c. Moskale beczułka 2 złr. 30 c.

Słonina gruba najlepsza 38 cnt.

Szmalec świeży wieprzowy 38 c., na beczki 36 c., transito 35 c.

Farba woskowa w płynie na posadzkę

własnego wyrobu, nadzwyczaj trwała, pięknego połysku w 5 numerach: Nr. 1 najciemniejsza. Farba ta przewyższa wszelkie farby w masie z powodu, że w tamtych znajduje się dużo ziemnych farb, jak ugier lub satynober, co się przy froterowaniu w pył obraca zaś w mojej są kolory z wyciągów roślin, zatem przy froterowaniu nie tworzy się pył. (3243-3-3)

DOM HANDLOWY

pod firmą

Fr. Lenert

w Krakowie przy ulicy Sławkowskiej pod „Gankiem“

CHOROBY ŻOŁĄDKA

WINO z Pepsyną BOUDAULT

Bardzo przyjemnego smaku, wytwarzane jest od 25 lat z bardzo pomyślnym skutkiem w trudnych i upośledzonych trawieniach, braku apetytu, boleściach nerwowych żołądka i w ogóle w rozstrojeniach funkcyi trawienia.

PEPSYNA z BOUDAULT potwierdzona przez AKADEMIĘ MEDYCYNĄ PARYZKĄ nagrodzoną została pierwszymi medalami na wszystkich wystawach międzynarodowych: w Paryżu, 1867 r.; w Wiedniu, 1873 r.; w Filadelfii, 1876 r. i w Paryżu, 1878 r.

W Paryżu: Hottot-Boudault, 7, AVENUE VICTORIA.

Dostać można w Krakowie w aptekach pp. Trauczyńskiego i Redyka, — w Warszawie w aptece Dra Th. Heinricha. (1797-23 26)

ŚRODKI weterynarskie

Franciszka Jana Kwizdy

w Kornenburgu.

c. k. nadw. dostawcy wyrobów weterynarskich.

***C. k. konc. proszek korneuburgski dla bydła** dla koni, bydła rogatego i owiec; wypróbowany na mocy długoletniego doświadczenia w gruczołach, kolkach, braku apetytu, w krwawem udoju, na poprawienie mleka i wogóle we wszelkich chorobach organów oddychania i trawienia. — ***C. k. uprzywil. płyn przywrotczy dla koni.** Do użytku w zewnętrznych uszkodzeniach, gośćcu, reumatyzmie, zwichnieniach, wykręceniach, sztywności ścięgien, w porażeniach kolan, bioder, krzyżów i łopatek, osłabieniu członków, sztywności mięśni itp. 1 flaszka 1 złr. 40 ct. — **Ostre wcieranie** przeciw ochwatowi, obieraniu nóg, martwéj kości itd., słoik 3 złr. w. a. — **Maść na końskie kopyta**, 1 puszka 1 złr. 25 ct. — **Proszek na kopyta i strzałkę kopytową,** przeciw gniciu kopyt. Flaszka 70 ct. — **Karma pożywna dla koni i bydła rogatego** do szybkiéj pomocy dla zbiedzonych zwierząt, dla orzeźwienia ich temperamentu i podniesienia tuszy. Wielka skrzynka 6 złr., mała 3 złr., paczka 30 ct. w. a. — **Olejek przeciw liszajom i parchom u psów.** 1 flaszka 1 złr. 50 ct. — **Pigułki przeciw robakom u koni,** puszka blasz. 1 złr. 60 cnt. — **Pigułki przeciw biegunce** koni i bydła rogatego, 1 puszka blasz. 1 złr. 60 ct. — **Phisic.** Pigułki rozwalniające dla koni, 1 puszka blasz. 2 złr. — **Tynktura** dla koni na stawy i ścięgna. 1 flaszka 1 złr. 50 ct. — **Pigułki dla psów,** pudełko 1 złr. — **Proszek dla świń,** przeciw zgorzelinie. Wielka paczka 1 złr. 26 ct., mała 63 ct. — **Proszek leczący dla drobiu,** 1 paczka 50 ct. — **Lekarstwo przeciw biegunce u owiec.** Paczka 70 ct. — **Woda na oczy** przeciw wszelkim chorobom oczów zwierząt domowych. Flaszka 80 ct. — **Żywica kwiecista** przeciw niepłodności zwierząt domowych. Dla ogierów 60 ct., klaczy 50 ct., byków 60 ct., krów 50 ct., owiec, kóz i świń 50 ct. — ***C. k. uprzyw. proszek odwaniający** przeciw zapowietrzeniu w stajniach, kloakach, zarazem kit do spajania soli nawozowéj i t. p. 1 paczka ½ kilo 15 ct.: ½ skrzyni 5 kilo 1 złr. 40 ct., skrzynia 10 kilo 2 złr. 40 ct. — **Maść na gruczoły i wymiona,** przeciw gruczołom u koni, tudzież przeciw zapaleniom wymion u bydła i innych zwierząt domowych. Słoik 1 złr. — **Kit na kopyta** (sztuczne kopyto rogowe) laską 80 ct. — **Hulle balsamique** przeciw wewnętrznéj chorobie uszów psów. Flaszka 2 złr. 25 ct. — **Proszek strzałkowy** przeciw chorobie strzałkowéj (zarazie strzałkowéj). Flaszka 70 cnt. — **Maść na parch koński** przeciw chorobom koni i bydła. Słoik 1 złr. — **Balsam na rany** koni i bydła. Flasz. 1 złr. 25 ct.

Prawdziwe mają na sprzedaż:

w KRAKOWIE: Ed. Radler apt., F. Redyk apt., A. Siedlecki apt., F. Sobierajski apt., F. Stockmar apt., J. Trauczyński apt., K. Wiszniewski apt., główny skład M. Jawornicki. — We LWOWIE: główny skład Piotr Mikolasch apt., J. Beiser apt., Rucker apt., J. Pines apt., A. Klepiński apt. — W BEŁZIE: A. Gross apt. — W BIAŁY: E. Keller apt., A. Reicherts Erben apt. — W BIELSKU: wdowa po Drze Johanny apt. — w BOBRCE: Miedlański apt. — w BRODACH: Ed. Liszka apt., Ph. R. Witosławski apt., M. Kulak apt. — w BRZEŻANACH: B. v. Dembiński apt — w BURSZTYNIE: Paweł Oswald apt. — W CZERNIOWCACH: J. Golichowski apt., W. Alth apt. — w DROHOBYCZU: H. Blumenfeld apt. — GRÓDEK: Aleks. Tomaszewski apt. — w HUSIATYNIE: Witold Czerny apt. — w JAROSŁAWIU: Wiktor Rohm apt. — w JAWOROWIE: Wład. Lakowicz apt. — w KOŁOMYI: J. Sidorowicz apt., Edward Stenzel apt. — w LIPNIKACH: Aug. Fuchs apt. — w NADWORNY: W. Dziembowski apt. — w NOWYM-SĄCZU: W. Filipek: apt. — w OBERTYNIE: Michałowski apt. — w PRZEMYŚLU: Lud. Nahlik apt., F. Maszewski apt., — w PRZEMYŚLANACH: Baranowski apt. — w PODHAJCACH: A. Kaczkiewicz apt. — w POLS. OSTRAWIE: Putze apt., Przeworski apt., Świtalski apt. — ŻYWIEC: Hecko & Golecki apt. — w SAMBORZE: C. M. Caesar apt. — w SĘDZISZOWIE: J. Miszewski apt. — w SOKALU: Jul. Hausberg apt. — w STANISŁAWOWIE: Albert Amirowicz apt., Jan Makura apt. — w STRYJU: J. Zegarski apt. — w SZCZUROWY: W. Hainz apt. — w TARNOPOLU: F. Jamrogiewicz apt., H. Kohane apt. — w TARNOWIE: L. Chodacki apt, F. R. Leszczyński apt., E. Rank apt., Ed. Ried apt., — w USTRZYKACH: Jul. Riedl apt., Woiniłów Ernest, Stieber apt. — w ZBOROWIE: Teofil Radolewicz apt. — w ŻYDACZOWIE: M. Berdasz apt., — w ŻÓŁKWI: Adal. Dadlec apt.

Gwiazdką * oznaczone preparata są do nabycia: (3309.)

w BIAŁY: J. Knaus. — w BOCHNI: pp. Niedzielski, J. A. Rutkiewicz, J. Michnik. — w BRZEŻANACH: B. Fadenhecht. — w BUCZACZU: L. Neumann. — w CHOROSTKOWIE: J. Katz. — w CZERNIOWCACH: J. Schnirsch. — w KOSSOWIE: Stanisław Bursa. — w KRASNY: J. J. Knäpfelmacher. — w LEŻAJSKU: C. Striżowa. — w MYŚLENICACH: Moses Gutmann, B. Schöngut. — w NOWYM-SĄCZU: R. Jakubowski, Kosterkiewicza spadkobiercy. — w NIŻNOWIE: Franc. Kraus. — w PODWOŁOCZYSKACH: Gustaw Morawetz. — w POMORZANACH: Manaczyński. — w PRZEMYŚLU: F. Gajdeczka, Edward Machalski. — w RZESZOWIE: J. Scheitter & Comp. — w STANISŁAWOWIE: A. Beill. — w STRYJU: D. J. Nussenblatt & Comp. — w TARNOPOLU: E. Müldner & Comp., A. Wielogórski. — w USCIU BISKUPIEM: Mojżesz Auerbach.

Także znajdują się Składy prawie we wszystkich miastach Galicyi, o których od czasu do czasu ogłasza się w niniejszem piśmie.

Kto mi wskaże naśladującego mój uprzywilejowany znak fabryczny w ten sposób, że osobę pociągnąć mogę do sądowego ukarania, **otrzyma wynagrodzenie aż do wysokości 500 złr.**

Nauki dla młodzieży

przez piśmiennictwo kościelne Wielebnym Księżom i Rodzicom dobrze polecone.
Część I-sza na czas adwentowy i Bożego Narodzenia 50 ct., z prenumeratą na dwie następne części 1 złr. 50 ct. u X. *Karnasiewicza* w Bochni. (3326-2-3)

PAPIER **FAYARD & BLAYN**

przeciw gośćcowi, nieżytom, bólom, ranom, nagniotkom, oparzentom itd. Skład centralny w Paryżu, na ulicy Neuve St. Merri, 40 i we wszystkich aptekach. (1907-36-)

Osłabienie męzkie, rozstrojenie nerwów,

tajne grzechy młodzieńcze i wyuzdania.

Dra WRUNA

SCHUTZ-MARKE DR. WRUN.

proszek peruwiański

(wyrabiany z ziół peruwiańskich).

Proszek peruwiański jest jedynie i wyłącznie na to odpowiedni, aby zapobiedz każdemu **osłabieniu części rodnych i płciowych** i tym sposobem usunąć u mężczyzny **osłabienie męzkie (impotencyą),** a u kobiet **niepłodność.** Również jest nieocenionym środkiem leczniczym we wszystkich zboczeniach ustroju nerwowego, w **osłabieniach** spowodowanych wskutek **utraty soków i krwi,** a szczególniej w **osłabieniach męzkich** wskutek wyuzdań, **samogwałtu i nocnych pollucyj** (jako jedynych **skutków osłabienia**) tudzież w nerwowem drżeniu rąk i nóg. — Po użyciu tego środka z pewnością nastapi **polepszenie.** Cena pudełka z dokładnym opisem wynosi **1 złr. 80 cent.** (2934-6-30)

Skład w **Krakowie** utrzymuje W. Redyk, aptekarz. — Główny ajent **Al. Gischner,** dyplom. aptekarz w Wiedniu II. Kaiser-Jozefstrasse 14.

C. k. król uprzyw.

Kolej galicyjska Karola Ludwika.

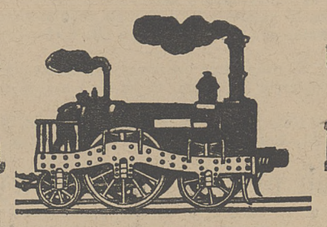

Nr. 10609. (3308)

Obwieszczenie.

Z dniem 15 grudnia 1880 r. wchodzi w życie **III dodatek do ozęśoi II** zeszytu taryfowego w ruchu zbożowym rumuńsko-galicyjsko-niemieckim zawierający nieprzerwane pozycye frachtowe dla nowoprzyjętych stacyj Mysłowice kolei północnej cesarza Ferdynanda, Giessmannsdorf i Gniezno kolei górnoszląskiej i Ebersbach, Pirna i Rochlitz kolei państwowej saskiej.

Egzemplarze tego dodatku są do nabycia w Dyrekcyi ruchu we Lwowie, na tutejszych stacyach związkowych i w naszym ekonomacie w Wiedniu.

Wiedeń, dnia 24go listopada 1880 r.

Generalna Dyrekcya.

Skład: Wien, I. Riemergasse 14, **C. F. B. BISENIUS.** **Magazyn:** Wien, I, Riemergase 10,

Ozdoby na drzewko.

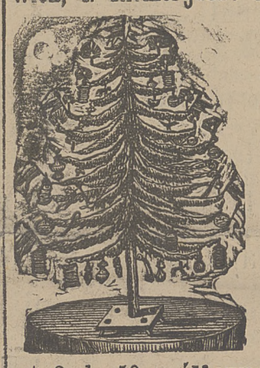

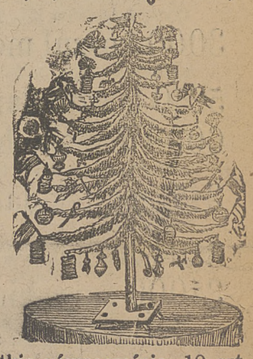

Szczególności niezrównane, wielu medalami odznaczone, po najtańszych cenach hurtownych, które moim Szan. kupującym także częściowo udzielam. **Owoce szklanne,** które są z takiego materyału zrobione, że się niemi nikt skaleczyć niemoże. 1 pudełko z 12 bardzo pięknemi i wielkiemi owocami szklannemi 60 c., c. 70, 80, złr. 1·30 najpiękniejsze. **Praktyczne lichtarzyki na stoczki** 10 szt. c. 16 i 20, **wspaniałe ozdobne** c. 45, złr. 1·50 najpiękniejsze. **Przeźroczyste lampeczki** 10 szt. 30 i 60 c. największe i najwspanialsze złr. 1·60, z miki złr. 2·50 i 3. **Bonbonierki** przepysznie i zadziwiająco pięknie wykonane. **Latające aniołki na drzewko** szt. 15, 35, 80 cent. do złr. 1·60. **Mikołajki,** z drzewem szt. 40, 65 c. i 1 złr. 30, **olbrzymie mikołajki** 75 ctm. wysokie szt. 3 złr. 50 c., **śliczne stoczki,** które połączone na drzewku elektryczną nitką zapalają się wszystkie równocześnie, 10 szt. 20, 40 i 60 c. **Światła polarne** palące się jak świece i dające pyszne kolorowe światło, 10 szt. złr. 1, 2 i 3. **Magnezyum** dające bardzo silne elektryczne światło, 10 szt. 50 c., metr 30 c. Oraz wiele innych nowości: **różnokolorowe lampeczki illuminacyjne na drzewko,** efektownie zastępujące stoczki, 1 pudełko z 10 sztukami (palą się 2—3 godzin), na małe i średnie drzewka 80 c., na większe drzewka (palą się 3—4 godz.) złr. 1. **Sortymenta z różnemi wspaniałemi ozdobami na drzewko i lichtarzykami 70 c., złr. 1·50, 2·50 3 50 5, 8, 10, 12 i 15 złr. — Cenniki darmo i opłatnie. — Zamówienia z prowincyibędą starannie wykonane.** (3314-2-3)

Apteka „zum heil. Leopold“ w Wiedniu

Stadt, Ecke der Planken- u. Spiegelgasse

FILIPA NEUSTEINA

poleca Szan. Publiczności szereg **środków rzeczywiście skutkujących i toaletowych,** które się we **wszelkich wypadkach** sprawdziły przez pewne wyleczenie. Tysiące świadectw są do przejrzenia. Szan. Publiczność uprasza się, żeby tylko te **środki** za **prawdziwe** przyjmowała, które opatrzone są **moją firmą.**

Neusteina ocukrzone, krew przeczyszczające pigułki Sw. Elżbiety, sprawiają lekkie rozwolnienie, przeczyszczają krew, a przytem są zupełnie nieszkodliwe, przydają się szczególnie na słabości dolnych części ciała, przeciw febrze, słabościom organów płucowych, przeciw słabościom skórnym i ocznym, słabościom u dzieci i kobiet, usuwają każde zatwardzenie, to źródło wielu chorób. Pigułki te są w swym rodzaju wyrobem najdoskonalszym a przytem najtańszym. Zwój z 8 pudełkami, zawierający 120 pigułek kosztuje **1 złr.** pojedyncze pudełko **15 ct.**

Takowe są chlubnem świadectwem rady dworu i profesora Pithy zaszczycone.

Ostrzeżenie. Każde pudełko nieo znaczone na wierzchu firmą *Apotheke zum heil. Leopold* jest naśladowaniem, przed którego zakupnem ostrzega się publiczność. Trzeba dobrze uważać, aby nie otrzymać lichego wyrobu bez skutku, a może nawet szkodliwego, należy więc wyraźnie żądać *Neusteina pigułek św. Elżbiety;* na opakowaniu i opisie użycia uwidoczniony jest obok umieszczony podpis: *Philipp Neustein Apotheker*

Pomada Browna, jeden z najlepszych środków farbowania i konserwowania włosów, przywraca naturalną barwę włosów. Duży słoik **2 złr.** mały **1 złr.**

Dr. Callmanna środek do farbowania włosów, zupełnie nieszkodliwy, nadaje każdy kolor (czarny, brunatny i blond) siwym włosom **3 złr.**

Proszek damski, oryentalny nadaje płci gładkości, delikatności i miękkości (biały lub różowy) **1 złr.** i po **50 ct.**

Dra Fremonta likier regeneracyjny najlepszy środek wzmacniający i orzeźwiający **2 złr.**

Beaume Girome, wyborny środek na odmrożenia **60 ct.**

Cukierki małgorzatki przeciw kaszlowi **30 c.**

Elektro-motoryczny naszyjnik przeciw ciężkiemu ząbkowaniu u dzieci, używany z najlepszym skutkiem **złr. 1·50.**

Quebracho wyciąg polecany najlepiej wewnętrznie dla cierpiących na astmę przez prof. Dr. Skodę w Wiedniu i Dr. Pezolda w Erlangen, po **1 złr.**

Proszek do zębów Victoria jeden z najlepszych środków po **35 c.**

El Benito jedynie skutkujący środek przeciw wypadaniu włosów i do zupełnego uchylenia łupieżu **1 złr. 80 ct.**

Sztuczny sok preparowany z najlepszych soków ziół alpejskich w Szwajcaryi, uspokaja natychmiast każdy kaszel i ból w piersiach **70 ct.**

Igliwiowe cygaretka na piersi, najlepszy środek dla cierpiących na astmę. 25 sztuk **1 złr.**

Wyciąg aromatyczny, przeciw gośćcowi, poleca się najmocniéj wszystkim na gościec i reumatyzm cierpiącym **70 ct.**

Hallejskie pastylki jodowe zastępują zupełnie tran wątrobiany, leczą gnilec, zastarzałą kiłę, gruczoły, ból głowy i oczów itp. pudełko **60 c.**

Injection Cadelle, leczy w krótkim czasie każdy nieżyt pęcherza (śluzotok lub białe upławy), nie pozostawiając złych po sobie skutków **złr. 1·60.**

Albuminat żelazisty najskuteczniejszy środek żelazisty dla cierpiących na bladaczkę, rekonwalescentów, nerwowych i t. d.; już po kilku dniach czne można nadzwyczajny jego skutek **złr. 1·50.**

Menthin, wyborny środek żołądkowy, uśmierza kurcze, używ. także jako tynktura na zęby i woda do ust **50 c.**

Krople na wole używane z najl. skutkiem przec. wzdęciu szyi **70 c.**

Oreillon, na wszystkie choroby uszów, na głuchotę, szum w uszach itp. używa się ze skutkiem **70 ct.**

Pasta do zębów Odontin, czyści brzydkie zęby że się stają białe **70 ct.**

Po-ho, sprowadzone z Chin, uśmierza zaraz najmoc. migrenę i ból głowy **1 złr.**

Dr. Bayera prawdziwa Pulcheryna, jest najlepszym środkiem przeciw plamom wątrobianym, piegom, nadaje płci koloru róży i lilij **złr. 1·50** i **80 c.**

Salicil-antisuitin, szczególnie przeciw nieznośnemu poceniu się rąk i nóg **50 c.**

Mydło salicylowe, najlepsze i najtańsze mydło **25 ct.**

Schriera pigułki na zęby, są najlepszym środkiem na popsute zęby **25 ct.**

Storax-Creme, cudo. skutkujące na wszystkie słab. skórne **80 c.**

Dr. Heidera proszek na zęby 35 c.

Wódka francuska ze solą lub bez soli, flaszka **40 c.**

Proszek fiakierski, pudełko **30 c.,** uznany środek na kaszel i chrypkę.

Pomada tanninowa, słoik **złr. 1 c. 35,** środek wybornie skutkujący przeciw wypadaniu włosów.

Kumys wyborny środek przeciw złemu trawieniu, rozwolnieniu, osłabieniu, schudnieniu i suchotom. Cena flaszki **80 c.**

Mączka dla dzieci Nestla po 90 c. Woda anaterynowa do ust, Poppa 1 złr. 40 c. Dra Pfeffermana pasta na zęby po 1 złr. 25 c. Polta pomada rezedowa po 1 złr. 50 ct. znajdują się zawsze świeże na składzie. Wiedeń. papier goreszycowy 10 ćwiart. w blaszance 45 c. Norweg. tran wątrobiany w flaszka 40 c. Proszek Ninon do rąk 50 c. Wielki skład perfum, mydełek pomad itp. pierwszych firm paryskich. Prawdziwa herbata moskiewska 1 złr. ¼ funta. Skład wszelkich instrumentów do użytku leczniczego jako to: enemki, wtrzykawki, bandaże najtaniéj. Wielki skład szczoteczek do zębów, pudrów i innych artykułów toaletowych.

Polecam Szan. Publiczności leki w ocukrzonej formie mianowicie: chininę, kopaiwę, proszek Dowera, żelazo, tran rybi, bromkali, rumbarbarum dwuwęglan sody, magnezyę itp. po najtańszych cenach. Znane specyfiki w farmacyi francus., angielsk., amerykań., niemiec., szwajcarsk. i austr. zawsze na składzie. — Wszelkie artykuły z wystawy paryskiéj 1878 r. wchodzące w dziedzinę farmacyi, parfumeryi i toalety posiadam na składzie i rozsyłam cenniki darmo. Zwracam szczególnie uwagę na dziełko **Dra Boll: Schönheits-und Gesundheitspflege** cena **30 c.** **Piwo żelaziste** lepsze i zdrowsze niż wyroby słodowe, dla zdrowych, rekonwalescentów i chorych wzmacniające i pożywne **50 c.**

Wysyłam za zapłatą w gotówce lub za zaliczką i opuszczam kupcom hurtownym znaczny rabat. (3098-3-6)

SKŁAD w KRAKOWIE u p. W. REDYKA apt.

Ogłoszenie.

L. 1677. (3256 3-3)

Wydział Rady powiatowej Tarnowskiej ogłasza niniejszem, że w myśl ustawy o Reprezentacyi powiatowej §. 30, budżet powiatowy na rok 1881 złożony jest w Wydziale do przejrzenia przez opodatkowanych w powiecie w zwykłych kancelaryjnych godzinach.

Tarnów d. 25 listopada 1880 r.

Zastępca Prezesa: *Dr. Kaczkowski.*

Handel bławatny
Ant. Czernego
W KRAKOWIE
otrzymał nowy transport
dywanów
prawdziwych tureckich.
Również znaczny wybór **chodników** i **dywanów** na metry, w tej porze roku najwięcej potrzebnych w mieszkaniach. (3251-2-4)

Realność piętrowa

z dużym ogrodem jest do sprzedania przy ulicy Karmelickiej naprzeciw Józefitów. Do wynajęcia tamże 3 pokoje i kuchnia zaraz albo od Nowego roku. (3168-7-8)

HYGIENA SKÓRY
SAVON
AU SUC DE LAITUE
MYDŁO WYRABIANE
Z SOKIEM SAŁATOWYM
ED. PINAUD, PARIS

Mydło to odznacza się olejowatością i wyszukanym zapachem, łagodzi, odświeża skórę i nadaje jej nieporównaną delikatność.
Podczas silnych mrozów należy je używać z pastą kallidermiczną (**pâte callidermique**).

[2298-10-]

PRAWDZIWE
Pigułki Morisona
Pa Arthaud Moulin.
Najlepsze ze środków czyszczących i przeczyszczających krew we wszelkich słabościach złego przymiotu, nadto w zołzach, liszajach, wyrzutach skórnych i zepsuciu krwi.

Skład główny w PARYŻU u p. Arthaud Moulin aptekarza, 30. ulica Louis le Grand, — w KRAKOWIE w aptece p. Trauczyńskiego „pod Koroną“ w Rynku głów., — w CZERNIOWCACH w aptece p. Golichowskiego, — we LWOWIE w aptece p. Krzyżanowskiego. [2840-50-]

Tylko jeszcze krótki czas

może starczyć zapas obiet'ych od masy konkursowej wielkiej fabryki Britannia srebra towarów z Britannia srebra, tembardziej, że towary te sprzedaje w drobnych partyach, a więc może każdy następne garnitury że tak powiem

prawie za darmo

nabyć. Za nadesłaniem należytości lub też za zaliczką 7 złr. otrzymać może każdy następne przedmioty. 63 sztuk najlepszego ciężkiego srebra Britannia, które nawet po 25 latach zostaje tak białe, jak srebro 13-łutowe, za co poręczam, mianowicie:

6	noży stołowych,	ostrze z angielskiej stali,
6	najlepszych widelców	z Britannia srebra.
6	ciężk. łyżek stołowych	
12	najlep. łyżeczek	„ „
6	najlep. sztućców	„ „
1	ciężka chochla	„ „
1	ciężka chochelka	„ „
12	najlep. podstawek	„ „
2	gustowne lichtarze	„ „
3	piękne ciężkie pucharki do jaj	„ „
3	wspan. podstawki do cukru	„ „
1	sitko do herbaty najlep.	„ „
1	cukierniczka lub pieprzniczka	„ „
3	łyżeczki do jaj z Britannia srebra.	

Wszystkie te przedmioty wspaniałe, 63 sztuk, które dawniej kosztowały przeszło 30 złr., kosztują razem tylko 7 złr. Ośmielam się zwrócić uwagę Szanownej Publiczności, aby nie zamieniała mojego ogłoszenia z

oszukańczemi ogłoszeniami

które w ostatnich czasach tak górę biorą. Za rzetelne i gust wykonanie nadchodzących zamówień ręczy moja oddawna jako bardzo rzetelna znana firma. Bardzo wiele podziękowań i następnych zamówień od bardzo poważnych osób o doskonałości i trwałości towarów sprowadzonych odemnie, którychto podziękowań ogłosiłem już małą część, reszta zaś z powodu braku miejsca nie może być umieszczoną, można przejrzeć w mojem biurze. Kto zatem za swe pieniądze chce otrzymać dobry i rzetelny towar a nie hołotę, niechaj się uda z zaufaniem do jedynego miejsca prawdziwego towaru;

L. NELKEN
Britanniasilber-Fabriks-Hauptdepot Wien, Mariahilf, Windmühlgasse 26.

Jeżeli towar nieodpowiedni, obowiązuje się publicznie zwrócić pieniądze bez żadnej trudności. Z powodu fałszowania należy dobrze zapamiętać adres i podać dokładnie ulicę.

Wszelkie przez inne firmy ogłaszane garnitury
nowo poprawnego
Britannia srebra
co jest najzwyklejszą hołotą, są u mnie w równej liczbie, tylko na żądanie, o 1 złr. taniej do nabycia. (3201-3-)

W OSŁABIENIACH MĘZKICH

pochodzących ze zbytków i nadużyć młodości, lekarze zalecają

KROPLE ODRADZAJĄCE
Dra Samuela Thompson.

Każdy flakon, który nie będzie opatrzony podpisem pana **GELIN** aptekarza, powinien być uważany za fałszerstwo i podrobienie. *Gelin*

W Paryżu, rue St. Lazare 11, — w Krakowie w aptekach pp. Trauczyńskiego i Redyka, — we Lwowie w aptece p. Mikolascha, — w Czerniowcach u p. Golichowskiego. (1798-16-)

DOSKONAŁOŚĆ.
WODA UNIVERSALNA
PANI S. A. ALLEN,
DO ODRODZENIA WŁOSÓW.

Nadaje bez zawodu siwiejącym włosom pierwotny kolor. Pobudza porost włosa, a pod szybkiem jéj działaniem, znika rychło siwizna. Doświadczenie po jednorazowém już użyciu przekona dostatecznie, że środek ten wartością i doskonałością swoją przechodzi wszelkie tym podobne preparaty. Woda p. S. A. Allen nie jest farbą lecz naturalnym dobroczynnym czynnikiem do odrodzenia i wzmocnienia włosów.

Flaszki opakowane są w różowy papier i tylko takie są prawdziwe. Znajduje się u wszystkich fryzjerów. w składach porfum i aptekach. Główny skład i fabryka w Londyniu 114 & 116, Southampton Row.
W Krakowie w aptekach pp. Trauczyńskiego i Redyka. (2562-21-52)

Fabryka towarów siodlarskich i rymarskich
Fr. Gries jun., Wien, VII Mariahilfer Hauptstr. 22

w zabudowaniu c. k. Stiftskaserne, poleca wielki skład angielskich SIODEŁ MĘZKICH I DAMSKICH, angiel. i węgier. chomąt dla koni, kompletnych PRZYBORÓW DLA KONI dla oficerów jazdy i piechoty. MASKI NA KONIE I DERKI. BICZE i LASKI. OZDOBY DO DZWONKÓW, DZWONKI DO SAŃ, NAKRYCIA Z DZWONKAMI, PIÓROPUSZE DLA KONI. NAKRYCIA NA DESZCZ i t. p. (3109 4-20)

Illustrowane cenniki przesyła darmo i opłatnie.

E. Scheringa esencya pepsynowa (płyn ułatwiający trawienie) zrobiony według **Dr. Oskara Liebreicha, profesora farmakologii przy uniwersytecie berlińskim.** Przewlekłe trudności trawienia, powolne trawienie, palenie w żołądku, zaflegmienie żołądka, skutki zbytniego używania spirytuozów i t. d. usunięte będą w krótkim czasie przez ten przyjemnie smakujący płyn. Cena flaszki 2 marki.

Scheringa Zielona apteka
w Berlinie N. Chaussee-Str. 19 (Wittich & Benkendorf).
Skład u aptekarza **K. Wiszniewskiego** w **Krakowie.** (120-33-)

C. k. uprz. ochrona marki.

EUCALYPTUS-MUND-ESSENZ.

W Paryżu 1880 r. odznaczona.

Odwaniająco-antiseptyczny środek konserwujący i zapobiegawczy do higienicznego pielęgnowania ust i środek ochronny przeciw zaraźliwemu wpływowi przez **Dr. C. M. FABERA.**

Eucalyptus esencya do ust usuwa natychmiast i nazawsze wszelką niemiłą woń z ust; jest niezawodnym środkiem przeciw bolowi zębów spruchniałych; odświeża gruntownie powietrze w pokojach, gdzie są chorzy, napełnia je odświeżającym zapachem.

Ces. rosyjski rząd wprowadził esencyę do ust Eucalyptus w publicznych szpitalach jako środek odwaniający pokoje osób chorych i jako środek leczniczy w pasożytych dolegliwościach ust i krtani.

Cena flakonu 1 złr. 20 cent. w. a.

Do nabycia we wszystkich znacznych aptekach i składach pachnideł państwa austr.-węgier. i zagranicy. Główny skład ma podpisany.

Feliks Grienstеidl w Wiedniu, I., Sonnenfelsgasse Nr. 7.

We wszystkich moich składach jest także zawsze do nabycia Dr. C. M. Fabera oddawna słynne, już w r. 1862 w Londynie wielkim medalem odznaczone, c. k. uprz. mydło do ust PURITAS do higienicznego pielęgnowania ust i konserwowania zębów. (3170-5-16)

W KRAKOWIE utrzymują składy: J. Zaplatalski, K. Wiszniewski apt., Skórczewski i Pólakiewicz, Józef Trauczyński apt., Józef Rudnicki, A. Siedlecki apt., W. Fenz, F. Br. Hahn i J. Czynciel.

Spadkobiercy Karossi
na kopułai bursztyni mają zaszczyt donieść Szan. kupującym, że wskutek odkrytych, obfitych pokładów bursztynu w swoich kopalniach zaszli ceny stosownie do wielkości aż do 50%.
Temi bajecznie tanimi cenami dają się obecnie utrzymać ustalone, lecz przez bezwartościowe i szkodliwe środki naśladowania naraźnie stawy naturalnego bursztynu.
Ceny (3182 4-6)

TRWAŁYCH CYGARNICZEK
w gustownych pudełkach
wyrabianych z porządnych
naturalnych bursztynów.

Nr.	cm.		złr.
I.	12	dł. dawniej 20 teraz tylko	5 —
II.	10	„ „ 16 „ „	4 —
III.	9	„ „ 12 „ „	3 —
IV.	8	„ „ 10 „ „	2·50
V.	7	„ „ 8 „ „	2 —
VI.	6	„ „ 6 „ „	1·80

Cygarniczki na papierosy cienkie.

Nr.	cm.		złr.
I.	10	dł. dawniej 15 teraz tylko	3·—
III.	9	„ „ 10 „ „	2·50
III.	8	„ „ 8 „ „	2·—
IV.	7	„ „ 6 „ „	1·80
V.	6	„ „ 5 „ „	1·50

Powyższe ceny obowiązują tylko przez 4 tygodnie od dnia ogłoszenia a nonsu, poczem zastrzegamy sobie w danym razie podwyższenie cen.
Zamówienia prosimy adresować do pomiędzy naszego reprezentanta.
W. Henn w Wiedniu
X., Dampfgasse Nr. 11.
Fabryka, za otrzymaniem zaliczki lub za zaliczką.

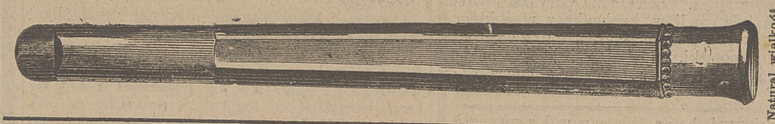

Naturalna wielkość 6 10 cm. długiej cygarnicki na cygara.

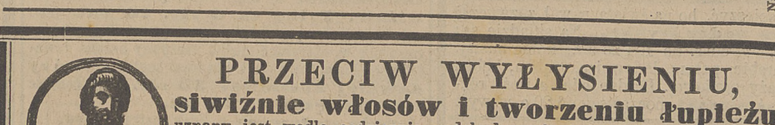

Natural. wielkość 10 cm. dł. cygarn. na papierosy.

PRZECIW WYŁYSIENIU,
siwiźnie włosów i tworzeniu łupieżu
uznany jest wedle codziennie nadchodzących świadectw i podziękowań jedynie i wyłącznie
olejek taninowy
Dr. Morasa.

Szanowny Panie aptekarzu! (3291-2-)

Proszę o nadesłanie jeszcze jednej wielkiej flaszki olejku taninowego Dr. Morasa. Skutek tego środka jest bardzo dobrym, wypadanie włosów zupełnie ustało a bujny porost jest już widocznym.

Wiedeń, 5 stycznia 1880 r. **Wilhelm Wagner.**

Wielmożny Pan Józef Fürst aptekarz w Pradze.

Cieszę się berdzo, iż mogę Panu donieść, że olejek taninowy Dr. Morasa wstrzymał mi wypadanie włosów, które już trwało przeszło dwa lata.

Spodziewam się, że zapomocą tego środka odzyskam znów moje dawniej tak piękne włosy.

Marienbad, 18 sierpnia 1879 r. **Marya Zarembina.**

Wielmożny Panie!

Nienależy to do przyjemnośsi życia posiadać łysinę w trzydziestym roku swego życia. Gdybym nieużywał olejku taninowego Dr. Morasa, byłbym dziś młodym starcem. Środek ten zdziałał u mnie cuda w kilku tygodniach, co też poświadczą wszyscy moi znajomi. Proszę zatem i t. d.

Z szacunkiem i wdzięcznością

Bukowa, 3 stycznia 1880 r. **Jarosław Drtikol,** zarządca dóbr.

Do nabycia we flaszkach po 2 złr. i 1 złr. we **Lwowie** u Zygmunta Ruckera, apteka „pod srebrn. orłem“ przy ul. Krakowskiej; w **Czerniowcach** u J. Golichowskiego apt.

!!! Trzy medale zasługi i list pochwalny !!!

Znakomite powodzenie i powszechne uznanie jakie zyskały moje wyroby **na włosy,** zniewalają mnie do podania do publicznej wiadomości, że

PILIPTON

włosom siwym i wypłowiałym po kilkukrotnem użyciu przywraca piękny, naturalny kolor. **Pilipton,** nie farbuje, lecz tylko odmładza włosy, które pod wpływem tego znakomitego środka odzyskują pierwotną barwę
Cena flakonu 1 złr. 50 cnt.

WALENTIN

najsilniejsze wypadanie włosów w przeciągu dwoch tygodni wstrzymuje, cebulki włosowe wzmacnia i do wytwarzania i porostu włosow pobudza. Miejsca wyłysiałe nieprzedawnione pod działaniem tego środka pokrywają się pięknym włosem.
Cały flakon 3 złr. Pół flakonu 1 złr. 60 cnt.

UNIWERSALNY PŁYN
przeciw łupieży.

Łupież jest objawem chorobliwego stanu skóry, a lekceważenie jej słabości sprowadza wypadanie i siwienie włosów. Uniwersalny płyn jest tak znakomitym środkiem, że jeden flakon wystarcza na całkowite usunięcie łupieżu i kosztuje tylko 1 złr.

Nigretina.

Po długiem doświadczeniu udało mi się wynaleźć wyborny środek do natychmiastowego farbowania włosów na trwały i piękny kolor czarny lub ciemny; jest on zupełnie nieszkodliwy i w zastosowaniu bardzo prosty.
Cena 1 złr. (2748 5-)

Nabyć można oprócz w Zakładzie także w aptekach pp. **Dyskiego** i **Wiszniewskiego** przy ulicy Floryańskiej w **Krakowie;** Schera w Stanisławowie; Jamrogiewicza w Tarnopolu; Zgórskiego i Gärtnera w Stryju i we wszystkich pierwszorzędnych sklepach galanteryjnych.

J. IHNATOWICZ,
magister farmacyi i chemik sądowy we Lwowie, ul. Kopernika l. 3.

NAJPIĘKNIEJSZY PODAREK NA GWIAZDKĘ.
Patent. pistolet wiatrówka

Najlepszy rewolwer nic nie pomoże, jeżeli się nie trafi.

złr. 7½ opłatnie.

Chcąc zostać dobrym strzelcem, trzeba przynajmniej trzy razy tyle wydać na amunicyę, aniżeli rewolwer kosztuje.

Nowy pistolet wiatrówka huty żelaza Gaggenau pod Rastatt (w Badeńskiem) daje sposobność zostania w pokoju bez hałasu i bez wydatku na amunicyę, dobrym strzelcem. Ta wyborna broń do ćwiczenia nie trzaska i jeszcze na 15 metrów daje strzał doskonały z tak wielką siłą, że strzałka wejdzie w deskę na 6 millim. głębokości, lub też kulka zabija ptaka. Nabijanie odbywa się łatwo czterema pociągnięciami. Ta sama strzałka może być używaną przeszło tysiąc razy. Wskutek nader licznej fabrykacyi specyalnemi machinami, dostarcza się doskonale zrobiony, gustownie i trwale zaniklowany rewolwer z 6 strzałami i 100 kulkami w puzderku aksamitnem za 7 złr. 50 cent. opłatnie. Oddzielne strzałki 1½ tuzina po 1 złr., a oddzielne kulki tysiąc po 1 złr. Oszczędność amunicyi wypłaci wkrótce koszta nabycia. Rozsyłka za pobraniem pocztowem lub za zaliczką — fabryka przyjmuje poręczenie. (1802-12-24)

Także strzelby wiatrówki wedle tegosamego systemu.

ASTMY, katary i duszność ustępują po użyciu **Rurek Levasseura,** aptekarza, Rue de la Monnaie, 23 à Paris. Skład w głównych aptekach. (1903 83-)

Dr. Schwalgera
wyciąg roślinny

leczy za poręczeniem gruntownie nawet zastarzałe następstwa **samogwałtu,** osłabienia męskiego, polucyj itp. w przeciągu 4ch tygodni, wszelkie inne choroby tajne męskie i żeńskie w najkrótszym czasie.

Flaszeczka 2 złr. w. a. wraz z opisem użycia i korespondencya wprost za nadesłaniem gotówki, przekazem lub zaliczką należytości. (2844-38-50)

Dr. Schwalger w Wiedniu VII Schottenfeldgasse 60.

Bez bólu

i bez wstrzykiwania,
bez lekarstw przeszkadzających trawieniu tudzież bez chorób następnych i przerwania zatrudnienia wyleczy według zupełnie nowéj metody, doświadczonéj w niezliczonych wypadkach
upławy rury moczowéj,
tak świeżo powstałe jakoteż bardzo zastarzałe, naturalnie gruntownie i (1909 86) szybko
Dr. Hartmann,
członek lekarskiego wydziału,
w Wiedniu, Stadt, Sellergasse 11.

Wylecza także wyrzuty skórne, zwężenia, upławy u kobiet, niepłodność, bladaczkę, upławy, **osłabienie męskie,** bez wyrzynania i bez wypalania **kiłę i wrody wszelkiego rodzaju.** Listownie także same ordynowanie. Najściślejszą dyskrecyę zapewnia, a lekarstwa na żądanie natychmiast przesyła.

Zastępuje machiny parowe

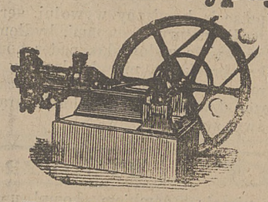

bez urządzenia kotłów i komina, Wolny od koncesyi, bezpieczny, znacznie mniejsze koszta ruchu
Otto nowy motor
z zupełnie cichym chodem (1795-4-)
0 sile ½—20 koni.
FABRYKA MOTOROW GAZOWYCH
LANGEN & WOLF w Wiedniu, Laxenburgerstrasse 53.

Hutter & Schrantz
c. k. nadworni i wyłącznie uprzywilejow. fabrykanci towarów sitarskich
w Wiedniu, VI., Windmühlgasse 16 i 18
zawiadamiają niniejszem jako zastępcy szwajcarskiej firmy
Dufour & Co. w Thal
na całe austryackie państwo
swych Szan. kupujących tudzież pp. młynarzy wogóle, że ich za najlepsze uznane
pytle jedwabne (gaza jedwabna)
otrzymały na ostatniej **międzynarodowej wystawie młynarskiej** w Cincinatti (w północnej Ameryce) między wszelkiemi szwajcarskimi konkurentami i drugimi współubiegającymi się
pierwszą i jedyną odznakę,
mogą więc zawsze towar ten w znanym najlepszym gatunku sprzedawać po cenach fabrycznych. (3197-3-6)

Niema więcej bólu zębów!
1000 złr. zapłacimy temu, któryby po użyciu
GOLDMANNA KAISER-ZAHNWASSER
dostał znowu bólu zębów. — Jedyny środek do utrzymania pięknych, białych i zdrowych zębów aż do późnej starości. Cena flaszki 1 złr.
S. Goldmann & Comp.
w Wrocławiu, Schuhbrücke Nr. 36.
Główny skład dla Austryi-Węgier u Karl Russ Nachfolger (Anton J. Czerny) w Wiedniu, I., Wallfischgasse Nr 3.
Skład w Krakowie u p. W. Redyka apt. (3192-3-3)

Ochraniacze, czyli wałeczki z waty zabezpieczające **drzwi i okna** od zimna i przeciągów;
Trzewiki sukienne
z flanelą „Reichenbergskie“ przeciw ślizgocie;
Oczy szklanne w różnych kolorach, paryskie używane do wypychania ptactwa i zwierząt ssących, są w wielkim wyborze w handlu galanteryjnym **J. Zaplatalskiego.** (2963-15-25)

---

d. Kretschmer w Krakowie
róg Rynku i ulicy Szewskiej, dom hr. Wodzickich.
Handel towarów korzennych i norymberskich, skład herbaty i wszelkich towarów kolonialnych.

Zarazem poleca Wielceb. Duchowieństwu i klasztorom wielki wybór obrazków świętych, medalików, krzyżyków, koronek i różańców paryskich, nawięcej szy wybór przyborów do kwiatów, jako to: bukietek, papieru, liści i środeczków. (3228 3-6)

NA WIECZNĄ PAMIĄTKĘ!
Tylko **3** złr. w. a.
portrety naturalnej wielkości.

malujemy po nadesłaniu fotografii w najlepszem wykonaniu i odpowiedniego podobieństwa, tylko po 3 złr. Zadatek przy nadesłaniu obrazu 1 złr. Reszta po dostarczeniu portretu. Czas dostawy 5 do 8 dni. Zakład **W. Bodascher** we WIEDNIU, II., grosse Pfarrgasse Nr. 2, B., dawniej Löwengasse. (2677-10-12)

Nowość dla każdego gospod. domu.

C. K. UPRZYWIL.
lampki naftowe
w kształcie świecy
zastępują zupełnie drogie świece sterynowe. **Oświetlenie na 12 godzin kosztuje 1 cnt.**
Cena sztuki 80 cnt.
Mniej niż dwie sztuki nie posyła się. Kupującym na tuziny bardzo znaczny rabat. (3313 2-8)
M. Hasenöhrl w Wiedniu,
MAXIMILIANSTRASSE Nr. 8,
w podwórzu na prawo.

Balsam Vetoriniego

Znany ten środek Szanownéj Publiczności od lat 70, okazał się ostatniemi czasy jako niezawodny w cholerze. Łyżeczka tego balsamu użyta, uśmierza kurcze żołądka koi słabości nerwowe, reumatyzmowe, ból zębów — powstrymuje wymioty i rozwolnienie, a przykładany rany goi.

W **Krakowie** dostanie prawdziwego flaszkę po 1 złr. 50 cent. u pp. aptekarzy **Wiktora Redyka** „POD BARANKIEM“, *K. Wiszniewskiego* pod „Gwiazdą“ i *F. Sobierajskiego* „pod Słońcem“, jak również w handlu p. *Janigi*; w **Rzeszowie** u pp. *J. Schaitter i Sp.* (2606-6-)

Prawie darowane!
Olbrzymi skład objęty od zarządu masy upadłości
wielkiej angielskiej
fabryki Britannia srebra
sprzedanym będzie wskutek wielkich z bowiązań wydatów i zupełnego wyprzątnięcia lokalności
o 75 procent niżej szacunku, a zatem będzie prawie darowanym.
Tylko za 6 złr. 80 ct., a więc zaledwie połowę wartości tylko zapłaty robotnika, otrzymać można następny bardzo piękny serwis stołowy z Britannia srebra, **który dawniej kosztował 35 złr., a**
poręcza się 25 lat
iż serwis nie zczernieje.

6	noży stołowych z Britannia srebra,	ostrze z prawdziwej angielskiej stali
6	widelców,	z jednej sztuki, z Britannia srebra
6	łżek	„ „
6	łyżeczek	„ „
6	s tuców	„ „
6	pr. angielskich filiżanek do kawy	
1	ciężka chochla,	z jednej sztuki
1	„ chochelka	„ „
4	łyżeczki dla dzieci	„ „
2	piękne ciężkie puharki do jaj	
2	łyżeczki do jaj	„ „
2	wspaniałe podstawki do cukru	
1	cukierniczka lub pieprzniczka	
1	sitko do herbaty bardzo piękne	
2	wspaniałe lichtarze stołowe	
2	„ alabastrowe profitki	
6	bardzo pięknych tacek	

60 sztuk

Wszystkie wymienione przedmioty, 60 sztuk, kosztują razem tylko 6 złr. 80 c. Zamówienia za zaliczką lub za gotówkę uskutecznia o ile zapas starczy
Hermann Kaufmann,
główny skład fabryki Brittania srebra
w Wiedniu, I., Fleischmarkt 6.
Mnóstwo podziękowań i uznań rzeczywiście można w mojem biurze. 3353 2-12)

Wiedeńska fabryka ulotnych olejków i esencyj
S. A. Bauer w Wiedniu,
I., Hessgasse Nr. 3,
poleca swe wyroby, **esencye i olejki do likierów, rumów, śliwowicy i słodkich wódek** w znanym bardzo dobrym i wydatnym gatunku po najtańszych cenach.
Przepisy i cenniki na żądanie darmo i opłatnie. (3160-4-6)

Z największą radością wypełniamy życzenie umieszczenia tego rzeczywiście rzetelnego ogłoszenia. **D. R.**

Tylko do końca b. m.

Ponieważ fabryka potrzebuje pieniędzy, **przeto sprzedaje za bezcen,** aby ratować się przed bankructwem. Każdy chcący nabyć potrzebne koniecznie rzeczy, niechaj nadsyła zamówienia szybko. Zamówienia **wyżej 50 złr. przesyła się opłatnie.**

Co się nie podoba, będzie natychmiast przyjęte napowrót i wymienione, ponieważ na każdy przedmiot mamy pozbycie. Rozsyłka odbywa się c. k. pocztą wozową, kolejami żelaznemi i parowcami, za nadesłaniem pieniędzy lub zaliczką pocztową, codziennie 3 razy.

Najświeższy zapas towarów dla Austryi-Węgier.

5000 zegarków cylindrowych z najlep. francuskiego **złota podwójnego,** dokładnie regulowanych, dawniej złr. 14 teraz tylko złr. 4·95, bardzo gustowne, gwarancya za dobry chód 5 lat.

2325 zegarków kotwicowych na 15 kamieniach, doskonale regulowanych, dawniej złr. 21, teraz tylko złr. 6·75, koperta z najlepszego niklu srebrnego, ryta, 5 lat gwarancyi.

3650 remontoirów ze złota podwójnego, do nakręcania bez kluczyka, zarazem z doskonale regulowanem wnętrzem niklowem, najlepszy i najtańszy zegarek, dawniej złr. 24, teraz tylko złr. 8·50.

4200 budzików także bardzo zgrabne na sekretarz, z przyrządem dzwoniącym, dawniej złr. 12, teraz tylko złr. 4·20, bardzo ważne dla każdej rodziny i każdego przemysłowca.

4980 amerykań. kauczukowych płaszczy deszczowych, różnej wielkości, na jednej stronie gustówna zar utka, na drugiej stronie płaszcz kauczukowy nieprzemakalny, dawniej złr. 18, teraz tylko złr. 7·30 Bardzo tanie i bardzo praktyczne ubranie.

1800 damskich płaszczy deszczowych z prawdziwego angielskiego nieprzemakalnego szewiotu, wedle najnowszego francuskiego kroju. różnej wielkości, dawniej złr. 30, teraz tylko złr. 9·75

3060 damsk. spodnic szewiotowych z prawdziwego angielskiego nie przemakalnego szewiotu, bardzo praktyczna, piękna, tania i użyteczna garderoba damska, najświeższy krój, dawniej złr. 30, teraz cała garderoba złr. 9·50.

4000 damskich sukien filcowych nieprzemakalnych i ciepłych, bardzo gustownych, dawniej złr. 25, teraz tylko złr 7, bajecznie tania cena.

6500 tuzin. garniturów stołowych z Britannia srebra. **Prawdziwy angielski najlepszy ciężki towar.** Jedyny wyrób w świecie, który nawet po 30 latach nie czernieje, dawniej złr. 12, te az tylko złr. 3·25. **Wszystkie inne wyroby są tylko naśladowaniem.**

15000 tuz. łyżek z Britannia srebra najcięższy gatunek, nigdy nie czerniejе i nieda się odróżnić od prawdziwego 13 łut. srebra, dawniej złr. 8, teraz tuz. tylko złr. 2·50, a tuz. łyżeczek dawniej złr. 4, teraz tylko złr. 1·20, szczególnie polecenia godne

2000 chochli z Britannia srebra najcięższy rzetelny wyrób, nigdy nie czerniejący, dawniej złr. 5, teraz złr. 1·—; **chockelka** dawniej złr 3, teraz tylko 50 cent.

2180 tuz. filiżanek z Britannia srebra pięknych, wielkich 6 sztuk razem tylko złr. 1·75, — ważne dla kawiarń, restauracyj i prywatnych.

5000 par lichtarzy salonowych z Britannia srebra, nie zmieniających nigdy koloru, w bardzo gustownym gotyckim kształcie, dawniej złr. 5, teraz para tylko złr. 1·15, bardzo tanio

6000 cukierniczek z posrebrzanym wierzchem i spodem, z Britannia srebra, sztuka tylko złr. 1·20.

3570 spodnic damskich pilśniowych wspaniałych, z kolorowym plisem podwójnym, bardzo praktycznych, dawniej złr. 7·50, teraz tylko złr 2·80.

4780 zarzutek zimowych dla Dam z czystej wełny owczej, w najświeższych kolorach świecących, czerwonym, białym, szarym, brunatnym, fioletowym itd., jednokolorowe i wzorzyste, sztuka tylko złr. 1·25.

3000 koszul męskich z najlepszego szyrtyngu lnianego, gors gładki lub wyrabiany, dawniej złr. 4·50, teraz tylko złr. 1·50. Gorse są wszystkie poczwórne.

5250 koszul damskich ze wspaniałemi wkładami haftowanemi, dawniej złr 6, teraz tylko złr. 1·50, odznaczone medalem.

6000 damskich kaftaników nocnych wspaniale haftowanych, dawniej złr. 7, teraz tylko złr. 1·50, z ciężkiego barchanu także tylko złr. 1·50.

3451 majtek damskich z plisem i haftem, z najlepszego szyfonu lub ciężkiego barchanu, dawniej złr. 4·50, teraz tylko złr. 1·50. Także dla mężczyzn.

3294 zegarków szwajcarskich z francuskiego bronzu pozłacanego, z długim łańcuszkiem, sztuka tylko złr. 1·10.

34000 paryskich akwaryów, tego jeszcze nie było, śliczna ozdoba dla każdego pokoju. Zrobione całe z metalu, mają wodotrysk i przedstawiają górę z jeziorem, gdzie złote rybki pływają, dawniej złr. 18, teraz tylko złr. 5·50, mniejsze złr. 2.

18000 najpiękn. lamp naftowych, 18 cali wysok., z kulą, cylindrem i umbrelką. Lampy są patentowane, bo cylindry nie pękają, spali się na godzinę za 2 centy nafty, a światło równa się 8 świecom. Cena dawniejsza złr. 4·30, teraz złr. 3·35.

22000 pudełek z narzędziami, zupełnie urządzonych, w każdem gospodarstwie domowem rzecz niezbędna. Można zrobić samemu wszelką naprawę zachodzącą w domu. Jest młotek, piłka, obcęgi, dłutko, winkel, świder, chybel itd z najlepszego żelaza kutego. Całe pudełko z narzędziami kosztowało dawniej złr. 6·50, teraz tylko złr. 2.45.

21000 pudełek zawierających wszelkie potrzebne narzędzia do wyrzynania piłeczką, z arkuszami na wzór, bardzo przyjemna rozrywka, dawniej złr. 8·50, teraz tylko złr. 1·60.

6000 flaszeczek nowo wynalezionej politury meblowej, używanej obecnie przez wszystkich wiedeńskich stolarzy. Jedną flaszeczką można z łatwością całe urządzenie pokojowe podniszczone na nowo wypolitur wać, co nawet dziewczyna uczynić może. Flaszeczka dawniej złr. 1·82, teraz tylko 32 cent.

21060 najpiękniejszych skunksów. Zarękawki damskie najświeższej mody. To czarne futro jest jednem z najdroższych i najtrwalszych. Tylko wskutek tak wielkiego zapasu dajemy je prawie za darmo. Materya jest ciężkiego atłasu, zarękawek zupełnie piękny, daw. złr. 12, teraz złr. 2·50. Czapki do tego modnego kroju z prawdziwych skunksów tylko złr. 3·25.

3900 szt. płócien dom. rumburskich lub sternberskich, 30 łokci, najlepsza niezbędna weba dla każdej rodziny, sztuka złr. 5·50, za poręczeniem.

8000 bielizny łóżkowej Canefas, za poręczeniem, dobrej do prania i ługu, 25 łokci, w kolorach: brunatnym, niebieskim i fi letowym, wszystko w paski, złr. 3·70, w czerwone paski złr. 4·50.

5450 garniturów stołowych, składających się z 12 serwet adamaszkowych i wielkiego obrusa, wszystko w pięknych deseniach wczrzystych, dawniejsza cena złr. 7, teraz wszystko razem tylko złr. 2·85, prawdziwie niezbędne dla każdego domu.

10000 tuz. francuskich batyst. chustek do nosa z kolorowemi szlakami, oraz wszystkie obrąbione, tuzin tylko 1 złr.

6000 tuz. jedwabnych chustek do nosa z najlepszego ciężkiego lionskiego jedwabiu, każda sztuka w innym kolorze, daw. złr. 12, teraz tuzin tylko złr. 3·95. Także do użycia jako chustki na szyję.

2450 tuz. ameryk. jedwabnych skarpetek, przyjemnych do noszenia także na zimę, dawniej złr. 8, teraz tuz. tylko złr. 2·90, niezbędne dla każdego.

1400 tuz. ameryk. jedwabnych pończoch, bardzo zdrowych do noszenia, gdyż chłodzą przyjemnie nogę i nie przepuszczają potu, dawniej tuzin złr. 12, teraz 3 pary tylko złr. 1·30. Tego jeszcze nie było.

2385 ciepłych kaftaników siatkowych, dla mężczyzn i kobiet, niezawodnie najlepszy środek ochronny przeciw zaziębieniu. Kto ceni swoje zdrowie, powinien sobie kupić taki kaftanik, koszt. złr. 1·25

2580 jedwabnych parasoli, z najlepszego lionskiego jedwabiu, z dzwonkiem z chińskiego srebra i dobremi prętami, dawniej złr. 9, teraz tylko złr. 4·50. Wszystkie z modnemi rzeźbionemi laskami.

3265 parasoli z francuskiego jedwabiu, z dzwonkiem z chińskiego srebra i prętami, dawniej złr. 5·50, teraz tylko złr. 1·25.

8000 fajek z najlepszej morskiej piany sztucznej, ze wspaniałem okuciem z prawdziwego chińskiego srebra, niezbędne dla każdego palącego, sztuka tylko złr. 1·35. Hurtownikom 10% zniżki.

1100 cygarniczek piankowych z prawdz. najlep. piany morskiej, z bardzo ładnemi florenckiemi rzeźbami i prawdziwym bursztynkiem, w pięk. puzderku, daw. złr. 8, teraz tylko złr. 1·50. Niezbędne dla każdego palącego.

2000 brylantowych pierścieni bardzo dobrze naśladowanych, wspaniale się świecących, oprawnych w podwójne złoto, dawniej złr. 10, teraz tylko złr. 2 w puzderku.

2000 brylantowych kolczyków, naślad., oprawnych w prawdz. 13 łut. srebro, z dwoma kamieniami, których żaden złotnik od prawdziwych nie odróżni, dawniej złr. 12, teraz para w puzderku złr. 2·50.

1625 brylant. medalionów i brosz, naślad., z podwójn. złota, obsadzonych bard o piękn. imitacyami brylantowemi, co nie da się odróżnić od prawdz. złota, dawniej złr. 9, teraz tylko złr. 2·50.

1278 brylant. naramienników, zupełnie jak prawdziwe, których żaden złotnik od prawdz. nie odróżni, obsadzone naśladowanemi brylantami, dawniej złr. 16, teraz tylko złr. 3. Cud złotnictwa.

8785 kapeluszy pilśniowych męskich, najświeższy gustowny kształt, na jesień i zimę, nieprzemakalnych, tylko złr. 1·45; dla chłopców dawniej złr. 2, teraz 95 cent.

2442 kapeluszy damskich z najlepszego francuskiego filcu, nadzwyczaj gustownie przystrojonych wedle paryskiego modelu, dawniej złr. 15, teraz tylko złr. 3·50.

2863 ubiorków dziecinnych z najlepszego angielskiego sukna pilśniowego, w różnej wielkości, od 1–4 lat po złr. 2·50, od 4–8 lat po złr. 4–5, od 8–13 lat po złr. 6—7, niezbędne ubranie dla ochrony przeciw zaziębieniu.

1211 włoskich katarynek w pięknem pudełku machoniowem, z walcami, tony niebiańskie i kontrabas, grające najpiękniejsze opery, tańce i fantazye, z 4 aryami tylko złr. 8, z 6 aryami tylko 12 złr. Najprzyjemniejsza i prawie niezbędna orkiestra dla każdej rodziny, dla towarzystw, pokoi gościnnych, na bale i zabawy domowe.

4553 aparatów świetlanych, cudowne, czarodziejskie, zadziwiające zjawiska duchów, z opisem użycia i obrazem, dawniej złr. 9, teraz tylko złr. 2.

821 świecących galwano-plastycznych bronzowych budzików. Budziki te świecą bez światła przez całą noc, oszczędzają lampkę nocną i dla tego nadają się szczególnie do pokojów, gdzie są chorzy i dzieci. Cena oryginalna złr. 6·50, teraz tylko złr. 2·20.

1560 świecących emaliow. zegarów ściennych. Siła świecenia bezustannie 15 lat. Niezbędne dla każdego domu, dawniej złr. 5, teraz z bisiem złr. 3·20.

3104 zegarków cylindrowych z najlep. chińskiego srebra, dokładnie regulowanych, bardzo piękn., daw. złr. 10, teraz tylko złr. 3·95. Poręczenie za dobry chód 5 lat. Darmo łańcuszek z prawdziwego niklu, z puzderkiem i kluczykiem. Jako mały i zgrab y zegarek damski 50 cent. więcej.

6019 prawdz. remontoirów z prawdz. 13 łut. srebra, do nakręcania bez kluczyka, z przyrządem skazówkowym i wnętrzem niklowem, bajecznie tania cena, dawniej złr. 35, teraz tylko złr. 13·50, z łańcuszkiem z prawdziwego 13 łut. srebra 2 złr. więcej.

15000 gotowych kaftaników z najlepszej sztucznej wełny owczej, piękny rzetelny towar, praktycznych przeciw zaziębieniu, miękkich jak jedwab, białych lub kolorowych, dawniej złr. 3·50, teraz złr. 1·20.

3520 bardzo piękn. kalesonów **z sztucznej wełny owczej,** gatunek i doskonałość jak poprzednie, dawn. złr. 2·50, teraz 95 cent.

24000 najlep. męskich chustek na szyję z lionskiego jedwabiu, wzorzystych i z figurami, nader pięknych, za bezcen, dawniej złr. 3·25, teraz złr. 1·20.

10000 bardzo piękn. garniturów futrzanych, naśladujących tchórze, kuny i sobole, zarękawek i kołnierz z głowami zwierząt, atłasowe, o ile zapas starczy, dawniej złr. 4·50, teraz złr. 1·80 dla dziewcząt.

20000 tuz. bardzo piękn. ręką robionych ciepłych wełnianych skarpetek męskich, k lorowych lub białych, daw. złr. 6·20, teraz tuz. par. złr. 3·10.

5000 b. piękn. ręką robionych wełnian. pończoch damsk. doskonałość i gatunek jak skarpetki, dawn. tuz. par złr. 10, teraz tylko złr. 4·50.

31000 najlep. barchanu pikowego, 30 łok., podwójnej szerokości, w doskonałym gatunku, do rozmaitego użytku, dawniej złr. 12, teraz tylko złr. 5·20.

12210 par bardzo piękn. pantofli męskich lub damskich z podwójnie szytą podeszwą pilśniową, wygodnych i gustownych do noszenia, dawniej złr. 2·50, teraz 95 cent., dla dzieci 65 cent.

1 milion najlep. rękawiczek męskich lub damskich jelonkowych, sfobnowanych, trwałych, do prania, na 1 lub 2 guziki, we wszelkich kolorach, dawniej złr. 1·80, teraz 75 cent, tuz. tylko złr. 8·40.

24000 ślicz. pozłac. zegarków męskich, damskich lub dziecinnych — nie zabawka, lecz rzeczywiście dobrze idące zegarki, z długim lub krótkim łańcuszkiem, gwarancyą, puzderkiem i kluczykiem, dawniej złr. 6, teraz złr. 2.

667 kołder jedwab. podróżn. lub łóżkowych z najlep. lionskiego jedwabiu, 190 ctm. dług. 118 ctm szer. w różnych kolorach, dawn. złr. 12, teraz tylko złr. 4·50. (3302-1-)

GROSSER AUSVERKAUF DER INDUSTRIEHALLE,

Wien, II., Praterstrasse Nr. 16.

OBRAZKI ŚWIĘTYCH

NAJWIĘKSZY SKŁAD,

polecają (3400 1 20

KUTRZEBA I MURCZYŃSKI w KRAKOWIE.

Podarunki na Boże Narodzenie dla dzieci.

Przepyszne książki z obrazkami

także bajki są do nabycia we wielkim wyborze i po najtańszych cenach z nakładu **E. Feitzingera** w Cieszynie. Cenniki bezpłatnie i franco.

Sprzedawcom rabat także od kalendarzy tego samego nakładu. (3318 1-3)

Kilka guwernantek

Francuzek, poszukuje posad w Polsce przez zakład umieszczeń panny **Artzt,** I, Wallnerstrasse N. 1a **w Wiedniu.** (3411)

!! Niema czasu do stracenia !!

Podczas mojej ostatniej podróży do Paryża nabyłem w drodze konkursowej

szczęśliwym wypadkiem

od **lionskiej** zbankrutowanej **fabryki jedwabiu**

4500 sztuk

prawdziwych kołder jedwabnych,

których każda sztuka kosztowała dawniej 40 franków czyli 20 złr.

Rozsyłam każdemu życzącemu je nabyć, o ile zapas starczy za **bezcen** tylko

złr. 14 parę

czyli 2 sztuki.

Kołdry te jedwabne są w najwspanialszych barwach, czerwone, niebieskie, gładkie albo w paski, dostatecznie długie i szerokie nawet na bardzo wielkie łóżka. Zwracam więc uwagę każdego w swym własnym interesie, aby tej korzystnej sposobności nieopuszczał, gdyż zwykły ordynaryjny koc więcej kosztuje niż te słynnie prawdziwe jedwabne kołdry. Także poleci je można jako nakrycie w podróży. Listy i telegramy pód adresem

A. Hecht *w Wiedniu, I., Stefansplatz 9.*

Rozsyłka punktualnie za gotówkę lub za zaliczką pocztową. (3414-1-6)

Mężczyzna liczący 25 lat, żonaty, dokumentami opatrzony, poszukuje od Nowego Roku 1881 posady pisarza dworskiego albo takiegoż kasyera, zarządcy dóbr albo sekretarza gminnego. Wiadomość pod lit. **S. K.** w drukarni „Czasu". (3394-1-3)

Pewna wdowa

bez pensyi, z powodu chorób chronicznych, wszelkiego sposobu do życia pozbawiona, obarczona sierotami, udaje się z prośbą o łaskawe dostarczenie jej starej bielizny na skubanie szarpi, aby choć w części na swe i swych sierót utrzymanie zarobić mogła. Adresy udziela P. **Wegner,** ul. Krupnicza L. 16 w podworcu na prawo, na I piętrze. (3393)

Z zaufaniem

może każdy cierpiący na kaszel i chrypkę używać od 25 lat uznanego soku owocowego **G. A. W. Mayera białego syropu piersiowego** jako najlepszego i najskuteczniejszego środka domowego i uśmierzającego.

Powyższy syrup jest do nabycia w **Krakowie** u p. **Wiktora Redyka, aptekarza pod Baranem** i u p. Krokiewicza na Stradomiu; w Podgórzu u p. Skałalskiego; w Tarnowie u p. Wielogórskiego; w Przemyślu u pana Edwarda Machalskiego. (2706-1-)

Dominik Bèze z Paryża

w Krakowie,

w Sukiennicach, sklep Nr. 12,

poleca na nadchodzącą Gwiazdkę

wielki wybór:

Biżuteryj paryskich,
Mydeł i parfumeryj Ed. Pinaud w Paryżu,
Chustek jedwabnych lyońskich,
Rzeźb włoskich z alabastru,
Rzeźb szwajcarskich z drzewa,
Przedmiotów japońskich,
Zabawek dla dzieci,
po cenach umiarkowanych lecz stałych.

Zamówienia zamiejscowe uskuteczniają się odwrotną pocztą. (3396-1-3)

NOWO OTWARTA

DRUKARNIA ZWIĄZKOWA

(stowarzyszonych drukarzy)

***w Krakowie, ulica św. Jana,* hotel Saski,**

przyjmuje wszelkie roboty w zakres drukarski wchodzące.

(3254-3-3) Zakład ten, będący własnością wyłącznie ludzi fachowych, daje temsamem gwarancyę, że powierzone roboty wykonane będą z wszelką dokładnością, a umiarkowanemi cenami i punktualnem wykonaniem zasłużyć sobie potrafi na łaskawe względy Szan. Publiczności. *A. Szymeński,* zarząd.

Jako

zadziwiające podarunki na gwiazdkę

polecamy **przedmioty porcelanowe,** jakoto: **serwisy do kawy, herbaty i czarnej kawy, wazony, filiżanki** i t. p. z **fotografiami** przeniesionemi wedle mających się nadesłać portretów. (3319)

Louis Aron & Co.

fotograficzno artystyczny zakład w **Karlsbadzie.**

Rosyjski kawior uralski kilo 3 złr. 60 cent. (3412-1-3)
Najlepszy gruboziarnisty kawior w baryłkach kilo 3 złr.
„ *Elbiański* „ od 1 kilo wzwyż „ 2 „ 40 cent.
Kielskie szproty skrzynka około 225 szt. 1 złr. 30 c., 2 skrzynki 2 złr. 40 c.
Świeże ostrygi, paczka pocztowa około 50 sztuk 3 złr., 100 sztuk 5 złr. 40 c. rozsyła opłatnie za zaliczką. *J. W. F. Koch* w Hamburgu.

Ciągnienie już w 9 dniach.

PROMESY na

LOSY WĘGIERSKIE

całe złr. w. a. **3** i stempel | **połówki** złr. w. a. **1¾** i stempel

Główna wygr. złr. **120,000** bez odciągnięcia podatku.

Główna wygrana losów Windischgrätza 21,000 złr.

wyciągniętą została dnia 1go grudnia na wydany przez nas **kwit częściowy.** (3415-1-4)

WECHSLERGESCHÄFT DER ADMINISTRATION DES

Nur **Wien,** Wollzeile Nr. 13. **MERCUR** Ch. Cohn. Nur **Wien,** Wollzeile Nr. 13.

Słuchacz farmacyi

poszukuje umieszczenia na czas feryj. Adres: pod lit. **A. L. 100. Colleg. phisic.** w Krakowie. (3395 1-2)

„Kopalnia złota"

Celem zastosowania u nas i zużytkowania rodzaju gospodarstwa nieprzekraczającego zwykłych nakładów, a w krótkim czasie przynoszącego **nadzwyczajne zyski,** poszukuje znakomity rolnik, pozostający obecnie na posadzie pełnomocnego rządcy w wielkich dobrach, w których jednak dla braku odpowiednich warunków to zastosować się nieda, z wiosną 1881 r. majątku ziemskiego w pobliżu kolei i w dobrej glebie do objęcia bądź w spółce z właścicielem, albo też na umówione tantyemy, za gwarancyą ze swej strony.

Odnośne korespondencye, celem bliższego porozumienia się, raczą P. T. Reflektanci przesyłać pod dewizą: **„Roztropnością, pracą, ludzie się bogacą".** na ręce Wgo Dra Ciuka (rekomendowane) w **Sokołowie,** Galicya (3155-6-)

LIKIER CHIOCOCA

(LIQUOR CHIOCOCAE FORTIFICANS)

naukowo zbadany, wypróbowany i przez słynnych lekarzy polecany jako doskonale uznany, zupełnie nieszkodliwy dyetetyczny

środek

szczególniej do szybkiego i przyjemnego

OŻYWIENIA, PODNIESIENIA I

wzmocnienia osłabienia męskiego

do WZMOCNIENIA NERW i ich SIŁY NAPRĘŻANIA, zadziwiający w swem błogo OŻYWIAJĄCEM, WZMACNIAJĄCEM i ROZWESELAJĄCEM DZIAŁANIU. Jest zarazem wybornym UNIWERSALNYM ELIKSIREM szczególniej na złe lub utrudnione TRAWIENIE, BRAK APETYTU, NIEŻYT ŻOŁĄDKA, KURCZ, KOLKI, WOMITY, PALENIE W ŻOŁĄDKU, BIEGUNKĘ, BÓL GŁOWY, BLADACZKĘ i ŻÓŁTACZKĘ, CIERPIENIA ŻÓŁCIOWE, ŚLEDZIONY, NEREK, GOŚCCOWE, REUMATYCZNE i HEMOROIDALNE. Wszystkie te przypadłości usunięte będą po użyciu tego likieru chiococa najszybciej i pewnie, przez co konsekwentnie osiągnąć można długi wiek. Co do smaku przewyższa najlepsze likiery stołowe. Bardzo liczne uznania i podziękowania o doskonałości tego LIKIERU CHIOCOCA można przejrzeć.

Cena oryginalnej butelki z dokładnym opisem użycia w 6 językach 3 złr., opakowanie 20 c.

Główny skład fabryczny i rozsyłkowy:

D. C. Chiodi's Apotheke „z. Schutzengel" Wien, Währing, Herrengasse 26 gdzie należy adresować wszelkie zamówienia, — tudzież we wszystkich znanych aptekach krajowych i zagranicznych. (3103-4 12)

Praktykant leśnictwa poświęcający się lasowości od lat 3, w wieku lat 24, stanu wolnego, poszukuje zaraz posady. Zgłoszenia pod adresem: **J. N.** plac Akademicki Nr. 2 w podworcu u stróża na dole we **Lwowie.** (3325-3-3)

KASY ogniotrwałe

Fryderyka Wiesego

nabyć można w Krakowie jedynie

w Agencyi dla Rolników S. Mikuckiego

w Rynku gł. pod Nr. 28.

1888-98-

FILIA FARBIARNI I PRALNI CHEMICZNEJ

w Krakowie przy ul. Dominikańskiej L. 490 II piętro,

przyjmuje do prania, odczyszczania i wywabiania z plam: suknie balowe, aksamitne, atłasowe jedwabne, wełniane; zarzutki teatralne, buciki balowe; suknie męskie, uniformy wojskowe bez zmiany fasonu, koloru i właściwego połysku; chustki włóczkowe barasowe, szale wszelkiego wyrobu, woalki krepowe, gazowe, krawatki, parasolki, koronki, pończochy jedwabne i t. d. — Pióra czaple, strusie do prania, farbowania i fryzowania. Kwiaty do odświeżania. — Hafty do drukowania według najświeższych wzorów. Falbany do plisowania i karbowania. (3343-2-3)

Wszelkie roboty wykonywa się w jak najkrótszym czasie i po najumiarkowańszych cenach.

JUŻ 500 PACZEK WYSŁAŁEM.

Śliwki i powidła

Brutto 5 kilo	śliwek I.	franco	1 złr.	90 c.
„ 5 „	powideł I.	„	1 „	90 „
„ 5 „	orzechów wł.	„	1 „	85 „
„ 5 „	maronów I.	„	1 „	60 „
„ 5 „	jabłek I.	„	2 „	— „
„ 5 „	rodzynków	„	2 „	80 „

jakoteż **kawa** w różnych gatunkach od złr. 1 c. 24 do złr. 1 c. 74.

Migdały kilo złr. 1·25. Daktyle A. kilo 80 c.

Herbata Pecco od 5—8 złr., wysiew z herbaty I. 3 i 4 złr.

Porto wynosi 30 c. za 5 kilo przy nadesłaniu należytości, przy zaliczkach 36 c. Upraszam o łaskawe zlecenia po polsku.

Tomasz Gurowicz,

Budapest, VII, Königsgasse, 11.

(3286-2-6)

Czcionkami Drukarni „CZASU".

Odpowiedzialny rządcą Drukarni *Józef Łakociński.*